

Begroting 2023

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Algemeen	7
Leeswijzer	8
Bestuurlijk voorwoord	9
Begroting in één oogopslag	11
Financieel perspectief	13
1. Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	18
1.1 Bestuur	27
1.2 Burgerzaken	28
1.3 Veiligheid	29
1.4 Investerings	30
1.5 Verbonden partijen	31
1.6 Beleidskaders	33
1.7 Beleidsindicatoren	34
2. Openbare ruimte	36
2.1 Verkeer en vervoer	42
2.2 Openbaar groen	43
2.3 Water	44
2.4 Investerings	45
2.5 Beleidskaders	47
2.6 Beleidsindicatoren	48
3. Economie, Recreatie en Toerisme	50
3.1 Economie	61

3.2 Recreatie en toerisme	63
3.3. Bedrijfslocaties	64
3.4 Investerings	65
3.5 Verbonden partijen	66
3.6 Beleidskaders	68
3.7 Beleidsindicatoren	69
4. Onderwijs.....	71
4.1. Onderwijsbeleid	77
4.2. Onderwijshuisvesting	78
4.3 Investerings	79
4.4 Verbonden partijen	80
4.5 Beleidskaders	81
4.6 Beleidsindicatoren	82
5. Sport en Cultuur.....	83
5.1 Sport.....	87
5.2 Cultuur	88
5.3 Investerings	89
5.4 Beleidskaders	90
5.5 Beleidsindicatoren	91
6. Sociaal domein.....	93
6.1 Leefbaarheid	101
6.2 Inkomensvoorziening	102
6.3 Werk en activering	103
6.4 Jeugd	104

6.5 Maatschappelijke ondersteuning	105
6.6. Gezondheidszorg.....	106
6.7 Investerings	107
6.8 Verbonden partijen	108
6.9 Beleidskaders	111
6.10 Beleidsindicatoren	112
7. Milieu	114
7.1 Riolering	133
7.2 Afval	134
7.3 Milieubeheer	135
7.4 Investerings	136
7.5 Verbonden partijen	137
7.6 Beleidskaders	138
7.7 Beleidsindicatoren	139
8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing.....	141
8.1 Ruimtelijke ordening.....	147
8.2 Bouwen en wonen	148
8.3 Investerings	149
8.4 Beleidskaders	150
8.5 Beleidsindicatoren	151
9. Algemene dekkingsmiddelen.....	153
9.1 Algemene uitkering.....	154
9.2 Lokale heffingen.....	155
9.3 Overige baten en lasten	156

9.4 Treasury.....	157
10. Overhead	160
10.1 Overhead.....	161
10.2 Investerings	162
11. Vennootschapsbelasting.....	164
11.1 Vennootschapsbelasting	165
12. Onvoorzien	166
12.1 Onvoorzien	167
13. Mutaties in de reserves	168
13.1 Mutaties in de reserves.....	169
Paragrafen	170
1. Lokale heffingen	171
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	181
3. Onderhoud kapitaalgoederen	188
4. Financiering	191
5. Bedrijfsvoering	194
6. Verbonden partijen	198
7. Grondbeleid	210
Financiële begroting	216
Overzicht van baten en lasten.....	217
Financiële positie	226
Taakvelden per programma	236

Algemeen

Leeswijzer

Leeswijzer

In deze begroting komen veel financiële tabellen voor. In deze tabellen zijn afgeronde bedragen gepresenteerd, hierdoor kan het gepresenteerde saldo afwijken van de opgetelde (afgeronde) bedragen.

Daarnaast mag u een negatief bedrag interpreteren als een last of verslechtering van het begrotingssaldo. Bedragen die positief zijn kunt u interpreteren als een baat of verbetering van het programmasaldo. Mocht dit anders zijn, dan is dit bij de tabel vermeld.

Bestuurlijk voorwoord

Voorwoord

Graag bieden wij u de Begroting 2023 van de gemeente Land van Cuijk aan. De tweede begroting van deze gemeente, maar de eerste begroting waarin nieuwe beleidswensen en investeringen van uw raad en ons college zijn opgenomen. Afgelopen maanden hebben u en wij in diverse bijeenkomsten inzicht gekregen in onze gezamenlijke wensen. Die wensen zijn vertaald in de coalitieverklaring: *Sámen bouwen aan een duurzaam én vitaal Land van Cuijk*, het raadsprogramma: *dRaad* en de kaderbrief 2023. Het resultaat is een ambitieuze verzameling van beleidswensen en investeringen die in deze begroting zijn opgenomen.

De Begroting 2023 kenmerkt zich door onzekerheden in de samenleving en grote maatschappelijke opgaven voor de gemeenten. De oorlog in Oekraïne, onzekerheden over de covid-pandemie, prijsstijgingen, energiekosten, woningbouw, transitie van de landbouw, personeelskrapte en de eisen aan duurzaamheid raken onze inwoners en ondernemers. De bestaande zekerheden veranderen snel of verdwijnen soms helemaal. De gemeente moet hierop anticiperen en een partner zijn in deze onrustige tijden. Tegelijkertijd zorgt deze tijd met grote opgaven en onzekerheden voor de gemeente ook voor vragen bij het opstellen van een realistische begroting. Is er wel voldoende personeel beschikbaar om het nieuwe beleid uit te voeren? Hoe gaan we om met de stijgende energiekosten en wat moeten we daarvoor reserveren? Wat kan de gemeente betekenen voor de bestaanszekerheid van inwoners en ondernemers? Wat zal het rijk extra bijdragen voor deze toegenomen lasten? De Begroting 2023 is opgesteld met de kennis van nu en zal waar nodig in de komende maanden via de reguliere planning en control cyclus bijgesteld worden.

Het jaar 2023 staat ook in het teken van de bouw van de “nieuwe” gemeente Land van Cuijk. Zowel in de raad, het college en de ambtelijke organisatie besteden we hier aandacht aan. Hiervoor is, voor de komende jaren, een afzonderlijk frictiekostenbudget vanuit het Rijk beschikbaar gesteld. Belangrijke punten in dit bouwproces zijn de verdere inbedding van kernendemocratie, de verbouwing van het nieuwe gemeentehuis, het samenvoegen van processen en de harmonisatie van beleid en regelgeving. Volgens de wet Arhi moet deze harmonisatie eind 2023 zijn afgerond, waarbij wij het uitgangspunt hanteren om dit budgetneutraal uit te voeren. Indien dit niet het geval is, zal uw raad afzonderlijk worden geraadpleegd.

De Begroting 2023 laat een structureel financieel sluitend beeld zien. Gezien de onzekerheden, zoals hiervoor omschreven, is de financiële ruimte beperkt om mogelijke risico's op te kunnen vangen. Dit zal tijdens de reguliere planning en control cyclus bewaakt worden. Er wordt gekeken naar mogelijkheden om structurele lasten op andere wijze te verminderen zonder doelstellingen aan te tasten (kritisch op energieverbruik, inzet van incidentele middelen). De meerjarenbegroting ziet er voor de jaren 2024 en 2025 positief uit. In 2026 staat een negatief saldo mede door de rijksbijdrage in de meicirculaire van 2022. Het Rijk gaat hier de komende periode meer informatie over verstrekken en dit beoordelen wij opnieuw bij de Begroting 2024.

Sámen bouwen aan een duurzaam én vitaal Land van Cuijk! Dat is voor de Begroting 2023 in een onzekere tijd het doel dat het college wil bereiken!

Begroting in één oogopslag

Begroting in één oog opslag

[begroting 2023 in één oogopslag]

De gemeente Land van Cuijk presenteert u de Begroting in één oogopslag over 2023.

Opbrengsten	
Bedragen x € 1.000	
Algemene uitkering	172.177
Specifieke uitkeringen	19.114
OZB	25.089
Leges en belastingen	2.080
Rioolheffing	10.420
Afvalstoffenheffing	12.088
Grondexploitatie	10.369
Bouwleges	2.201
Overig (incl. reserves)	18.196
Totaal	271.734
Saldo begroting 2023	-2.121
Incidentele uitgaven en opbrengsten	2.670
Structureel saldo begroting 2023	549

€ 191 Miljoen	+	€ 80 Miljoen	=	€ 271 Miljoen
------------------	---	-----------------	---	------------------

Uitgaven	
Bedragen x € 1.000	
1. Bestuur en Veiligheid	
1.1 Bestuur	5.323
1.2 Burgerzaken	3.291
1.3 Veiligheid	9.356
Totaal Bestuur en Veiligheid	17.969
2. Openbare Ruimte	
2.1 Verkeer en vervoer	16.232
2.2 Openbaar groen	6.058
2.3 Water	353
Totaal Openbare Ruimte	22.643
3. Economie, Recreatie en Toerisme	
3.1 Economie	2.687
3.2 Recreatie en toerisme	1.525
3.3 Bedrijfslocaties	3.608
Totaal Economie, Recreatie en Toerisme	7.819
4. Onderwijs	
4.1 Onderwijsbeleid	3.817
4.2 Onderwijsinvesting	5.962
Totaal Onderwijs	9.779
5. Sport en Cultuur	
5.1 Sport	5.751
5.2 Cultuur	6.406
Totaal Sport en Cultuur	12.157
6. Sociaal Domein	
6.1 Leefbaarheid	9.754
6.2 Inkomensvoorziening	23.500
6.3 Werk en activering	17.654
6.4 Jeugd	28.317
6.5 Maatschappelijke ondersteuning	25.930
6.6 Gezondheidszorg	3.559
Totaal Sociaal Domein	108.714
7. Milieu	
7.1 Riolering	7.777
7.2 Afval	9.656
7.3 Milieubeheer	6.088
Totaal Milieu	23.522
8. VHROSV	
8.1 Ruimtelijke ordening	4.244
8.2 Bouwen en wonen	11.177
Totaal VHROSV	15.421
9. Algemene dekkingsmiddelen	55.831
Totaal	273.855

Begrotingsaldo

De gemeente Land van Cuijk presenteert een positief structureel begrotingsaldo 2023 van 0,5 mln. Dit betreft het autonome en nieuwe beleid na de kaderbrief. Daarnaast is de meicirculaire 2022 vertaald in de cijfers en zijn de incidentele uitgaven en opbrengsten verwerkt.

Onze programma's

Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid

De manier waarop het gemeentebestuur samenwerkt met inwoners en met andere gemeenten. De ambities ten aanzien van de (digitale) dienstverlening en burgerzaken. De verschillende aspecten van veiligheid, crisisbeheersing en brandweer, integrale veiligheid, ondernijning en zorg en veiligheid. Plus de organisatie van de gemeente.

Openbare ruimte

Het voorbereiden en uitvoeren van beleid met betrekking tot wegen, straten en pleinen, verkeer en vervoer, openbaar groen en water.

Economie, Recreatie en Toerisme

Realiseren van een toekomstbestendige economie met sterke samenwerkingsrelaties. Doel is een toekomstbestendige, vitale en duurzame gemeenschap met een stevige financieel-economische basis.

Onderwijs

Verschiedende aspecten binnen het onderwijs zoals passend onderwijs, volwassen-educatie, leerlingenvervoer, bewegingsonderwijs, onderwijsachterstandenbeleid, leerplicht, voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten en onderwijsinvesting.

Sport en Cultuur

Activiteiten die bijdragen aan het welzijn, het welbevinden en de vitaliteit van de inwoners van het Land van Cuijk binnen de sport en cultuur sector.

Sociaal domein

Activiteiten die de gemeente Land van Cuijk onderneemt om haar inwoners in staat te stellen zo gezond, prettig, lang en zelfstandig mogelijk te kunnen leven, wonen en mee te doen in de samenleving. Het programma omvat onderwerpen als Wmo, jeugd en participatie.

Milieu

De inzameling van afval, het aanleggen en onderhouden van riolen, duurzaamheid, duurzame energie, klimaatbestendigheid, natuur en landschap en milieubeheer.

Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Beleed op het gebied van bestemmingsplannen, wonen, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing. Daarnaast de grondexploitatie(s), de voorbereiding op de nieuwe Omgevingswet, vergunningverlening, de Transitie van het Landelijk Gebied én toezicht en handhaving (VTH).

Algemene dekkingsmiddelen

Het voeren van een verantwoord financieel beleid dat leidt tot een begroting die meerjarig structureel en reëel in evenwicht is.

Financieel perspectief

Begrotingssaldo

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
1. BESTUUR EN VEILIGHEID					
1.1 BESTUUR	-4.917	-5.323	-5.253	-5.253	-5.253
1.2 BURGERZAKEN	-3.250	-3.291	-3.431	-3.431	-3.431
1.3 VEILIGHEID	-8.596	-9.356	-9.320	-9.157	-9.157
Totaal 1. BESTUUR EN VEILIGHEID	-16.763	-17.969	-18.004	-17.841	-17.841
2. OPENBARE RUIMTE					
2.1 VERKEER EN VERVOER	-13.756	-16.232	-14.398	-14.281	-14.136
2.2 OPENBAAR GROEN	-7.465	-6.058	-6.062	-6.079	-6.075
2.3 WATER	-520	-353	-355	-352	-351
Totaal 2. OPENBARE RUIMTE	-21.741	-22.643	-20.816	-20.712	-20.562
3.ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME					
3.1 ECONOMIE	-2.009	-2.687	-2.553	-2.474	-2.472
3.2 RECREATIE EN TOERISME	-1.534	-1.525	-1.495	-1.463	-1.453
3.3 BEDRIJFSLOCATIES	-3.866	-3.608	-3.400	-3.395	-3.391
Totaal 3.ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME	-7.408	-7.819	-7.448	-7.332	-7.316
4. ONDERWIJS					
4.1 ONDERWIJSBELEID	-3.799	-3.817	-3.853	-3.853	-3.852
4.2 ONDERWIJSHUIVESTING	-5.862	-5.962	-5.904	-5.817	-5.731
Totaal 4. ONDERWIJS	-9.661	-9.779	-9.757	-9.670	-9.583
5. SPORT EN CULTUUR					
5.1 SPORT	-5.242	-5.751	-5.557	-5.534	-5.504
5.2 CULTUUR	-6.331	-6.406	-6.297	-6.290	-6.284
Totaal 5. SPORT EN CULTUUR	-11.573	-12.157	-11.854	-11.824	-11.788
6. SOCIAAL DOMEIN					
6.1 LEEFBAARHEID	-11.838	-9.754	-9.629	-9.616	-9.582
6.2 INKOMENVOORZIENING	-23.353	-23.500	-23.499	-23.499	-23.499
6.3 WERK EN ACTIVERING	-17.428	-17.654	-16.674	-15.928	-15.442
6.4 JEUGD	-27.278	-28.317	-28.345	-28.327	-28.327
6.5 MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	-23.683	-25.930	-25.514	-25.514	-25.514
6.6 GEZONDHEIDSZORG	-3.296	-3.559	-3.559	-3.545	-3.545
Totaal 6. SOCIAAL DOMEIN	-106.876	-108.714	-107.220	-106.429	-105.910
7. MILEU					
7.1 RIOLERING	-7.246	-7.777	-7.498	-7.440	-7.372
7.2 AFVAL	-9.719	-9.656	-9.654	-9.654	-9.654
7.3 MILIEUBEHEER	-6.275	-6.088	-6.292	-6.242	-6.227
Totaal 7. MILEU	-23.239	-23.522	-23.444	-23.336	-23.252

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
8. VHROSV					
8.1 RUIMTELIJKE ORDENING	-5.314	-4.244	-3.916	-3.893	-3.890
8.2 BOUWEN EN WONEN	-15.751	-11.177	-9.423	-9.422	-9.420
Totaal 8. VHROSV	-21.065	-15.421	-13.339	-13.314	-13.310
9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN					
9.1 ALGEMENE UITKERING	-36	-35	-35	-35	-35
9.2 LOKALE HEFFINGEN	-1.555	-1.541	-1.537	-1.537	-1.537
9.3 OVERIGE BATEN EN LASTEN	-36.032	-9.674	-7.730	-8.169	-8.923
9.4 TREASURY	556	-3.496	-3.369	-3.550	-3.542
Totaal 9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	-37.067	-14.747	-12.671	-13.292	-14.037
10. OVERHEAD					
10.1 OVERHEAD	-33.989	-37.462	-36.984	-36.193	-35.946
11. VENNOOTSCHAPSBELASTING					
11.1 VENNOOTSCHAPSBELASTING	-200	-180	-180	-180	-180
12. ONVOORZIEN					
12.1 ONVOORZIEN	-249	-299	-299	-299	-299
13. MUTATIES IN DE RESERVES					
13. MUTATIES IN DE RESERVES	-2.191	-3.143	-847	-847	-847
Totaal Lasten	-292.023	-273.854	-262.862	-261.268	-260.870
Baten					
1. BESTUUR EN VEILIGHEID					
1.1 BESTUUR	126	126	126	126	126
1.2 BURGERZAKEN	964	847	1.207	1.207	1.207
1.3 VEILIGHEID	59	114	114	114	114
Totaal 1. BESTUUR EN VEILIGHEID	1.149	1.088	1.448	1.448	1.448
2. OPENBARE RUIMTE					
2.1 VERKEER EN VERVOER	738	2.159	637	637	637
2.2 OPENBAAR GROEN	90	90	90	90	90
2.3 WATER	0	0	3	3	3
Totaal 2. OPENBARE RUIMTE	828	2.249	730	730	730
3.ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME					
3.1 ECONOMIE	202	202	205	205	205
3.2 RECREATIE EN TOERISME	1.925	118	96	95	95
3.3 BEDRIJFSLOCATIES	3.885	3.571	3.342	3.342	3.342

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Totaal 3.ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME	6.012	3.891	3.642	3.642	3.642
4. ONDERWIJS					
4.1 ONDERWIJSBELEID	1.420	1.103	1.144	1.144	1.144
4.2 ONDERWIJSHUIVESTING	330	450	450	450	450
Totaal 4. ONDERWIJS	1.750	1.553	1.594	1.594	1.594
5. SPORT EN CULTUUR					
5.1 SPORT	749	677	677	677	677
5.2 CULTUUR	569	244	244	244	244
Totaal 5. SPORT EN CULTUUR	1.319	921	921	921	921
6. SOCIAAL DOMEIN					
6.1 LEEFBAARHEID	2.673	632	633	633	633
6.2 INKOMENSVORZIENING	19.114	19.114	19.114	19.114	19.114
6.3 WERK EN ACTIVERING	554	554	554	554	554
6.4 JEUGD	77	15	0	0	0
6.5 MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	1.326	1.328	426	426	426
Totaal 6. SOCIAAL DOMEIN	23.743	21.642	20.727	20.727	20.727
7. MILEU					
7.1 RIOLERING	9.881	10.420	10.277	10.285	10.292
7.2 AFVAL	12.460	12.088	12.085	12.085	12.085
7.3 MILIEUBEHEER	800	416	325	325	325
Totaal 7. MILEU	23.141	22.923	22.686	22.694	22.701
8. VHROSV					
8.1 RUIMTELIJKE ORDENING	2.510	662	662	662	662
8.2 BOUWEN EN WONEN	15.439	9.736	8.174	8.174	8.174
Totaal 8. VHROSV	17.949	10.397	8.836	8.836	8.836
9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN					
9.1 ALGEMENE UITKERING	164.413	172.177	174.036	175.885	158.011
9.2 LOKALE HEFFINGEN	25.438	26.322	26.351	26.351	26.351
9.3 OVERIGE BATEN EN LASTEN	19.162	-2.738	-2.738	-2.738	1.355
9.4 TREASURY	653	4.253	4.074	3.905	3.739
Totaal 9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	209.667	200.014	201.723	203.404	189.457
10. OVERHEAD					
10.1 OVERHEAD	336	212	212	212	212
13. MUTATIES IN DE RESERVES					

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
13. MUTATIES IN DE RESERVES	6.673	6.844	4.271	4.261	4.261
Totaal Baten	292.567	271.733	266.790	268.469	254.528
Saldo	544	-2.121	3.928	7.201	-6.341

Structureel begrotingssaldo

Bedragen x €1.000

	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Begroot resultaat	- 2.121	3.928	7.201	- 6.341
Incidentele baten en lasten	2.670	135	- 150	- 150
Structureel begrotingssaldo	549	4.063	7.051	- 6.491

1. Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid

Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid

Dit programma gaat over de manier waarop het gemeentebestuur samenwerkt met inwoners en met andere gemeenten, over de ambities ten aanzien van de dienstverlening (zoals de digitale dienstverlening, telefonische dienstverlening, burgerzaken) en over de organisatie van de gemeente.

Ook gaan we in dit programma in op de verschillende aspecten van veiligheid, crisisbeheersing en brandweer, integrale veiligheid, ondermijning en zorg en veiligheid. Samen met diverse partijen, zoals het veiligheidshuis, de GGD, politie, brandweer, justitie en andere samenwerkingsorganisaties werken we aan een veilige en leefbare gemeente. We zetten in op het voorkomen én bestrijden van incidenten, veiligheidsproblemen, rampen en crises. Onze inwoners kunnen rekenen op een snelle hulpverlening. De gemeente is regievoerder en werkt nadrukkelijk samen met alle partners om de veiligheid en leefbaarheid op een zo hoog mogelijk niveau te brengen en te houden voor iedereen die woont, werkt en verblijft in de gemeente Land van Cuijk.

Wat willen we bereiken?

Communicatie

De gemeente Land van Cuijk wil een toegankelijke en benaderbare gemeente zijn die oog en oor heeft voor wat er speelt en leeft in de kernen. De reeds opgestelde visie op communicatie en het uitvoeringsplan communicatie geven hier richting en uitvoering aan. We vinden het belangrijk om inwoners en ondernemers duidelijk en transparant te informeren over onze dienstverlening, plannen, projecten, procedures en besluiten. We willen communiceren in begrijpelijke taal en gebruiken hiervoor nieuwe en bestaande communicatiekanalen, passend bij de doelgroep en de boodschap. In onze communicatie willen we aansluiten op de informatiebehoefte van inwoners en ondernemers. We halen de buitenwereld naar binnen en maken dit onderdeel van onze communicatieaanpak. We zijn trots op onze nieuwe gemeente, de 33 kernen en inwoners en ondernemers en dragen dit in onze communicatie, intern en extern, uit.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoeringsplan communicatie

De inmiddels opgestelde visie op communicatie en het bijbehorende uitvoeringsplan vormen een belangrijke leidraad voor de doorontwikkeling van (online) communicatie en de online dienstverlening. In het uitvoeringsplan staan de communicatieacties die we in 2022, 2023 en 2024 gaan uitvoeren en die voortvloeien uit de zes communicatierichtlijnen in de visie op communicatie.

Kwaliteit (toelichting)

De acties zoals genoemd en deels al uitgewerkt in het uitvoeringsplan Communicatie zijn in 2024 uitgevoerd.

Tijd (toelichting)

2022, 2023, 2024.

Newsroom

Via het 'newsroom principe' halen we op wat er speelt en leeft in onze gemeente (onder andere via de social media kanalen en het KCC). In onze communicatie geven we hier betekenis aan en spelen we hier op in.

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 is de Newsroom werkend en zijn medewerkers opgeleid. De informatie die wordt opgehaald via het 'newsroom principe' vormt een belangrijk uitgangspunt in de communicatieaanpak.

Tijd (toelichting)

Start vierde kwartaal 2022, afronding derde kwartaal 2023, daarna doorlopend.

Positionering gemeente Land van Cuijk (intern en extern)

Voor de nadere positionering van het Land van Cuijk gaan we, in samenwerking met stakeholders, een plan van aanpak uitwerken.

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 ligt er een plan van aanpak voor gebiedsmarketing Land van Cuijk in samenwerking met stakeholders. Er is een keuze gemaakt over de branding.

Tijd (toelichting)

Start derde kwartaal 2022, plan van aanpak gereed tweede kwartaal 2023. Daarna doorlopend.

Wat willen we bereiken?

Dienstverlening

Als gemeente Land van Cuijk verbinden we ons aan de kernwaarden betrouwbaar, innovatief en wendbaar. Deze kernwaarden zijn bepalend voor het imago van de organisatie. Door de kernwaarden in onze dienstverlening toe te passen, blijven we geloofwaardig. Uiteindelijk blijven we op zoek naar manieren waarop we onze dienstverlening kunnen verbeteren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Op weg naar klantgedreven dienstverlening: kijken als klant

De nadruk in het dienstverleningsconcept inclusief het uitvoeringplan ligt op het doorontwikkelen van de dienstverlening. Het continu verbeteren van de kwaliteit van onze (digitale) dienstverlening vraagt om het continu meten op alle contactkanalen, producten en processen. De antwoorden uit de verschillende onderzoeken geven waardevolle inzichten in de aspecten waar de organisatie gewaardeerd wordt en waar klanten en/of medewerkers juist ruimte zien voor verbetering. Hiermee zetten we in op de doelstelling om situationeel op zoek te gaan waar dienstverlening nog beter kan en tegelijkertijd geeft het inzicht in hoe betrouwbaar, innovatief en wendbaar we zijn. Om de kernwaarden goed in te zetten en toe te (blijven) passen is het structureel investeren nodig in expertise en middelen. Daarnaast is de doorontwikkeling van de digitale dienstverlening en online communicatie van belang. In het projectplan 'basis op orde' staan de concrete acties, fasering en nodige (financiële) middelen.

Kwaliteit (toelichting)

Uitvoering geven aan dienstverleningsconcept en realiseren activiteiten uit het uitvoeringsplan dienstverlening inclusief projectplan dienstverlening 'basis op orde'.

Tijd (toelichting)

Doorlopend.

Wat willen we bereiken?

Kabinetszaken

De gemeente Land van Cuijk is een van grotere gemeenten in Brabant en wil deze positie uitstralen, verder inkleuren en 'smoel' geven. Bij externe optredens dragen bestuurders deze visie uit als 'het gezicht van Land van Cuijk'. Daarbij worden ze gefaciliteerd en ondersteund door Kabinetszaken. De medewerkers stemmen waar nodig is af met diverse vakafdelingen. Bovendien zorgen zij voor een goede relatie met externe organisaties en hebben zij een goede antenne voor wat er leeft en speelt bij die maatschappelijke organisaties. Ze zijn alert op signalen uit de samenleving en zijn zich bewust van het afbreukrisico. Naast de reguliere taken als uitvoering geven aan en advisering over Koninklijk en gemeentelijk waarderingsbeleid, adviseert Kabinetszaken op het gebied van professionalisering van relatiebeheer.

Wat gaan we daarvoor doen?

Professionaliseren kabinetszaken

Om de corporate identity goed uit te kunnen dragen en om de bestuurders optimaal te faciliteren bij representatieve en protocollaire optredens moet Kabinetszaken in staat zijn verschillende rollen op zich te nemen: uitvoerder of volgend, dan weer facilitator, coördinator, beleidsmaker, adviseur of projectleider.

Kwaliteit (toelichting)

Het bovenstaande vraagt een krachtig, professioneel kabinet met een gedegen bezetting en medewerkers die verschillende competenties meebrengen. Daarnaast vraagt dit dat gehele organisatie hun bijdrage levert vanuit hun eigen expertise.

Tijd (toelichting)

In 2023 gaan we in overleg met portefeuillehouder de verschillende taken en rollen vastleggen in een Beleidsnotitie Representatie.

Wat willen we bereiken?

Kernendemocratie

Kernendemocratie, de participatiesamenleving, is een uitgangspunt uit het herindelingsadvies. Dit wordt de komende jaren verder ingevoerd. Hierbij is het van belang dat actief de samenwerking met de gemeenschap wordt opgezocht en dat wordt aangesloten bij de behoefte en de mogelijkheden van deze gemeenschap. Door een samenspel tussen de gemeentelijke organisatie en actieve mensen in het Land van Cuijk krijgt dit vorm. Kernendemocratie zal hierom een vanzelfsprekendheid in de bedrijfsvoering en het bestuurlijk besluitvormingsproces moeten worden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Kernen CV's

De in 2022 door de bouwteams opgeleverde kernen-cv's zullen worden vertaald in uitvoeringsprogramma's en/of snel op te pakken projecten die voortkomen uit de kernen-cv's.

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 willen we dat in elke kern ten minste 1 actiepunt is opgepakt dat te herleiden is naar de focuspunten uit het kernen-cv. Per saldo zijn dit minimaal 38 actiepunten.

Tijd (toelichting)

Eerste kwartaal t/m vierde kwartaal.

Doorontwikkeling kernendemocratie

Het doorontwikkelen van kernendemocratie vindt zowel intern als extern gericht plaats. Intern wordt dit aangejaagd door de Taskforce Kernendemocratie i.o. De Taskforce heeft als opdracht: introductie en implementatie kernendemocratie onder andere door het introduceren van de ingangstoets en de labelsystematiek, het creëren van draagvlak en bijbehorende mindset, het vertalen van (grotere) focuspunten uit de kernen-cv's in jaarplanningen van diverse teams, het vormgeven en optimaliseren van digitale participatie etc. Hierbij werken we volgens de lijnen van het handboek kernendemocratie dat de komende jaren als onderdeel van het uitvoeringsplan nog verder wordt geactualiseerd. Extern zal de aandacht uitgaan naar het facilitair ondersteunen van de wijk-

en dorpsraden, het borgen van nieuwe samenwerkingsafspraken met dit gremium en het op kernen, wijk- en buurtniveau betrekken van inwoners bij de inrichting van hun eigen leefomgeving. De focus ligt hierbij op een goed (democratisch) samenspel tussen gemeente en gemeenschap.

Kwaliteit (toelichting)

In 2023:

- Zijn met alle 42 wijk- en dorpsraden samenwerkingsafspraken gemaakt.
- Is digitale participatie operationeel.
- Is de ingangstoets en labelsystematiek geïntroduceerd en uitgerold in de organisatie.
- Worden wijk- en dorpsraden ondersteund en (financieel) gefaciliteerd.

Tijd (toelichting)

Eerste kwartaal t/m vierde kwartaal.

Communicatie met de kernen

De communicatie met de kernen vindt niet alleen plaats met de wijk- en dorpsraden, maar ook met verenigingen, inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Specifiek is de aandacht gericht op het samenspel tussen gemeente en gemeenschap waarin de gebiedsmakelaars een verbindende rol vervullen.

Kwaliteit (toelichting)

In samenwerking met wijk- en dorpsraden worden twee keer per jaar themabijeenkomsten georganiseerd, eventueel met behulp van externe expertise. Participatie (digitaal en analoog) wordt geborgd in de gemeentelijke organisatie.

Tijd (toelichting)

Eerste kwartaal tot en met het vierde kwartaal.

Wat willen we bereiken?

Veiligheid

De overheid komt op het brede terrein van veiligheid voor veel en steeds complexer wordende maatschappelijke opgaven te staan. Internationale ontwikkelingen hebben steeds meer invloed op het leven. Gebeurtenissen elders in de wereld kunnen van invloed zijn op ons dagelijks leven.

Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit waren al in opmars voor corona, echter de stijging van deze delicten heeft door de coronapandemie een extra boost gekregen. De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid waarschuwt in haar Cybersecuritybeeld van juni 2021 dat cyberaanvallen het zenuwstelsel van de maatschappij kunnen aantasten.

Ondermijnende criminaliteit is en blijft een groot probleem in ons land, en zeker ook in onze regio Oost-Brabant. De (criminele) infrastructuur, de strategische ligging, de ervaring met de productie van synthetische drugs, de relatief lage pakkans en het (onjuiste) beeld dat er in ons land licht gestraft wordt, zijn redenen dat internationale bendes Nederland (en ook onze regio) hebben uitgekozen als uitvalsbasis. De verwachting is dat dit niet zonder meer zal afnemen. Samen met onze partners als bijvoorbeeld de politie, belastingdienst en het Regionaal Informatie en Expertisecentrum blijven wij er op inzetten.

Het is onze verantwoordelijkheid om de veiligheid in onze gemeente te bewaken. Mede gezien de hiervoor beschreven ontwikkelingen staan wij daarom, samen met onze interne en externe partners, aan de lat voor onder andere de volgende thema's: leefbaarheid, jeugd, ondermijning, zorg en veiligheid, maatschappelijke onrust en digitale veiligheid. Vanuit veiligheid is ook een rol weggelegd voor het AZC en de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne.

Wat gaan we daarvoor doen?

Aanpak van de gemeentelijk grensoverschrijdende overlastgevende criminaliteit

De subsidie van het Ministerie van Justitie en Veiligheid is ontvangen (€ 150.000). Om het project in zowel 2023 als 2024 te kunnen voortzetten, zijn naast de subsidie deze middelen nodig.

Kwaliteit (toelichting)

Tijd (toelichting)

De ontwikkeling van een VeiligheidsInformatieKnooppunt

De ontwikkeling van informatiegestuurd werken op het gebied van veiligheid: het ontsluiten van gemeentelijke data, het in kaart brengen en analyseren van gebeurtenissen, signalen en trends en het in beeld brengen van risico's en van ondermijnd en crimineel gedrag. Hiervoor dient software te worden aangeschaft en zal een (data-)analist worden aangesteld.

Kwaliteit (toelichting)

Tijd (toelichting)

Camerabewaking bedrijventerreinen

Wij willen een eenmalige stimuleringsbijdrage (25% kosten) geven voor de Stichting Duurzaam Bedrijven Overleg voor de ondersteuning van de implementatie van camerabewaking op de bedrijventerreinen Saxe Gotha (Boxmeer), Haven Cuijk , alsmede de uitbreiding voor De Beijerd en 't Riet, voor de beveiliging van gebouwen, terreinen en personen. Het betreft hier niet de plaatsing van camera's met als doel de openbare orde te handhaven.

Kwaliteit (toelichting)

Tijd (toelichting)

Hackshield (cybercrime)

HackShield is een spel dat jongeren tussen de 8 en 12 jaar en hun omgeving weerbaar maakt tegen cybercriminaliteit. Ze spelen een meeslepend verhaal, leren over online veiligheid, ontdekken wat de gevaren zijn en leren hoe ze zich hier tegen kunnen wapenen. Daarbij worden ze gestimuleerd hun omgeving (o.m. ouders, grootouders) te betrekken. Met de samenwerkende gemeenten in Oost-Brabant is afgesproken dat gemeenten deze bewezen methodiek uiterlijk in het 1e kwartaal 2023 hebben uitgerold binnen hun gemeente.

Kwaliteit (toelichting)

Tijd (toelichting)

Harmonisatie ambulante jongerenwerk (overlast/leefbaarheid)

We willen komen tot een eenduidige lijn Land van Cuijk-breed voor de inzet op gesprekken met jongeren op straat. In de voormalige gemeenten wordt anders omgegaan met de inzet op gesprekken met jongeren op straat. Boxmeer werkt met een commercieel bedrijf met zogenaamde straatcoaches en bij CGM wordt deze inzet gedaan door jongerenwerkers van Sociom.

In Boxmeer vond de aanpak projectmatig plaats. Er was hierdoor geen sprake van structurele financiering.

Kwaliteit (toelichting)

Tijd (toelichting)

Veiligheidsmonitor

Gebruik van de gegevens van de tweejaarlijkse veiligheidsmonitor (gemeenten met meer dan 70.000 inwoners worden kosteloos meegenomen) voor het inzichtelijk maken van de ontwikkeling van veiligheid en leefbaarheid in de gemeente Land van Cuijk.

Kwaliteit (toelichting)

Tijd (toelichting)

1.1 Bestuur

Bestuur

Tot het beleidsveld Bestuur horen de positionering en de samenwerkingen van de gemeente Land van Cuijk. Zoals hoe we vorm willen geven aan de identiteit van onze gemeente en van haar kernen. En te bepalen wat ons kenmerkt en hoe we ons willen opstellen. Hoe we samenwerken, binnen ons eigen bestuur en met anderen, zoals (regio)gemeenten en andere overheden. Maar het gaat nadrukkelijk ook over de wijze waarop onze gemeente zich opstelt naar inwoners, vanuit dienstverlenend perspectief én als partner van inwonersinitiatieven.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
1. BESTUUR EN VEILIGHEID					
1.1 BESTUUR	-4.917	-5.323	-5.253	-5.253	-5.253
Baten					
1. BESTUUR EN VEILIGHEID					
1.1 BESTUUR	126	126	126	126	126

1.2 Burgerzaken

Burgerzaken

Tot het beleidsveld Burgerzaken horen alle diensten die te maken hebben met wijzigingen in de basisregistratie personen of met persoonlijke documenten die hierop gebaseerd zijn zoals, akten, reisdocumenten of rijbewijzen. Binnen dit taakveld valt ook het organiseren van verkiezingen en het bijhouden van de begraafplaatsadministratie.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
1. BESTUUR EN VEILIGHEID					
1.2 BURGERZAKEN	-3.250	-3.291	-3.431	-3.431	-3.431
Baten					
1. BESTUUR EN VEILIGHEID					
1.2 BURGERZAKEN	964	847	1.207	1.207	1.207

1.3 Veiligheid

Veiligheid

Tot het beleidsveld Veiligheid horen taken die gerelateerd zijn aan criminaliteit en de preventie daarvan in de gemeente. Ook de kosten voor de brandweer vallen onder dit beleidsveld.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
1. BESTUUR EN VEILIGHEID					
1.3 VEILIGHEID	-8.596	-9.356	-9.320	-9.157	-9.157
Baten					
1. BESTUUR EN VEILIGHEID					
1.3 VEILIGHEID	59	114	114	114	114

1.4 Investerings

Investerings

In dit programma zijn er geen (meerjaren)investerings voor bestand of nieuw beleid.

1.5 Verbonden partijen

Brabant Historisch Informatie Centrum (BHIC)

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De ambities van het BHIC liggen vast in een beleidsvisie. In deze notitie worden de meerjarige trends onderscheiden die de toekomstagenda van het BHIC zullen bepalen: verdere daling van het fysieke publieksbereik, sterke stijging van het digitale publieksbereik, verdere ontwikkeling van het e-depot; de elektronische opslagplaats van de digitale bestanden die in de toekomst door de deelnemers van het BHIC aan het BHIC zullen worden overgedragen.

Paragraaf Verbonden partijen

Veiligheidsregio Brabant Noord (VRBN)

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De strategische bestuursconferentie van april 2018 heeft een heldere koers opgeleverd voor de Veiligheidsregio Brabant-Noord. Deze koers is verwerkt in de beleidsagenda 2020-2023. De beleidsagenda beschrijft drie hoofdogaven en zes ambities. Deze tien opdrachten uit het Beleidsplan 2020-2023 'Samen Veiliger' staan ook in 2023 centraal. Omdat de opdrachten niet statisch zijn, zijn deze – waar nodig – aangescherpt, zonder de koers te wijzigen. In 2021 is de tussentijdse evaluatie van het beleidsplan uitgevoerd.

Paragraaf Verbonden partijen

Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost is per 1 januari 2019 ontstaan uit een fusie van het Regionaal Veiligheidshuis Brabant Noordoost met het Veiligheidshuis 's-Hertogenbosch en omgeving.

De meerwaarde komt tot uitdrukking door:

- minder bestuurlijke drukte; meer focus op kerntaken,
- versterkte samenhang tussen zorg en veiligheid,
- verdere optimalisering van de regionale samenwerking tussen gemeenten en betrokken partners.

Nadrukkelijk is het de doelstelling om binnen het samenwerkingsverband multidisciplinaire vraagstukken en/of complexe casuïstiek op het gebied van zorg en veiligheid integraal te behandelen.

Paragraaf Verbonden partijen

Bank Nederlandse Gemeenten

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Gedurende het begrotingsjaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in de BNG.

Paragraaf Verbonden partijen

Brabant Water

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Niet van toepassing.

Paragraaf Verbonden partijen

1.6 Beleidskaders

Regelgeving, beleidsstukken en verordeningen

Hierbij verwijzen wij naar de website van de gemeente Land van Cuijk:
<https://www.gemeentelandvancuijk.nl/verordeningen>

1.7 Beleidsindicatoren

Openbare orde en veiligheid

Waarstaatjegemeente: Openbare orde en veiligheid

Gemeentefinanciën

Waarstaatjegemeente: Gemeentefinanciën

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
1. BESTUUR EN VEILIGHEID					
1.1 BESTUUR	-4.917	-5.323	-5.253	-5.253	-5.253
1.2 BURGERZAKEN	-3.250	-3.291	-3.431	-3.431	-3.431
1.3 VEILIGHEID	-8.596	-9.356	-9.320	-9.157	-9.157
Totaal 1. BESTUUR EN VEILIGHEID	-16.763	-17.969	-18.004	-17.841	-17.841
Baten					
1. BESTUUR EN VEILIGHEID					
1.1 BESTUUR	126	126	126	126	126
1.2 BURGERZAKEN	964	847	1.207	1.207	1.207
1.3 VEILIGHEID	59	114	114	114	114
Totaal 1. BESTUUR EN VEILIGHEID	1.149	1.088	1.448	1.448	1.448

Toelichting - Wat mag het kosten?

1.1 Bestuur

Het vertalen van de door de bouwteams opgeleverde kernen CV 's in wijk-/dorps- of uitvoeringsplannen dan wel het realiseren van eenvoudige lokale projecten die voortkomen uit de Kernen CV 's betekent een extra raming van € 315.000.

1.3 Veiligheid

De bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Brabant Noord stijgt t.o.v. 2022 met € 294.000 (Crisisbeheersing). In 2023 is het budget (Lasten - Openbare orde en Veiligheid) t.o.v. 2022 met € 412.000 gestegen. Er zijn budgetten opgenomen voor bijdragen aan camerabewaking bedrijventerreinen, ontwikkeling veiligheidsinformatieknooppunt, veiligheidsmonitor.

2. Openbare ruimte

Openbare ruimte

Dit programma gaat over het voorbereiden en uitvoeren van beleid met betrekking tot wegen, straten en pleinen, verkeer en vervoer, openbaar groen en water.

Wat willen we bereiken?

Beheer openbare ruimte

De openbare ruimte wordt intensief gebruikt en is steeds belangrijker als ontmoetings- en verblijfsplek. De gebruikers van deze openbare ruimte verwachten dat deze aantrekkelijk is en aansluit op de behoefte. Het basisuitgangspunt is dat de openbare ruimte schoon, heel en veilig is. Daarbij is het de uitdaging om de groeiende druk op onze wegen, pleinen en parken op een duurzame en kostenefficiënte wijze in te richten en te beheren. De grote vraagstukken zoals de energietransitie, klimaatadaptatie, schaarste aan grondstoffen en gezondheidsvraagstukken hebben een sterke relatie met het beheer van de openbare ruimte.

Daarnaast staan we de komende decennia voor grote vervangingsopgaven. De grootste groei van de kernen vond plaats in de naoorlogse periode. Veel gebouwen, infrastructuur en beplantingen moeten de komende perioden worden vernieuwd of vervangen. Deze vervangingsopgave biedt kansen voor vernieuwing en verbinding met de sociaalmaatschappelijke opgaven (zoals gasloos, klimaatadaptief of circulair). De kwaliteit van de openbare ruimte en daarmee ook het beheer, is van groot belang voor de lokale economie en de leefbaarheid in de kernen. We streven ernaar deze minimaal vast te houden en waar mogelijk naar een hoger niveau tillen en aan laten sluiten bij het veranderend gebruik.

Wat gaan we daarvoor doen?

Beheer op orde

Beheer op orde waarbij het uitgangspunt is schoon, heel en veilig. Wat is nodig om in stand te houden wat we hebben.

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 zal de gewenste kwaliteit van de openbare ruimte met de daarbij behorende middelen moeten worden bepaald. Harmoniseren van de diverse beheer- en beleidsplannen openbare ruimte, waarbij de gewenste onderhoudskwaliteit van de verschillende assets (gemeentelijke eigendommen) worden bepaald. Doel is behoud huidige of waar mogelijk verbeteren van de kwaliteit.

Tijd (toelichting)

Tweede kwartaal - vierde kwartaal 2023. Bepaalde beheerplannen zullen in het tweede kwartaal gereed zijn, andere later. Ze zullen integraal in de raad behandeld worden.

Klimaatbestendige inrichting openbare ruimte

Het Land van Cuijk is een klimaatbestendige gemeente. Vaststellen ambitie klimaatbestendige inrichting openbare ruimte. De inrichting van de openbare ruimte is dusdanig dat overlast door water, hitte en droogte tot een minimum wordt beperkt. Dit is een onderdeel van het Klimaatbestendig Land van Cuijk, programma 7 Milieu.

Kwaliteit (toelichting)

We gaan onderzoeken welke maatregelen nodig zijn om de negatieve effecten van klimaatverandering tot een minimum te beperken. Een van de instrumenten die we daarvoor willen inzetten is het gebruik van klimaatlabels. Het verbeteren van de openbare ruimte zodat deze technisch goed functioneert, is afgestemd op de gebruiksbehoefte en klimaatbestendig is.

Het beleid voor een klimaatbestendig Land van Cuijk wordt de komende periode geactualiseerd op basis van nieuwe inzichten en ambities.

Tijd (toelichting)

Tweede kwartaal - vierde kwartaal 2023.

Werk in Uitvoering (WIU)

Met het WIU-proces willen we het integraal werken en programmeren verder gaan structureren. Met de integrale uitvoeringskaart krijgen we inzicht in alle werkzaamheden en projecten die invloed hebben op de openbare ruimte. Hiermee wordt het mogelijk om zowel intern maar ook met externe partijen zoals andere overheden en nutsbedrijven meerjarige planningen en werkafspraken te maken. Hierdoor krijgen we inzicht in de geplande ingrepen en kunnen we als gemeente daarop inspelen om zoveel mogelijk werk met werk te maken. Op deze wijze kunnen we steeds verder groeien naar integrale gebiedsaanpak. Met dit inzicht is het mogelijk om gekoppeld aan de P&C-cyclus de wijk- en dorpsraden vroegtijdig bij de voorgenomen werkzaamheden te betrekken en kunnen ze tijdig knelpunten en

wensen aandragen. De werkwijze sluit ook helemaal aan bij het idee van kernendemocratie en de P&C-cyclus.

Kwaliteit (toelichting)

Voor alle werkzaamheden en projecten die invloed hebben op de bestaande of nieuwe openbare ruimte, gaan we een integrale uitvoeringskaart maken. Dit integrale overzicht wordt ook het communicatie-instrument voor inwoners en bedrijven. Na vaststelling van de begroting worden alle wijk- en dorpsraden geïnformeerd over de uitvoeringskaart en kunnen ze hun knelpunten en wensen aangeven, waarop vanuit de gemeente een reactie komt. De ervaring heeft geleerd dat dit proces veel structuur geeft aan alle vragen en wensen die het gehele jaar door binnenkomen. Daarnaast wordt dit door de wijk- en dorpsraden als positief ervaren.

Tijd (toelichting)

Implementatie intern en extern proces WIU in 2023 betreft een continue proces.

Wat willen we bereiken?

Openbaar groen

Het openbaar groen en de speelvoorzieningen dragen bij aan diverse maatschappelijke thema's. Denk hierbij onder andere aan biodiversiteit, hittestress maar ook aan het meer bewegen.

Voor de onderdelen Groen en Spelen zijn door de voormalige gemeenten diverse beheerqualiteitsplannen opgesteld. Het jaar 2023 staat vooral in het teken van het harmoniseren van de bestaande beleidskaders en het uitvoeren van bestaande plannen. Groene kwaliteit is belangrijk voor de inrichting van de openbare ruimte. Groene uitgangspunten gaan we verwerken in het meerjarig beleid.

Wat gaan we daarvoor doen?

Speelruimtebeleid

Harmoniseren speelruimtebeleid.

Kwaliteit (toelichting)

Gezien de gemeentelijke herindeling naar Land van Cuijk wordt het speelruimtebeleid van de voormalige gemeenten geharmoniseerd op het gebied van inrichting en beheer van speelmogelijkheden.

Tijd (toelichting)

Tweede kwartaal - vierde kwartaal 2023.

Bomenbeleid Land van Cuijk

In 2023 worden de beleidsregels hoe om te gaan met de bomen binnen onze gemeente voor zowel particulieren als gemeentelijke bomen vastgesteld. Dit betreft monumentale, beschermde bomen. Daarnaast wordt er een boombeheerplan (incl. renovaties) opgesteld om het bestaande areaal en uitbreiding in stand te kunnen houden.

Kwaliteit (toelichting)

In de nog op te stellen Natuurvisie zullen de beleidsuitgangspunten voor bomen worden geformuleerd. Op basis daarvan zal een nieuwe boomverordening en eventuele uitvoeringsregelingen worden opgesteld. In 2022 is een tijdelijk afweegkader vastgesteld voor het kapbeleid in de gemeente.

Tijd (toelichting)

Tweede kwartaal - vierde kwartaal 2023.

Vervangen bomen

Vervanging bomen door extreme droogte.

Kwaliteit (toelichting)

Door de extreme droogte in het voorjaar en zomer van 2022 verwachten we bovenmatig veel uitval bij de jonge aanplant. Doordat extreme droogte steeds frequenter voorkomt, zullen ook oude bomen in vitaliteit achteruit gaan. Er zullen als gevolg hiervan meer bomen vervangen moeten worden. Bij nieuwe aanplant zal uiteraard rekening gehouden worden met soorten die beter tegen droogte kunnen.

Tijd (toelichting)

Tweede kwartaal - vierde kwartaal 2023.

Wat willen we bereiken?

Verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid blijft een belangrijk thema. Zowel bij de enquête veiligheid en leefbaarheid in het buitengebied als ook bij het tot stand komen van de kernen CV's, komt de wens om de verkeersveiligheid te verbeteren steeds terug als een van de belangrijkste onderwerpen.

Het jaar 2023 zal vooral in het teken staan van het harmoniseren van bestaande beleidskaders om hiermee een instrumentarium te verkrijgen voor de verdere verbetering van de verkeersveiligheid en leefbaarheid. Daarnaast gaan we een meerjarenplan van aanpak verkeersveiligheid opstellen dat gerelateerd wordt aan de mobiliteitsvisie.

Wat gaan we daarvoor doen?

Beleidsplan openbare ruimte

Uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid.

Kwaliteit (toelichting)

In het verlengde van de integrale mobiliteitsvisie zal een meerjarig uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid worden opgesteld.

Tijd (toelichting)

Start opstellen uitvoeringsprogramma vierde kwartaal 2023.

Integrale mobiliteitsvisie

We stellen een integrale mobiliteitsvisie op, in samenhang en samenwerking met de regio. Daarbij worden actuele onderzoeken naar verkeersstromen, verkeersveiligheid, parkeerbelasting, nieuwe ontwikkelingen op het gebied van wonen, economie en transitie buitengebied en innovatie op gebied van mobiliteit als bouwsteen ingezet en krijgen stakeholders een adviesrol via een klankbordgroep. We zetten ook in op het te allen tijde beschikbaar hebben van de juiste data (meer data-gedreven werken). Zie verder onder programma 7: Duurzaamheid.

Kwaliteit (toelichting)

Tijd (toelichting)

Meerjarenplan verkeersveiligheid

Zie verder onder programma 7: Duurzaamheid.

Kwaliteit (toelichting)

Tijd (toelichting)

2.1 Verkeer en vervoer

Verkeer en vervoer

Tot dit beleidsveld behoren de taken op het gebied van de aanleg en onderhoud van wegen en voet- en fietspaden in de openbare ruimte. Tot dit beleidsveld behoren de taken op het gebied van openbare verlichting.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
2. OPENBARE RUIMTE					
2.1 VERKEER EN VERVOER	-13.756	-16.232	-14.398	-14.281	-14.136
Baten					
2. OPENBARE RUIMTE					
2.1 VERKEER EN VERVOER	738	2.159	637	637	637

2.2 Openbaar groen

Openbaar groen

Tot dit beleidsveld behoren de taken op het gebied van de aanleg en onderhoud van het openbaar groen en speelvoorzieningen, circulaire grond-, weg- en waterbouw, beheer natuur en landschap, civiele objecten en technische installaties in de openbare ruimte.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
2. OPENBARE RUIJTE					
2.2 OPENBAAR GROEN	-7.465	-6.058	-6.062	-6.079	-6.075
Baten					
2. OPENBARE RUIJTE					
2.2 OPENBAAR GROEN	90	90	90	90	90

2.3 Water

Water

Tot dit beleidsveld behoren de economische havens en waterwegen. Taken op het gebied van (beroeps)scheepvaart en de bijbehorende infrastructuur.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
2. OPENBARE RUIMTE					
2.3 WATER	-520	-353	-355	-352	-351
Baten					
2. OPENBARE RUIMTE					
2.3 WATER	0	0	3	3	3

2.4 Investerings

Investerings

Bedragen x € 1.000

Autonome investeringen	2023	2024	2025	2026	Toelichting
Aanpak onderhoudsintensieve bomen / boombeheerplan	150	288	288	288	Vervangen van bomen waarvan de standplaats en soortkeuze niet in overeenstemming zijn met de locatie en daardoor onwenselijk veel onderhoud vragen.
Aanpassen groen i.v.m. reconstructie wegen		44	44	44	Vervanging van het openbaar groen bij reconstructieprojecten.
Aanpassing Openbare Verlichting i.v.m. reconstructie wegen		63	63	63	Vervanging openbare verlichting bij reconstructieprojecten.
Centrumplan Mill	400				Reconstructieproject Centrum Mill
Herinrichting Raadhuisplein Boxmeer			938		Herinrichting Raadhuisplein klimaatbestendig maken tegenaan hittestress en waterelement toevoegen.
Natuurlijke bestrijding eikenprocessierups (oud Boxmeer)	188	188	188	188	Bestrijding eikenprocessierups bomen
Reconstructie parkeerterreinen Entrepot en Koorstraat Boxmeer gecombineerd met klimaatbestendige inrichting	1.188				Totale herinrichting van beide pleinen
Reconstructiewegen, planmatig grootonderhoud levensduur verlengend (oud Boxmeer)	525	525	525	525	Reconstructie wegbeheer
Verbeteren verkeersveiligheid Bilderbeekstraat Boxmeer		225			Maatregel vergroten verkeersveiligheid schoolroute
Verfraaien dorpentrees (oud Boxmeer)	188	188	188	188	Dorpsentrees met enkele groen meer uitstraling geven.
Verkeersveiligheid	125	125	125	125	Verbeteren verkeersveiligheid kleine maatregelen vanuit klachten en knelpunten
Verkeersveiligheid Bocstraat		375			Tweede fase klimaatbestendig inrichten Bocstraat en verbeteren verkeersveiligheid. Omvormen van 50 km naar 30 km zone.
Verstevigen wegbermen	125	125	125	125	Wegbermen verharderen
Vervangingskrediet beheerplan wegen	750	1.913	1.788	1.788	Reconstructie wegbeheer
Vervangingskrediet openbaar groen		575	575	575	Renoveren van plantvakken om het openbaar groen in stand te houden.
Vervangingskrediet openbare verlichting	125	244	409	231	Vervanging van masten en armaturen die hun levensduur hebben bereikt.
Vervangingskrediet spelen	81	288	288	288	In samenspraak met burgers het vernieuwen van speelterreinen die hun levensduur hebben bereikt.
WIU processen Aanleg en vervanging speeltuinen diverse kernen.	125				Op basis van wensen vanuit wijk- en dorpsraden bestaande en nieuwe speelterreinen (her)inrichting
WIU processen Reconstructie Raaijweg-Overloon	375				Ontsluitingsweg bungalowpark de Vers richting kom Overloon herinrichten

WIU processen. Fietsstraat Oeffeltseweg Beugen.			438		Inrichten ontbrekende schakel in fietsroute Boxmeer-Oeffelt.
WIU processen. Reconstructie aansluiting Hazewinkel Beugen.			438		Verbeteren verkeersveiligheid aansluiting Hazewinkel.
WIU processen. Verbeteren verkeersveiligheid Grotestraat Sambeek realiseren voetpad			625		Mede op verzoek van dorpsraad Sambeek verbeteren verkeersveiligheid Grotestraat oa een volwaardige voetverbinding richting Boxmeer.
WIU processen. Verlichting fietspad Maashees-Vierlingsbeek-Venray			381		Verbeteren verkeersveiligheid fietsroute
Nieuwe investeringen	2023	2024	2025	2026	Toelichting
Kraaijenbergse plassen (groen/verkeer/parkeren/veiligheid)	200				Uitwerking van de vastgestelde visie 2018 (Waterrecreatieparadijs Kraaijenbergse Plassen) - Inrichting, veiligheidsmaatregelen, toezicht, en monitoring waterkwaliteit en biodiversiteit.
Meekoppelkansen Ruimte voor de Maas bij Oeffelt		200			Verhoging van raming kosten deelname door gemeente aan verbetering Maasheggenlandschap, gebiedsprogramma Noordelijke Maasvallei.
Reconstructie N321 op basis van wegvakkentheorie provincie. 30 juni behandeling in besluitvormende raadsvergadering.			1.150		Bijdrage in kosten rotondes op de N321, aan project N321 van de Provincie Noord-Brabant, op basis van de wegvakkentheorie.
Planuitwerkingskosten meekoppelkansen Dijkversterking Cuijk - Ravenstein (CuRa)	313	626			Meekoppelkansen (investeringen voor de gemeente) in het project dijkversterking traject om de dijken in het tracé Cuijk Ravenstein (project Waterschap Aa en Maas).
Reconstructie Weth. Lindersstraat Wilbertoord	1.700				Totale reconstructie Weth. Lindersstraat en inrichting 30 km zone.
Totaal 2. Openbare ruimte	6.557	7.139	7.421	4.425	

2.5 Beleidskaders

Regelgeving, beleidsstukken en verordeningen

Hierbij verwijzen wij naar de website van de gemeente Land van Cuijk:
<https://www.gemeentelandvancuijk.nl/verordeningen>

2.6 Beleidsindicatoren

Mobiliteit

Waarstaatjegemeente: Mobiliteit

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
2. OPENBARE RUIJTE					
2.1 VERKEER EN VERVOER	-13.756	-16.232	-14.398	-14.281	-14.136
2.2 OPENBAAR GROEN	-7.465	-6.058	-6.062	-6.079	-6.075
2.3 WATER	-520	-353	-355	-352	-351
Totaal 2. OPENBARE RUIJTE	-21.741	-22.643	-20.816	-20.712	-20.562
Baten					
2. OPENBARE RUIJTE					
2.1 VERKEER EN VERVOER	738	2.159	637	637	637
2.2 OPENBAAR GROEN	90	90	90	90	90
2.3 WATER	0	0	3	3	3
Totaal 2. OPENBARE RUIJTE	828	2.249	730	730	730

Toelichting - Wat mag het kosten?

2.1 Verkeer en vervoer

Het verschil in de hogere last en baat 2023 wordt veroorzaakt door een aanwending (baat) uit de reserve wonen en leefbaarheid van € 1.529.000 en een storting van hetzelfde bedrag naar deels de algemene reserve en deels de bestemmingsreserve voor dekking kapitaallasten van de projecten. Dit overeenkomstig het raadsbesluit d.d. van 3 februari

2022. Daarnaast is het budget verkeer- en mobiliteitsbeleid t.o.v. 2022 gestegen, o.a. is er in 2023 budget voor het opstellen van de integrale mobiliteitsvisie, stimuleringsregeling duurzaam vervoer, een budget voor verbeteren van de verkeersafwikkeling (€ 500.000) en harmoniseren parkeerbeleid.

2.2 Openbaar groen

De hogere lasten 2022 van +/- € 1.400.000 m.b.t. openbaar groen wordt veroorzaakt door een budgetoverheveling van € 1.874.000 voor het uitvoeringsplan van de voormalige gemeente Sint Anthonis van 2021 naar 2022. In 2022 is er vervolg gegeven aan het uitvoeringsplan. Eventuele restanten 2022 voor verdere uitvoering 2023 zullen bij gelegenheid van de budgetoverhevelingen aan uw raad worden voorgelegd. Daarnaast is het budget voor het onderhoud van het openbaar groen door prijsstijgingen met € 350.000 omhoog bijgesteld. Daarnaast zijn er nog enkele kleine mutaties.

2.3 Water

Door o.a. een budgetoverheveling van 2021 naar 2022 inzake het onderhoud van de keersluis bij Cuijk ad € 300.000 is het budget in 2022 hoger t.o.v. 2023.

3. Economie, Recreatie en Toerisme

Economie, recreatie en toerisme

We zetten in op het realiseren van een toekomstbestendige economie met sterke samenwerkingsrelaties. Het vermogen van bedrijven, kennisinstellingen, overheden en gebruikers om met elkaar samen te werken, versterkt de veerkracht van de economie en de aantrekkingskracht van ecosystemen. Doel is een toekomstbestendige, vitale en leefbare gemeenschap met een stevige financieel-economische basis. Het veelzijdige palet aan economische activiteiten in onze gemeente draagt bij aan onze economische ontwikkeling. Economische ontwikkeling gaat vandaag de dag niet alleen meer over materiële zaken. Brede welvaart omvat naast financieel-economische ook sociaal-culturele en ruimtelijk-ecologische aspecten. Met de verdeling van welvaart, de volhoudbaarheid ervan voor toekomstige generaties (‘later’) en de welvaart regionaal, landelijk en internationaal biedt brede welvaart de basis voor een vitale leefomgeving met een stevige financieel-economische basis.

Wat willen we bereiken?

a. Identiteit en communicatie

Land van Cuijk heeft unieke, economische kenmerken, die onderscheidend zijn van andere gemeenten. Het positioneren van de gemeente en werken aan de bekendheid, zal leiden tot verdere economische ontwikkeling.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Identiteit

Om de economische ambities waar te maken, vinden we het belangrijk om de economische identiteit van het Land van Cuijk te bepalen en een economische visie op te stellen met aandacht voor de bijzondere kenmerken van het Land van Cuijk op het gebied van Agri Food Tech en Health. We vinden het daarbij belangrijk om de bijzondere plekken en bedrijven van Land van Cuijk in beeld te brengen en profielen te ontwikkelen die richting geven, maar ook flexibel kunnen zijn. Het creëren van nieuwe banen zal hand in hand moeten gaan met het aantrekken van nieuwe inwoners. Maar ook digitalisering speelt een belangrijke rol, waarbij bewustzijn, vaardigheden en veiligheid aan de orde komen. De economische visie met een uitvoeringsprogramma is nodig voor een goede sturing, prioritering, afbakening en het houden van aandacht voor de actuele ontwikkelingen.

Kwaliteit (toelichting)

Opstellen Economische Visie 2023 met uitvoeringsprogramma.

Tijd (toelichting)

In 2023 wordt de economische visie opgesteld.

2. Communicatie

Het positioneren van de gemeente en werken aan de bekendheid zal bijdragen aan verdere economische ontwikkeling. Voor de juiste positionering van het economisch landschap van de gemeente Land van Cuijk is de lobby en communicatie noodzakelijk. Via de juiste communicatiemiddelen, bijvoorbeeld een website of digitale nieuwsbrief, kan het ambassadeurschap van het ondernemersklimaat worden uitgedragen en zo het ecosysteem worden versterkt.

Kwaliteit (toelichting)

Tijd (toelichting)

In 2023 wordt uitvoering gegeven aan het economisch communicatieplan.

3. Samenwerking

Het economisch ecosysteem van Land van Cuijk is ontstaan vanuit regionale en lokale samenwerking. Het belang van samenwerking tussen en met bedrijven en andere belangenpartijen draagt bij aan de brede welvaart van onze gemeente. Daarvoor zetten we in op het uitbouwen van AgriFood Tech, clusteren van kennisinstellingen en samenwerken met de regio's om ons heen bij gemeentegrens overstijgende projecten.

Kwaliteit (toelichting)

- Uitbouwen AgriFood Tech / actieve deelname aan het Platform AgriFood Tech.
- Regionaal samenwerken in Noordoost Brabant.
- Samenwerken en bijdragen aan deelprojecten Euregio.
- Bevorderen samenwerking Havengemeenten Brabant.

Tijd (toelichting)

Wat willen we bereiken?

b. Ruimte en infrastructuur

Door de bijzondere kenmerken van het Land van Cuijk, een omvangrijke, hoofdzakelijk landelijke gemeente met 33 kernen met economisch sterke en internationaal vooraanstaande bedrijven, is een unieke, economische propositie op te stellen op het gebied van locatieontwikkeling die onderscheidend is van andere gemeenten. Het is belangrijk om unieke plekken, zowel in stedelijk als buitengebied, in beeld te brengen en profielen te ontwikkelen die richting geven, maar ook flexibel zijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Bedrijventerreinontwikkeling

Voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen willen we de zoekgebieden van de bedrijventerreinen per (voormalige) gemeente en de evaluatie van de huidige regionale afspraken voor vraaggericht ontwikkelen samenbrengen in een lokale visie bedrijventerreinen als onderdeel van de Economische visie. Daar waar geen passende bedrijfskavels meer beschikbaar zijn, werken we aan een passend aanbod. Vooral ook de toekomstbestendigheid van de bestaande bedrijventerreinen is een belangrijk aandachtspunt.

Daarnaast hebben klimaatverandering, energietransitie en circulaire economie effect op de ontwikkelingen op de werklocaties. In Land van Cuijk hebben succesvolle projecten op dit vlak gezorgd voor ontwikkeling en wensen op andere werklocaties. De toekomstbestendigheid komt aan bod in de lokale visie bedrijventerreinen.

In het uitvoeringsprogramma Green Deal is aandacht voor de ontwikkeling van duurzame bedrijventerreinen. (zie Milieu – duurzame bedrijventerrein – uitvoeringsprogramma Green Deal).

Kwaliteit (toelichting)

Opstellen lokale visie bedrijventerreinen als onderdeel van de Economische visie.

Tijd (toelichting)

Eind 2022 komt de provinciale Prognose Bedrijventerreinen beschikbaar en worden subregionaal afspraken gemaakt voor bedrijventerreinontwikkelingen. Deze gegevens

worden ingezet om een lokale bedrijventerreinvisie te ontwikkelen. Eind 2023 is een bedrijventerreinvisie als onderdeel van de Economische visie afgerond.

2. Havenontwikkeling en bevorderen goederenvervoer over water (modal shift)

De Haven in Cuijk levert een belangrijke economische bijdrage aan de regionale economie en aan het vervangen van vervoersstromen over de weg naar transport over water (modal shift). Het verduurzamen van de transportopgaven en het toekomstbestendig maken van de haven vragen continu onze aandacht. Denk daarbij onder andere aan kade-uitbreiding en duurzamere verlaadoplossingen.

Kwaliteit (toelichting)

Verdere ontwikkeling van de haven door:

- De realisatie van de Bulk Terminal Cuijk.
- Optimalisering van het gebruik van de haven door de toename van watergebonden activiteiten (modal shift).
- Samenwerking met Brabantse Havens om gezamenlijk in te zetten op verduurzaming, veiligheid en versterking van de havens en binnenvaart.
- Warmte- en energietransitie in de haven: het leveren van walstroom aan binnenvaart en inzetten op het elektrificeren van de binnenvaart. (Programma Milieu – Green Deal)
- Onderzoek naar verduurzaming door de realisatie van een Clean Energy Hub (toegankelijkheid van duurzame brandstoffen).
- Optimaliseren inning havengelden door inzet van data.

Tijd (toelichting)

- De realisatie van Bulk Terminal Cuijk (BTC) is gepland voor 2023. Het bevordert de toename van watergebonden activiteiten in 2023.
- Een verdere samenwerking met de Brabantse havens om gezamenlijk in te zetten op verduurzaming, veiligheid en versterking van de havens is voorzien in 2023.
- In 2023 wordt onderzoek naar elektrificatie van binnenvaart en de mogelijkheden voor de Clean Energy Hub opgepakt.
- In 2023 wordt onderzoek gedaan naar de koppeling van data in de haven en de optimalisering van de inning van havengelden.

3. Versterken economische dragers buitengebied

De economische dragers van het buitengebied gaan veranderen. Een goede mix van nieuwe economische dragers is van belang om het buitengebied toekomstbestendig te maken en

een goede verbinding te realiseren met het ecosysteem van Land van Cuijk en de andere werklocaties (bedrijventerreinen en centra). Er wordt ingezet op een nieuwe visie economische dragers buitengebied als onderdeel van de economische visie Land van Cuijk. Daarnaast dragen de economische dragers bij aan de visie Transitie buitengebied (Zie ook Hoofdstuk Transitie Buitengebied).

Kwaliteit (toelichting)

Tijd (toelichting)

Eind 2023 is een visie nieuwe economische dragers buitengebied als onderdeel van de economische visie afgerond.

4. Faciliteren mogelijkheden toekomstbestendige economische ontwikkelingen

De energietransitie en circulaire economie hebben effect op de ruimtebehoefte van bedrijven op de verschillende werklocaties. Denk aan centrale energie opslagplaatsen, zonnepanelen, opslag grondstoffen etc. De impact op de ontwikkeling van de verschillende werklocaties zal aan bod komen bij de te ontwikkelen visie bedrijventerreinen. Nieuwe ontwikkelingen voor de toekomstbestendige economie worden gefaciliteerd.

Kwaliteit (toelichting)

We brengen de ruimtebehoefte in beeld en we faciliteren nieuwe mogelijkheden voor bedrijven op het gebied van energietransitie en circulaire economie. Hiervoor ontwikkelen we beleid via de lokale visie op bedrijventerreinontwikkeling, de economische visie en de visie op transitie landbouw.

Tijd (toelichting)

Wat willen we bereiken?

c. Toekomstbestendige economie

De kansen en mogelijkheden die zich aandienen vanuit de verschillende transitie zorgen voor een toekomstbestendige economie en dragen bij aan een vitale en duurzame

leefomgeving. De verschillende transities hebben een grote impact op onze gemeenschap maar bevordert ook innovatie en biedt nieuwe werkgelegenheid. Denk aan de mogelijkheden die ontstaan vanuit de energietransitie, digitaliseringstransitie, circulaire transitie en landbouwtransitie. Zo is circulaire economie van belang voor het verminderen van de druk op het milieu, een verbeterde leveringszekerheid van grondstoffen en een betere concurrentiepositie. Om bij te dragen aan de doelstelling van Brabant om 50% circulair te worden, dienen nieuwe mogelijkheden voor bedrijven gefaciliteerd te worden.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Vitalisering centrumgebieden

De functie van centrumgebieden wijzigt sterk door de digitalisering, globalisering en meer behoefte aan beleving. Dat zorgt voor een nieuwe benadering van de centrumfuncties in de gemeente Land van Cuijk. De functie van het centrum op het gebied van ontmoeting blijft. Ontmoeten in de centrumgebieden draagt bij aan het welbevinden en leefbaarheid. Het creëren van compacte winkelgebieden, het terugdringen van leegstand en dynamiek behouden in het centrum blijven de aandachtsgebieden om de leefbaarheid in de kernen op niveau te houden.

Kwaliteit (toelichting)

Vanuit de samenwerking in de regio Noordoost-Brabant werken we vanuit de Regiodeal samen aan het creëren van toekomstbestendige middelgrote centrumgebieden (waaronder Cuijk en Boxmeer). Deze gebieden verdienen aandacht en mogelijke vernieuwing om de leefbaarheid in stand te houden.

Tijd (toelichting)

In 2023 werken we samen vanuit de Regio Deal in het project Transitie Midsized centra.

2. Verkenning verduurzaming

De kansen en mogelijkheden die zich aandienen vanuit de verschillende transities zorgen voor een toekomstbestendige economie en dragen bij aan een vitale en duurzame gemeenschap. De verschillende transities hebben een grote impact op onze gemeenschap, maar bevordert ook innovatie en biedt nieuwe werkgelegenheid. De impact en mogelijkheden van de verduurzaming brengen we in beeld.

Kwaliteit (toelichting)

De impact en mogelijkheden van de transities brengen we in beeld door middel van een verkenning en wordt meegenomen in de economische visie.

Tijd (toelichting)

Eind 2023 is de impact en mogelijkheden van de transities als onderdeel van de Economische visie en de lokale visie bedrijventerreinen afgerond.

3. Pilot- en demo-omgevingen

Om de transities te ondersteunen en innovatieve oplossingen te stimuleren is enige flexibiliteit noodzakelijk. Het mogelijk maken van pilot- en/of demo-omgevingen, nieuwe samenwerkingen en kennis- en innovatiecentra dragen bij aan toekomstige mogelijkheden. Zo dragen bedrijven in de haven al bij aan de energietransitie en de circulaire transitie in Land van Cuijk en daarbuiten. Een voorbeeld is de circulaire stoomuitwisseling die bijdraagt aan de energietransitie.

Kwaliteit (toelichting)

Pilot- en/of demo-omgevingen, nieuwe samenwerkingen en kennis- en innovatiecentra voor energietransitie en circulaire economie worden gestimuleerd en mogelijk gemaakt. Kansen voor een Clean Energy Hub worden benut.

Tijd (toelichting)

In 2023 worden:

- Mogelijkheden voor pilot- en demo-omgevingen, nieuwe samenwerkingen en kennis- en innovatiecentra gefaciliteerd.
- Mogelijkheden voor een bijdrage aan de elektrificatie van binnenvaart verder onderzocht
- De realisatie van een Clean Energy Hub in Land van Cuijk onderzocht.

Wat willen we bereiken?

d. Arbeidsmarkt en onderwijs

De druk op de arbeidsmarkt is groot. Momenteel is er sprake van enerzijds een tekort aan arbeidskrachten en anderzijds ook een mismatch tussen de vraag en het aanbod. Het Land van Cuijk moet concurreren met andere regio's. De beschikbaarheid van 'human capital' is een essentieel onderdeel van economische ontwikkeling. Inzet op versterken, ontwikkelen en aantrekken van talenten op alle opleidingsniveaus en leeftijdscategorieën is van belang voor deze economische ontwikkeling.

Wat gaan we daarvoor doen?

1. Veerkrachtige arbeidsmarkt

Een veerkrachtige arbeidsmarkt ontstaat door inzet op versterken, ontwikkelen en aantrekken van talent op alle opleidingsniveaus en leeftijdscategorieën. Ondernemers en gemeente kunnen hun krachten bundelen door starters of startups van informatie te voorzien, door ervaringen te delen, expertise samen te brengen en ondersteuning, coaching en advies te bieden. Om dat mogelijk te maken wordt een startup- en startersklimaat Land van Cuijk ontwikkeld.

Kwaliteit (toelichting)

Een startup- en startersklimaat Land van Cuijk ontwikkelen door middel van een activiteitenprogramma.

Tijd (toelichting)

Eind 2023 is het activiteitenprogramma opgezet en (deels) uitgevoerd.

2. Clustering Agri Food Tech

We onderzoeken of we door een clustering van praktijkopleidingen kunnen voorzien in de (toekomstige) behoefte van technische ondernemers naar een adequate leer- en ontwikkelruimte en de regionale binding van talenten vergroten.

Kwaliteit (toelichting)

Faciliteren van adequate leer- en ontwikkelruimte voor technisch personeel.

Tijd (toelichting)

In 2023 wordt de clustering van praktijkopleidingen gefaciliteerd.

3. Zorg, voedsel en gezondheid

Voor de ontwikkeling van goede zorg, voedsel en gezondheid is het belangrijk dat 'health' georiënteerde bedrijven zich vestigen op bedrijventerrein Health Campus en dat deze ontwikkeling kenmerkend wordt voor de regio. Dit vraagt om specifieke marketing en aansluiting bij netwerkorganisaties. Daarnaast onderzoeken we of we door clustering van de praktijkopleidingen zorgpersoneel goed kunnen opleiden en behouden in de regio en regionale binding van talenten kunnen vergroten.

Kwaliteit (toelichting)

In het economische communicatieplan is aandacht voor zorg, voedsel en gezondheid (zie A-2. Identiteit en Communicatie). Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden voor versterking van het zorgonderwijs in de regio in samenwerking met onderwijs.

Tijd (toelichting)

In 2023 wordt het communicatieplan uitgevoerd en worden verbindingen voor de realisatie van een nieuwe samenwerkingsorganisatie gelegd. Samen met onderwijs onderzoeken we mogelijkheden voor versterking van zorgonderwijs in de regio.

Wat willen we bereiken?

Recreatie en toerisme

Onze gemeente kent een veelzijdig economisch profiel. Daarbinnen vormt recreatie en toerisme een sterke pijler die grote invloed heeft op de economische vitaliteit en leefbaarheid. Wij kiezen ervoor om deze veelzijdigheid aan economische en toeristisch-recreatieve activiteiten verder te versterken, aan te jagen en te promoten. Doel is meer overnachtingen, mensen die langer blijven, meer uitgeven en verdere groei van

dagrecreatie. Dat doen we onder andere door onze kernen aantrekkelijk en bereikbaar te houden, maar zeker ook door de aantrekkingskracht te benutten van ons veelzijdig landschap (o.a. Unesco Maasheggen).

Wat gaan we daarvoor doen?

Visie R&T

We willen een toeristische visie Land van Cuijk gaan ontwikkelen om eenheid in het toeristisch beleid te bevorderen. Er liggen oude en recente toeristische visies van de vijf voormalige gemeenten. Ook hebben de voorheen samenwerkende gemeenten de afgelopen jaren al recreatief beleid ontwikkeld voor het Land van Cuijk. Dit alles gaan we gebruiken als basis voor een actuele toeristische visie Land van Cuijk.

Kwaliteit (toelichting)

Gedragen en uitvoerbare visie voor de gehele gemeente.

Tijd (toelichting)

Visie gereed 3e kwartaal 2023.

Promotie via Visit Land van Cuijk

Visit Land van Cuijk, voorheen het Regionaal Bureau voor Toerisme Land van Cuijk, heeft in haar visie Onvergetelijk Onthaasten verwoord welke rol deze organisatie kan en wil vervullen. Op basis van deze visie wordt ingezet op verdere versterking van regionale en (inter)nationale promotie.

Kwaliteit (toelichting)

Gemeente faciliteert Visit Land van Cuijk.

Tijd (toelichting)

Vierde kwartaal 2023.

Harmonisatie beleid toeristische platforms

We gaan het beleid van lokale toeristische Platforms harmoniseren voor versterking van het toeristisch netwerk. We stimuleren hierbij de onderlinge samenwerking en de verbinding met Visit Land van Cuijk. De toeristische Platforms zorgen voor lokale promotie en contacten in de kernen.

Kwaliteit (toelichting)

Een gefundeerde en gedragen harmonisatie wordt gerealiseerd.

Tijd (toelichting)

Het vierde kwartaal 2023 moet de harmonisatie van het platform beleid zijn vastgesteld

Uitvoering grote projecten

Grote projecten als Romeins Verleden Cuijk, Maasheggen en wandel/fiets/ruiternetwerken willen we initiëren en willen we ondersteunen. Uitvoering van projecten draagt bij aan de ontwikkeling en het vergroten van de aantrekkelijkheid van de verschillende gebieden vanuit toeristisch perspectief.

Kwaliteit (toelichting)

Zichtbaar maken van het Romeins verleden. Unesco Maasheggen versterken en promoten. Toeristische netwerken continueren en verbeteren.

Tijd (toelichting)

Doorlopend proces.

3.1 Economie

Economie

Dit programma gaat over het economisch klimaat van de gemeente, recreatie en toerisme en de verschillende werklandschappen, denk aan bedrijventerreinen, buitengebied en centrumgebieden in onze gemeente. In het Land van Cuijk is sprake van een (van oudsher) sterk cluster van bedrijven die (wereldwijd) werkzaam zijn op het gebied van agrarische sector-, food branche- en technologische ontwikkeling. Kernpunt is dat ze ten dienste staan van de primaire sector. Om deze economische kracht te behouden en te versterken is integrale inzet op verschillende thema's wenselijk. Hierbij moet worden gedacht aan Identiteit, Communicatie en Samenwerking, Ruimte en Infrastructuur, Toekomstbestendige Economie, Arbeidsmarkt en Onderwijs. Regionale en lokale samenwerking dragen bij aan de versterking van economische doelen.

1. Economie

We zetten in op het realiseren van een toekomstbestendige economie met sterke samenwerkingsrelaties. Het vermogen van bedrijven, kennisinstellingen, overheden en gebruikers om met elkaar samen te werken, versterkt de veerkracht van de economie en de aantrekkingskracht van ecosystemen. Doel is een toekomstbestendige vitale en leefbare gemeenschap met een stevige financieel-economische basis. Het veelzijdige palet aan economische activiteiten in onze gemeente draagt bij aan onze economische ontwikkeling. Economische ontwikkeling gaat vandaag de dag niet alleen meer over materiële zaken. Brede welvaart omvat naast financieel-economische ook sociaal-culturele en ruimtelijk-ecologische aspecten. Met de verdeling van welvaart, de volhoudbaarheid ervan voor toekomstige generaties ('later') en de welvaart regionaal, landelijk en internationaal biedt brede welvaart de basis voor een vitale leefomgeving met een stevige financieel-economische basis.

2. Recreatie en Toerisme

Onze gemeente kent een veelzijdig economisch profiel. Daarbinnen vormt recreatie en toerisme een sterke pijler die grote invloed heeft op de economische vitaliteit en leefbaarheid. Wij kiezen ervoor om deze veelzijdigheid aan economische- c.q. toeristisch-recreatieve activiteiten verder te versterken, aan te jagen en te promoten. Doel is meer overnachtingen, mensen die langer blijven, meer uitgeven en verdere groei van dagrecreatie. Dat doen we onder andere door onze kernen aantrekkelijk en bereikbaar te houden, maar zeker ook door de aantrekkingskracht te benutten van ons veelzijdig landschap (o.a. Unesco Maasheggen).

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
3.ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME					
3.1 ECONOMIE	-2.009	-2.687	-2.553	-2.474	-2.472
Baten					
3.ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME					
3.1 ECONOMIE	202	202	205	205	205

3.2 Recreatie en toerisme

Recreatie en toerisme

We willen inzetten op versterking van de identiteit. Regionale ontwikkeling en lokale samenwerking versterken horeca en toeristisch-recreatieve bedrijven.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
3.ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME					
3.2 RECREATIE EN TOERISME	-1.534	-1.525	-1.495	-1.463	-1.453
Baten					
3.ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME					
3.2 RECREATIE EN TOERISME	1.925	118	96	95	95

3.3. Bedrijfslocaties

Bedrijfslocaties

Tot dit beleidsveld behoren de grondexploitatie van bedrijventerreinen en land- en tuinbouwgronden.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
3.ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME					
3.3 BEDRIJFSLOCATIES	-3.866	-3.608	-3.400	-3.395	-3.391
Baten					
3.ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME					
3.3 BEDRIJFSLOCATIES	3.885	3.571	3.342	3.342	3.342

3.4 Investerings

Investerings

Bedragen x € 1.000

Nieuwe investeringen	2023	2024	2025	2026	Toelichting
Initiëren toeristische ontwikkeling	200	200	200	200	Grote projecten als Romeins Verleden Cuijk, Maasheggen en wandel/fiets/ruiternetwerken willen we initiëren en willen we ondersteunen. Uitvoering van projecten draagt bij aan de ontwikkeling en het vergroten van de aantrekkelijkheid van de verschillende gebieden vanuit toeristisch perspectief.
Realiseren van veldhekken in het UNESCO Maasheggengebied op basis van de toponiemen met Sagen en legenden verhalen ten behoeve van de beleving van het gebied.	50				Realiseren van veldhekken in het UNESCO Maasheggengebied op basis van de toponiemen met Sagen en legenden verhalen ten behoeve van de beleving van het gebied.
Totaal 3. Economie, toerisme en recreatie	250	200	200	200	

3.5 Verbonden partijen

Euregio Rijn-Waal

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Niet van toepassing.

Paragraaf Verbonden partijen

Agrifood Capital

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De stichting is onafhankelijk en opgericht door personen met een achtergrond in het bedrijfsleven, het onderwijs en de overheid. De stichting heeft als doel het realiseren van de 'Strategische Agenda AgriFood Capital'. De accenten liggen hierbij op een excellente arbeidsmarkt (People), krachtige bedrijvigheid (Business), betekenisvolle vernieuwingen (Innovation) en een aantrekkelijke woon-werkomgeving (Basics).

Voor de periode 2021-2024 is een Strategische Agenda AgriFood Capital en een nieuwe regionale strategische Samenwerkingsagenda 'Richting 2030' Regio Noordoost Brabant opgesteld als basis voor het verlengen van de samenwerking op basis van het convenant 'Regionale samenwerking Regio Noordoost Brabant 2021-2024'.

Paragraaf Verbonden partijen

Regionaal bedrijvenpark Laarakker

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Het college van burgemeester en wethouders en BNG Gebiedsontwikkeling B.V. zijn een uittredingsovereenkomst overeengekomen voor de uittreding van BNG Gebiedsontwikkeling B.V. uit de samenwerking Regionaal Bedrijvenpark Laarakker B.V./C.V. per 31 maart 2022. Hiermee is de gemeente de enige commandite in de RBL C.V. en de enige aandeelhouder in de beherende vennoot RBL B.V. en heeft de gemeente de volledige zeggenschap over RBL B.V./C.V. Het is de bedoeling dat de verdere ontwikkeling plaats zal blijven vinden binnen RBL B.V./C.V.

Paragraaf Verbonden partijen

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

In 2022 is door de aandeelhouders van Enexis een nieuw strategisch plan vastgesteld. Daarin wordt gekozen voor de focus op kerntaken met drie hoofddoelen:

1. Wij sturen op maatschappelijk optimale energiekeuzes. *Mede richting geven aan maatschappelijk optimale keuzes voor een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem van de toekomst en een haalbare weg daarnaartoe.*
2. Wij bieden iedereen altijd toegang tot energie. *Voor iedereen een toegankelijke, veilige energie-infrastructuur met behoud van een hoge leveringszekerheid en tegen de laagst mogelijke kosten.*
3. Klanten weten wat ze aan ons hebben. *Transparante, betrouwbare en efficiënte dienstverlening aan klanten en marktpartijen.*

Deze missie komt voort uit maatschappelijke ontwikkelingen die een materiële impact op Enexis hebben: klimaatverandering en energietransitie; participatie en vertrouwen in instituties en digitale transformaties.

De energietransitie leidt voor Enexis tot een grote investeringsopgave en kapitaalbehoefte, die op lange termijn waarschijnlijk niet door de huidige aandeelhouders kan worden ingevuld. Enexis en haar aandeelhouders zijn in gesprek over de ontwikkelingen en mogelijke maatregelen om te zorgen dat Enexis een financieel solide basis behoudt. Ook het Rijk voert overleg met de regionale netbeheerders en hun aandeelhouders over een eventuele participatie door het Rijk. Op basis van de huidige inzichten is de prognose dat Enexis voor de middellange termijn (huidige reguleringsperiode tot 2027) aan de vastgestelde ratio's blijft voldoen.

Paragraaf Verbonden partijen

3.6 Beleidskaders

Regelgeving, beleidsstukken en verordeningen

Hierbij verwijzen wij naar de website van de gemeente Land van Cuijk: <https://www.gemeentelandvancuijk.nl/verordeningen>

3.7 Beleidsindicatoren

Economie

Waarstaatjegemeente: Economie

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
3.ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME					
3.1 ECONOMIE	-2.009	-2.687	-2.553	-2.474	-2.472
3.2 RECREATIE EN TOERISME	-1.534	-1.525	-1.495	-1.463	-1.453
3.3 BEDRIJFSLOCATIES	-3.866	-3.608	-3.400	-3.395	-3.391
Totaal 3.ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME	-7.408	-7.819	-7.448	-7.332	-7.316
Baten					
3.ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME					
3.1 ECONOMIE	202	202	205	205	205
3.2 RECREATIE EN TOERISME	1.925	118	96	95	95
3.3 BEDRIJFSLOCATIES	3.885	3.571	3.342	3.342	3.342
Totaal 3.ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME	6.012	3.891	3.642	3.642	3.642

Toelichting - Wat mag het kosten?

3.1 Economie

T.o.v. 2022 is het budget economische ontwikkeling € 180.000 hoger, er zijn structurele budgetten opgenomen t.b.v. versterken Brede Welvaart (€ 20.000), veerkrachtige arbeidsmarkt (€ 20.000), en incidentele budgetten in 2023 t.b.v. grensoverschrijdende samenwerking, opstellen economische visie, uitbreiden bedrijventerreinen, ontwikkeling Health Campus.

Voor ontwikkeling van toerisme en recreatie is in 2023 € 150.000 meer opgenomen t.o.v. 2022, onder andere voor toekomstvisie toerisme en recreatie en promotionele activiteiten voor het Land van Cuijk.

Voor Unesco Maasheggen is vanaf 2023 structureel € 100.000 opgenomen (Beurzen en jaarmarkten - deze omschrijving wordt nog aangepast).

3.2 Recreatie en toerisme

De hogere baat 2022 van € 1.874.000 m.b.t. Recreatie en toerisme wordt veroorzaakt door een budgetoverheveling van het uitvoeringsplan van de voormalige gemeente Sint Anthonis van 2021 naar 2022. In 2022 is er vervolg gegeven aan het uitvoeringsplan. Eventuele restanten 2022 voor verdere uitvoering 2023 zullen bij gelegenheid van de budgetoverhevelingen aan uw raad worden voorgelegd.

4. Onderwijs

Onderwijs

Dit programma omvat verschillende aspecten binnen het onderwijs zoals passend onderwijs, volwasseneducatie, leerlingenvervoer, bewegingsonderwijs, onderwijsachterstandenbeleid en internationale schakelklas, leerplicht en voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten. Daarnaast behoort ook onderwijshuisvesting tot dit programma.

Wat willen we bereiken?

Alle kinderen en jongeren kunnen zich kansrijk ontwikkelen

Om kinderen optimale en gelijke kansen te geven, is een sterke basis om het kind heen nodig waarin ook het onderwijs en de kinderopvang onderdeel van uit maakt. We werken aan een opgroeklimaat waarin kinderen en jongeren worden gestimuleerd om talenten te ontwikkelen en kansen te pakken. Een goede aansluiting tussen onderwijs- en arbeidsmarkt is uiteengezet in programma 3: 'Economie'. De acties en interventies die we hiervoor uitzetten zullen alle opgenomen worden in de beleidsnota Sterke Basis voor de Jeugd die in maart 2023 ter besluitvorming aan de raad zal worden aangeboden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Meer jeugdigen doen mee aan sport, cultuur, vrijwilligerswerk/ zijn maatschappelijk betrokken

Kwaliteit (toelichting)

Zoveel mogelijk kerngericht en in samenwerking met school en de kinderopvang, willen we een opgroeklimaat creëren waarin kinderen en jongeren worden gestimuleerd om talenten te ontwikkelen en kansen te pakken. Verenigingen voor sport, cultuur en andere talentontwikkeling, werken samen met school en kinderopvang aan een uitdagende context met activiteiten om jongeren (gelijke) kansen voor talentontwikkeling te bieden en hen te betrekken bij hun eigen omgeving.

Tijd (toelichting)

In de beleidsnota Sterke Basis voor de Jeugd zal het tijdpad voor deze ontwikkeling verder uitgewerkt worden.

Kwaliteit (toelichting)

Meer tijd en betere samenwerkingsafspraken tussen het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), de GGD, school, kinderopvang en andere partners rond het kind. School en kinderopvang zijn een vind- en werkplek om kinderen en gezinnen te bereiken, elkaar te laten ontmoeten en om hen (laagdrempelig) te ondersteunen waar nodig. De ondersteuning richt zich onder andere op het initiëren en uitvoeren van preventieve activiteiten, signalering, het bieden van (lichte) opvoedondersteuning, tijdelijke praktische hulp, voorlichting, informatie en advies, de verbindende schakel zijn tussen kinderopvang, onderwijs, het vrij-toegankelijk ondersteuningsaanbod, specialistische jeugdhulp en partners in de woonkern. Een sterke verbinding tussen kinderopvang, school en de thuissituatie is het uitgangspunt.

Tijd (toelichting)

In 2023 is er meer tijd voor het CJG op school en is er meer integraal aanbod vanuit de partners rond jeugd(hulp), scholen en kinderopvang om kinderen en gezinnen te ondersteunen.

Meer inclusief en passend onderwijs realiseren

Kwaliteit (toelichting)

Alle kinderen (met of zonder beperking) kunnen samen leren (en opgroeien). Oók als een leerling extra of gespecialiseerde ondersteuning nodig heeft. We willen dat leerlingen zoveel mogelijk in de nabijheid van thuis kunnen leren en ontwikkelen, wat betekent dat we ons inzetten om meer mogelijkheden binnen de gemeente te realiseren voor kinderen met extra ondersteuningsbehoeften of behoefte aan extra uitdaging. We maken afspraken met de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs en de schoolbesturen om dit te bereiken. We omarmen de consequentie dat hierdoor nieuwe huisvestingsvraagstukken kunnen ontstaan. Leerlingenvervoer is hier volgend op en een belangrijke randvoorwaarde.

Tijd (toelichting)

In 2023 zijn er meer onderwijsvormen/mogelijkheden binnen de gemeente. Dit is onderdeel van de Sterke Basis voor de Jeugd die in maart 2023 ter besluitvorming wordt aangeboden aan de gemeenteraad.

Meer jeugdigen en hun ouders zijn de Nederlandse taal beter machtig

Kwaliteit (toelichting)

Een talige ontwikkeling is een belangrijke basis voor onderwijskansen. We willen blijven inzetten op een stevig aanbod op het terrein van voor- en vroegschoolse educatie (vve) en een integrale aanpak van taalondersteuning op basisscholen rondom Nederlands als tweede taal (NT2). Ouderbetrokkenheid is hierbij van groot belang.

Tijd (toelichting)

In 2023 start de versterkte onderwijsroute voor nieuwkomers en een integraal NT2 aanbod. Ook vindt er een kwaliteitsimpuls plaats voor de vve en wordt ingezet op verhoogde toeleiding naar vve. Dit is onderdeel van de Sterke Basis voor de Jeugd die in maart 2023 ter besluitvorming wordt aangeboden aan de gemeenteraad.

Aanpak verzuim/(dreigende) thuiszitters verstevigen

Kwaliteit (toelichting)

We streven naar een ononderbroken leerlijn door het verzuim en thuiszitten van leerlingen terug te dringen én te voorkomen. Middels het optimaliseren van de ketensamenwerking vertrouwen wij erop de aanpak van ongeoorloofd en geoorloofd verzuim, binnen het voortgezet onderwijs, een kwaliteitsinjectie te kunnen geven. Dit doen we in een pilotvorm waarbij het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL BNO), de GGD en enkele scholen reeds uitvoering geven aan deze werkwijze. Opgedane kennis die leidt tot inzicht voor efficiëntieverbeteringen, wordt toegepast in een uniform verzuimprotocol.

Tijd (toelichting)

- In 2023 is er op het voorgezet onderwijs steviger ingezet op een integrale aanpak schoolverzuim.

- In 2023 evalueren we de pilot om eventueel te verbreden in het Land van Cuijk. In 2023 bespreken we met partijen de mogelijkheden om ook actiever in te zetten in het basisonderwijs.

Doorgaande leerlijnen en IKC vorming

Kwaliteit (toelichting)

De vorming van integrale kindcentra (IKC's) is belangrijk voor het faciliteren van een positief opvoedklimaat: een eenduidige ontwikkelcontext met doorgaande ontwikkellijnen en optimale samenwerking rond het kind. Samenwerkingsgroepen/dakpanconstructies voor de overgangsmomenten (van kinderopvang naar basisonderwijs, van basis- naar voortgezet onderwijs en verder) zijn hier onderdeel van.

Tijd (toelichting)

In 2023 stimuleren we deze ontwikkeling en borduren we voort op de samenwerkingsvormen die reeds in gang zijn gezet. Tussen gemeente, schoolbesturen en kinderopvang maken we afspraken over hoe de IKC's tot stand komen en wat hierin wederzijdse verwachtingen zijn.

Continueren stevig aanbod VVE en onderwijskansen

-

Kwaliteit (toelichting)

We willen de toegang en daarmee het bereik tot het voorschoolse en vroegschoolse (vve) aanbod verhogen naar 100%. Dit betekent dat we ook inzetten op vve-aanbod voor nieuwkomers. In samenwerking met onze vve-partners waaronder de kinderopvang en het onderwijs zetten we in op een kwaliteitsimpuls, het versterken van het educatief partnerschap met ouders, de doorgaande lijn voorschool-vroegschool en inclusieve kinderopvang. Daarnaast gaan we aan de slag met een integrale aanpak van taalondersteuning op basisscholen rondom Nederlands als tweede taal (NT-2).

Tijd (toelichting)

Vooruitlopend op Sterke Basis voor de Jeugd wordt het uitvoeringsplan voor de nieuwe GOAB (gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid) beleidsperiode 2023-2026 vastgesteld.

Wat willen we bereiken?

Kwalitatief goede en toekomstbestendige onderwijshuisvesting

De vorming van integrale kindcentra (IKC's) is belangrijk voor het faciliteren van een positief opvoedklimaat. De gemeente faciliteert adequate huisvesting die bijdraagt aan ontwikkelijnen en een optimale samenwerking rond het kind. Dit betekent realisatie van integrale kindcentra (opvang en onderwijs), multifunctioneel inzetbare ruimten, verduurzaming van gebouwen en een gezond binnenklimaat. In de buitenruimte van kindcentra zetten we in op een groene omgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Opstellen en uitvoeren IHP onderwijs

We gaan een visie voorleggen over de manier waarop wij willen omgaan met onze schoolgebouwen/kindcentra: het integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP). Daaruit vloeit de opgave om te komen tot toekomstbestendige en duurzame schoolgebouwen.

Kwaliteit (toelichting)

In het IHP staat de visie op onderwijshuisvesting. Daarnaast bevat het IHP een uitvoeringsplan voor 0-5 jaar dat financieel vertaald is. Die bedragen zijn vertaald in de voorliggende begroting en het meerjarenperspectief. De uiteindelijke beschikbaarstelling van het krediet komt per project richting de raad voor besluitvorming.

Tijd (toelichting)

Het IHP wordt aangeboden in december 2022. Hierna volgt per project successievelijk een kredietvoorstel richting raad.

Continuïteit van afgegeven projecten borgen

De afgelopen periode heeft een explosieve markt laten zien wat betreft bouwrijzen. We willen dat we de continuïteit van reeds afgegeven projecten/investeringen kunnen garanderen.

Kwaliteit (toelichting)

Gelet op de gestegen bouwkosten is een post opgenomen in de begroting om afgegeven projectkredieten op te hogen. Dit betreft projecten op het gebied van gemeenschapsaccommodaties, onderwijshuisvesting, sportaccommodaties, cultuuraccommodaties en overig vastgoed.

Tijd (toelichting)

Inzet waar benodigd in 2023 afhankelijk van projectfase.

4.1. Onderwijsbeleid

Onderwijsbeleid

Tot dit beleidsproduct behoren het openbaar basisonderwijs, het onderwijsbeleid, achterstandenbeleid, peuterspeelzalen en leerlingenvervoer.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
4. ONDERWIJS					
4.1 ONDERWIJSBELEID	-3.799	-3.817	-3.853	-3.853	-3.852
Baten					
4. ONDERWIJS					
4.1 ONDERWIJSBELEID	1.420	1.103	1.144	1.144	1.144

4.2. Onderwijshuisvesting

Onderwijshuisvesting

Tot dit beleidsproduct behoort de huisvesting van het onderwijs.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
4. ONDERWIJS					
4.2 ONDERWIJSHUIVESTING	-5.862	-5.962	-5.904	-5.817	-5.731
Baten					
4. ONDERWIJS					
4.2 ONDERWIJSHUIVESTING	330	450	450	450	450

4.3 Investerings

Investerings

Bedragen x € 1.000

Nieuwe investeringen	2023	2024	2025	2026	Toelichting
IHP onderwijshuisvesting gymzalen	1.867	1.867	1.867		Betreft vervangingsopgave uit IHP voor gymzalen ivm verplaatsing of verstrijken levensduur gebouw (Beers/Vianen; Metameer; Merlet). Gelijkelijk over de jaren verdeeld
IHP onderwijshuisvesting primair onderwijs	3.995	3.995	3.995	3.995	Betreft vervangingsopgave uit IHP voor primair onderwijs ivm verplaatsing of verstrijken levensduur gebouw (De Nienekes Cuijk; De Akkerwinde & Jan de Quay Beers/Vianen; Sint Annaschool Vortum-Mullem; De Lindekring Sint Agatha; SBO Palet Boxmeer; 't Stekske Langenboom; Sint Antonius Maashees). Gelijkelijk over de jaren verdeeld
IHP onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs	3.537		39.394		Betreft vervangingsopgave uit IHP voor voortgezet onderwijs ivm verplaatsing of verstrijken levensduur gebouw (Merlet EOA Velp 2023; Metameer Stevensbeek/Metameer Boxmeer/Elzendaal; Merlet Mill 2025)
Totaal 4. Onderwijs	9.399	5.862	45.256	3.995	

4.4 Verbonden partijen

GR voor het toezicht op het openbaar onderwijs

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Niet van toepassing.

Paragraaf Verbonden partijen

Regionaal Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten Brabant

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Niet van toepassing.

Paragraaf Verbonden partijen

4.5 Beleidskaders

Regelgeving, beleidsstukken en verordeningen

Hierbij verwijzen wij naar de website van de gemeente Land van Cuijk: <https://www.gemeentelandvancuijk.nl/verordeningen>

4.6 Beleidsindicatoren

Onderwijs

Waarstaatjegemeente: Onderwijs

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
4. ONDERWIJS					
4.1 ONDERWIJSBELEID	-3.799	-3.817	-3.853	-3.853	-3.852
4.2 ONDERWIJSHUIVESTING	-5.862	-5.962	-5.904	-5.817	-5.731
Totaal 4. ONDERWIJS	-9.661	-9.779	-9.757	-9.670	-9.583
Baten					
4. ONDERWIJS					
4.1 ONDERWIJSBELEID	1.420	1.103	1.144	1.144	1.144
4.2 ONDERWIJSHUIVESTING	330	450	450	450	450
Totaal 4. ONDERWIJS	1.750	1.553	1.594	1.594	1.594

Toelichting - Wat mag het kosten?

4.1 Onderwijsbeleid

De begrote rijksbijdrage voor onderwijsachterstandenbeleid is in 2023 € 317.000 lager dan in 2022. De lasten zijn voor onderwijsachterstandbeleid zijn gelijk aan de baten. De lasten voor onderwijsachterstandenbeleid zijn daarom ook € 317.000 lager.

De lasten van peuteropvang en bewegingsonderwijs zijn respectievelijk met € 261.000 en € 87.000 verhoogd. Deze bedragen waren in 2022 op programma 6 kinderopvang en programma 10 inhuur personeel geraamd.

4.2 Onderwijshuisvesting

De lasten van € 114.000 en baten van € 114.000 van de school Leander zijn in de begroting 2023 geraamd op onderwijshuisvesting. Voorheen waren deze lasten geraamd op gemeenschapsaccommodaties (programma 6).

5. Sport en Cultuur

Sport en cultuur

Dit programma gaat over de manier waarop sport en cultuur kunnen bijdragen aan het welzijn, het welbevinden en de vitaliteit van de inwoners van het Land van Cuijk. Bovendien dragen sport en cultuur bij aan een aantrekkelijk aanbod van voorzieningen. Het programma is gericht op het stimuleren van activiteiten op deze gebieden.

Wat willen we bereiken?

Cultureel Erfgoed

Om de omgang met ons onroerend cultureel erfgoed goed te borgen, ontwikkelen we erfgoedbeleid voor de gemeente Land van Cuijk. Dit beleid dient een versterkende bijdrage te leveren aan het gemeenschapsgevoel en een gezamenlijke identiteit voor de gemeente Land van Cuijk, waarbij tevens aandacht is voor de uniciteit van de diverse kernen. Hierdoor ontstaat uiteindelijk een sterke gemeente, gefundeerd op een collectieve geschiedenis die zowel voor inwoners als bezoekers zeer waardevol zal blijken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Harmoniseren van het beleid

-

Kwaliteit (toelichting)

Vanuit de vijf voormalige gemeenten zijn nog vijf verschillende verordeningen van toepassing. In 2023 zorgen we voor eenduidig beleid door verordeningen van de vijf voormalige gemeenten op elkaar af te stemmen.

Tijd (toelichting)

Er wordt nieuw erfgoedbeleid opgesteld. De planning hiervoor is als volgt:

- Fase 1: uitvoering veld- en bureauonderzoek (tweede en derde kwartaal 2022).
- Fase 2: ophalen van de 'verhalen van Land van Cuijk' via een enquête en informatieavonden (derde en vierde kwartaal 2022).
- Fase 3: formuleren van het beleid en instrumenten maken (vierde kwartaal).

Instrumenten die hier onder vallen zijn onder andere de erfgoedverordening en subsidieverordening. Ook wordt het beleid gekoppeld aan andere beleidsvelden waarvoor dit relevant is en de begroting wordt opgesteld.

- Fase 4: vaststellen van het beleid samen met de begroting en de uitvoeringsagenda (eerste kwartaal 2023).

Het opstellen van archeologische en cultuurhistorische waardekaarten.

Om in een oogopslag de te nemen maatregelen op basis van archeologische en cultuurhistorische waarden te kunnen beoordelen dient er een archeologische en een cultuurhistorische waardekaart te worden opgesteld.

Kwaliteit (toelichting)

De waarden dienen integraal geïnventariseerd te worden op basis van al bestaande cultuurhistorische waardekaarten van de voormalige gemeenten Grave en Mill en Sint Hubert en geactualiseerd te worden op basis van de uitgevoerde archeologische onderzoeken die de afgelopen tien jaar zijn aangeleverd. De data dienen zo aangeleverd te worden dat de informatie in het Gissysteem raadpleegbaar is en via de gangbare digitale kanalen kan worden ontsloten.

Tijd (toelichting)

Visie Cultureel Erfgoed

Kwaliteit (toelichting)

Tijd (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Een toegankelijk en laagdrempelig sportaanbod voor iedereen

Sport en bewegen dragen bij aan de gezondheid. Sport zorgt voor meer spierkracht, een betere conditie en een gezonde leefstijl. Het verkleint daarmee het risico op een groot aantal medische aandoeningen. Sport is daarnaast ook goed voor de geest, stimuleert de cognitieve ontwikkeling, vergroot het sociale netwerk van mensen en versterkt de

participatie en eigen kracht van (kwetsbare) inwoners. Hierdoor kan sport en bewegen ook een belangrijke bijdrage leveren aan andere vraagstukken binnen het Sociaal Domein.

Wat gaan we daarvoor doen?

Harmoniseren van het sportbeleid

-

Kwaliteit (toelichting)

We willen dat alle inwoners toegang hebben tot sport en bewegen. Hierbij hebben we extra aandacht voor een aantal (kwetsbare) doelgroepen zoals jeugd, ouderen en inwoners met een beperking. Sportverenigingen spelen hierin een belangrijke rol en om hen te ondersteunen en te zorgen dat zij een laagdrempelig sportaanbod kunnen aanbieden subsidiëren we de sportverenigingen. We zetten daarnaast in op het versterken van de samenwerking tussen sportverenigingen, gemeente en andere maatschappelijke stakeholders.

Tijd (toelichting)

- In het najaar van 2023 bieden we een nieuwe beleidsnota sport en beweging ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad.
- We continueren in 2023 de inzet van de verenigingsondersteuner.
- We zetten breed in op de doelgroepen jeugd, ouderen en kwetsbare inwoners door de inzet van buurtsportcoaches en Uniek Sporten.
- We faciliteren sportverenigingen en vragen hen actief mee te denken met het sportbeleid door het organiseren van Sportcafés en het oprichten van een sportraad.
- We hernieuwen het lokaal sportakkoord voor de gehele gemeente Land van Cuijk.
- In 2023 worden de subsidies voor sport geharmoniseerd.

Wat willen we bereiken?

Een toekomstgericht breed gemeentelijk cultuurbeleid

Door de fusie van de vijf gemeenten tot een gemeente Land van Cuijk is behoefte ontstaan aan een integrale cultuurvisie voor de gemeente Land van Cuijk. We willen een visie ontwikkelen die aansluit bij trends en kansen en die de culturele identiteit van de gemeente weerspiegelt. We verliezen daarbij niet uit het oog dat cultuur niet per definitie

entertainment biedt of 'slechts' een hobby is, maar juist een inhoudelijke en structurele bijdrage levert aan maatschappelijke doelen en het welzijn en welbevinden van onze inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

Opstellen van een cultuurvisie

Kwaliteit (toelichting)

Input uit het veld (inwonersenquête, gesprekken met het culturele veld en met stakeholders uit onderwijs, bedrijfsleven, welzijn/maatschappelijk, kunst/cultuur en toerisme/recreatie) vormen de basis voor de nieuwe cultuurvisie. Sterk ingestoken wordt op talentontwikkeling en aanbod voor jeugd/jongeren en het verenigingsleven. We vinden het van belang dat er een laagdrempelig en toegankelijk aanbod van culturele voorzieningen in de gemeente Land van Cuijk beschikbaar is voor onze inwoners en ondersteunen dit door middel van subsidiering.

Tijd (toelichting)

- De cultuurvisie zal in april 2023 ter besluitvorming worden aangeboden aan de gemeenteraad.
- In 2023 worden de subsidies voor cultuur geharmoniseerd.

5.1 Sport

Sport

Tot dit beleidsproduct behoren het sportbeleid, de binnen- en buitensportaccomodaties.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
5. SPORT EN CULTUUR					
5.1 SPORT	-5.242	-5.751	-5.557	-5.534	-5.504
Baten					
5. SPORT EN CULTUUR					
5.1 SPORT	749	677	677	677	677

5.2 Cultuur

Cultuur

Tot dit beleidsproduct behoren de cultuuraccommodaties, musea, bibliotheken, lokale omroep en cultureel erfgoed.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
5. SPORT EN CULTUUR					
5.2 CULTUUR	-6.331	-6.406	-6.297	-6.290	-6.284
Baten					
5. SPORT EN CULTUUR					
5.2 CULTUUR	569	244	244	244	244

5.3 Investerings

Investerings

Bedragen x € 1.000

Autonome investeringen	2023	2024	2025	2026	Toelichting
Ophogen krediet kunstgrasvelden Civicum	130				
Ophogen krediet kunstgrasvelden JVC Cuijk/SIOL	170				Als verhuurder van buitensportaccommodaties in de voormalige gemeente Cuijk, is de gemeente aan zet om voldoende budget te hebben voor vervanging van de aanwezige kunstgrasvelden. Door aanscherping van de eisen voor kunstgras in het kader van milieuaspecten (zoals infill van rubber korrels en tegengaan van verspreiding van microplastics) wordt budget gevraagd voor de kunstgrasvelden van hockey en voetbal te Cuijk.
Nieuwe investeringen	2023	2024	2025	2026	Toelichting
Opslagruimte Warandahal SambEEK	50				De toestellenberging van de Warandahal is overvol. Dit levert veiligheidsrisico op en is niet praktisch voor gebruikers.
Renovatie/nieuwbouw sporthal Looierij Mill		4.000			Door de voormalige raad van Mill en Sint Hubert is in het overdrachtdossier opgenomen om met een voorstel te komen voor een toekomstbestendige sporthal De Looierij te Mill. Verduurzaming en groot onderhoud of nieuwbouw is benodigd. Hiervoor is budget geraamd, en de raad wordt een separaat voorstel aangereikt voor de toekomst van deze accommodatie.
Totaal 5. Sport en cultuur	350	4.000			

5.4 Beleidskaders

Regelgeving, beleidsstukken en verordeningen

Hierbij verwijzen wij naar de website van de gemeente Land van Cuijk: <https://www.gemeentelandvancuijk.nl/verordeningen>

5.5 Beleidsindicatoren

Sport en cultuur

Waarstaatjegemeente: Sport en cultuur

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
5. SPORT EN CULTUUR					
5.1 SPORT	-5.242	-5.751	-5.557	-5.534	-5.504
5.2 CULTUUR	-6.331	-6.406	-6.297	-6.290	-6.284
Totaal 5. SPORT EN CULTUUR	-11.573	-12.157	-11.854	-11.824	-11.788
Baten					
5. SPORT EN CULTUUR					
5.1 SPORT	749	677	677	677	677
5.2 CULTUUR	569	244	244	244	244
Totaal 5. SPORT EN CULTUUR	1.319	921	921	921	921

Toelichting - Wat mag het kosten?

5.1 Sport

Voor vervanging van inventaris in de diverse binnensportaccommodaties is € 100.000 geraamd. In 2022 was er niets begroot voor vervanging van inventaris.

In 2023 vindt er een onderzoek plaats voor sportcomplex Groenendijkse Kampen. De lasten van dit onderzoek zijn begroot op € 100.000.

De lasten van de combinatiefunctionaris van € 141.000 zijn verschoven van programma 4 en 6 naar programma 5.1 Sport

5.2 Cultuur

Geschat wordt dat de harmonisatie van de subsidies € 380.000 extra gaat kosten.
Deze lasten zijn structureel meegenomen in de begroting 2023.

6. Sociaal domein

Sociaal domein

Dit programma gaat over de activiteiten die de gemeente Land van Cuijk onderneemt om haar inwoners in staat te stellen zo gezond, prettig, lang en zelfstandig mogelijk te kunnen leven, wonen en mee te doen in de samenleving. Onze activiteiten zijn gericht op zowel individuele inwoners, als op de samenleving als geheel. Het programma omvat onderwerpen als Wmo, jeugd en participatie.

Wat willen we bereiken?

Bestaanszekerheid bieden

Wij willen onze inwoners bestaanszekerheid bieden; een stevige financieel-economische basis waarmee economische zelfstandigheid wordt bevorderd. Immers, een onzekere financiële situatie belemmert mensen om zich te ontwikkelen. Dit betekent dat in al het (cliënt)contact de financiële situatie een punt van aandacht is en de gemeente een financieel vangnet biedt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Begeleiding naar werk

-

Kwaliteit (toelichting)

We willen inzetten op een toename van mensen die begeleid worden naar een passende werk-/activeringsomgeving. Hierbij gaan we re-integratie instrumenten inzetten zoals jobcoaching, social return en loonkostensubsidie. We blijven aangesloten bij het regionaal arbeidsmarktbeleid, waar het werkbedrijf een onderdeel van is. Hierbij willen we extra inzetten op intensivering van ons bestaande partnership met IBN door bijvoorbeeld meer mensen met loonkostensubsidie met behulp van IBN aan werk te helpen. Wanneer werk niet haalbaar blijkt, zetten we in op maatschappelijke deelname.

We gaan samen met het taakgebied Economie optrekken bij het 'binnenhalen' van bedrijven en de aansluiting op de arbeidsmarkt.

We willen inzetten op (zoveel mogelijk) duurzame (economische) zelfstandigheid voor alle inwoners. Dat betekent ook inwoners die niet kunnen deelnemen aan de arbeidsmarkt maar wel kunnen deelnemen aan een anderszins (persoonlijke of maatschappelijke) zingevende dagbesteding.

We willen voorkomen dat mensen die vanuit de bijstand weer gaan werken een terugval in inkomen ervaren. We willen de zogenaamde ‘armoedeval’ voorkomen. Want werk moet lonen.

Tijd (toelichting)

In 2023 zetten we de ingeslagen weg van 2022 voort. Met name de samenwerking met IBN verstevigen we verder. In het eerste kwartaal van 2023 wordt inhoud gegeven aan de samenwerking met het taakgebied Economie.

Beleidsplan bestaanszekerheid

-

Kwaliteit (toelichting)

Er komt een beleidsnota ‘Bestaanszekerheid’ voor de aanpak van armoede en schulden. Middels deze beleidsnota zetten we in op het voorkomen van armoede, het bevorderen van economische zelfstandigheid en het vergroten van kansengelijkheid. Dit vraagt om een integrale aanpak. Hierbij hebben we specifieke aandacht voor bestrijding van laaggeletterdheid en ondersteuning van gezinnen/kinderen.

Tijd (toelichting)

De nota ‘Bestaanszekerheid’ zal in april 2023 ter besluitvorming worden aangeboden aan de gemeenteraad.

Wat willen we bereiken?

Een Sterke Basis voor de Jeugd bieden

We willen dat kinderen kansrijk, gezond en veilig kunnen opgroeien. We investeren in de beweging van genezen naar voorkomen. Vooral voor kinderen is een versterking van het gewone, dagelijkse leven belangrijk. We zetten daarom in op een sterke basis voor de jeugd.

We creëren een opgroei-klimaat waarin alle opvoeders samenwerken, elkaar aanvullen en versterken. Waar medeopvoeders zoals familie, burens, kinderopvangmedewerkers, leerkrachten, jongerenwerkers, sport- en cultuurbegeleiders en waar nodig

jeugdzorgwerkers in nauw contact met het kind/gezin en met elkaar staan. Dat bevordert het gewone opgroeien, ontwikkelen, opvoeden en het hebben van gelijke kansen. We zetten ons er voor in dat kinderen en jongeren worden gestimuleerd om talenten te ontwikkelen en kansen te pakken. Inzet op een Sterke Basis moet leiden tot toename van de belangrijkste beschermende factoren en afname van de meest relevante risicofactoren in de wijk en bij de kinderen zelf. Ook kan zo'n sterke basis voorkomen dat normale, doorsnee opgroei- en opvoedvragen escaleren tot (ernstige) problemen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Van genezen naar voorkomen: ondersteuningsstructuur en preventieve inzet

Kwaliteit (toelichting)

We verstevigen het aanbod laagdrempelige of beschikingsvrije zorg en ondersteuning op het gebied van gezondheid en opvoeding. We zetten extra in op samenwerking en inzet van het Centrum voor Jeugd en Gezin, GGD, Sociom, jeugdzorgaanbieders- en verwijzers, onderwijs en kinderopvang in de (preventieve) jeugdzorg. We hebben daarbij extra aandacht voor de eerste 1000 dagen van het kind: een kansrijke start.

Tijd (toelichting)

De nota Sterke Basis voor de Jeugd waar dit uitvoeringsprogramma onderdeel van is, zal in maart 2023 bij de gemeenteraad voorliggen.

Onderwijskansen

Kwaliteit (toelichting)

We willen dat kinderen kansrijk kunnen opgroeien. Hiervoor zetten we in op talige ontwikkeling, de aanpak verzuim/(dreigende) thuiszitters verstevigen, doorgaande leerlijnen en IKC-vorming stimuleren, meer inclusief en passend onderwijs realiseren en het verstevigen van de samenwerking tussen (preventieve) jeugdhulp, onderwijs en kinderopvang. Dit is verder uiteengezet in programma 4: Onderwijs.

Tijd (toelichting)

Dit is onderdeel van de nota Sterke Basis voor de Jeugd.

Talentontwikkeling en opgroei-klimaat

Kwaliteit (toelichting)

Zoveel mogelijk kerngericht willen we een opgroei-klimaat creëren waarin kinderen en jongeren worden gestimuleerd om talenten te ontwikkelen en kansen te pakken. We ontwikkelen de samenwerking tussen alle partijen rond jeugd door. In elke kern werken vrijwilligers, professionals (onder andere scholen, kinderopvang, welzijnswerk, CJG en GGD) en verenigingen met elkaar samen. Zij voelen en krijgen de verantwoordelijkheid om lokaal kansen te creëren voor jongeren. Al deze partijen bieden samen een uitdagende context met activiteiten om jongeren (gelijke) kansen voor talentontwikkeling te bieden, hen te betrekken bij hun eigen omgeving (jongerenparticipatie) en hen en hun gezinnen kennis te laten maken met elkaar.

Tijd (toelichting)

Dit is onderdeel van de nota Sterke Basis voor de Jeugd.

Versterken veilig opgroeien

Kwaliteit (toelichting)

We willen dat meer jeugdigen opgroeien in een veilige thuissituatie en in een veilige wijk en school. Hiervoor werken we met partners aan een betere (lokale) samenwerking in de jeugdbeschermingsketen, continueren we 'huiselijk geweld hoort nergens thuis', versterken we de inzet van preventieve voorzieningen voor veiligheid/criminaliteit in de wijk en op school zoals jongerenwerk, continueren we de inzet van bureau Halt en verbreden we de samenwerking tussen veiligheids- en sociale partners rondom hinderlijke jeugdgroepen.

Tijd (toelichting)

De nota Sterke Basis voor de Jeugd waar dit uitvoeringsprogramma onderdeel van is, zal in maart 2023 bij de gemeenteraad voorliggen.

Versterken jeugdhulp

Kwaliteit (toelichting)

We continueren en versterken de samenwerking met verwijzers zoals medisch specialisten, we ontwikkelen de collectieve inzet van gespecialiseerde jeugdhulp op scholen en we verbeteren de samenwerking met lokale jeugdhulpaanbieders en ons Centrum voor Jeugd en Gezin. Ook gaan we meer datagedreven werken om te kunnen analyseren waar in de jeugdhulpketen we preventiever in kunnen zetten.

Tijd (toelichting)

De nota Sterke Basis voor de Jeugd waar dit uitvoeringsprogramma onderdeel van is, zal in maart 2023 bij de gemeenteraad voorliggen.

Wat willen we bereiken?

Een Sterke Basis voor volwassenen bieden

We willen investeren in de basis: van genezen naar voorkomen. De koppeling tussen welzijn (preventie) en Wmo (geïndiceerde individuele voorzieningen) is belangrijk. We ondersteunen een gezonde leefstijl van onze inwoners. In de gemeente Land van Cuijk streven we naar een gezonde leefstijl en leefomgeving. 'Gezond' betekent fysiek gezond, mentaal gezond, een goede kwaliteit van leven, meedoen in de samenleving, zingeving en dagelijks functioneren. Dat betekent zo veel mogelijk in de eigen buurt kansen krijgen om gezond te leven. Ook willen we eenzaamheid terugdringen en streven we ernaar dat inwoners zelfstandig hun leven kunnen leiden. We bouwen zo aan een omgeving waarin meer kansen en mogelijkheden ontstaan voor iedereen om op eigen kracht en op eigen wijze bij te dragen aan de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Van genezen naar voorkomen

Kwaliteit (toelichting)

Dat betekent investeren in laagdrempelige voorzieningen met beschikbaarheid voor iedereen. Zo gaan we:

- De gemeenschapshuizen ook als huiskamer inzetten.
- De welzijnsvoorzieningen continueren. We doen een actief beroep op de mogelijkheden van inwoners en stimuleren het nemen van verantwoordelijkheid voor eigen welbevinden. De gemeente zal hierbij waar nodig ondersteunen en faciliteren. De gemeente blijft dit stimuleren door bijvoorbeeld het ondersteunen van door 'Welzijn op recept', de beschikbaarheid van dienstverlening en inzet op het terrein van jongerenwerk, maatschappelijk werk, mantelzorg- en vrijwilligerswerk, opbouwwerk, sociaal raadslidenwerk en vluchtelingenwerk. De beschikbaarheid van dienstverlening blijft bestaan, alsook door subsidiëring van vrijwilligersorganisaties en maatschappelijke partners.
- Inzet op innovatie bij de combinatie van wonen, zorg en welzijn.
- Ondersteunen van talentontwikkeling, vrijwilligerswerk en mantelzorgtaken.
- Inzet gericht op groepen/wijken in plaats van individuen.
- Gemeente en zorgverleners gaan uit van de aanpak van Positieve Gezondheid.
- Het project "Sleutel tot langer thuis" dat zich richt op het langer zelfstandig thuis kunnen wonen van de doelgroep senioren. Hierbij wordt ingezet op het informele netwerk dat onder druk staat vanwege meer overbelaste mantelzorgers en de uitdagingen voor senioren om langer zelfstandig thuis te kunnen blijven wonen.

Tijd (toelichting)

- In 2023 breiden we de realisatie van huiskamers in onze gemeenschapsaccommodaties verder uit.
- In 2023 wordt de inzet van welzijnsvoorzieningen en voorliggende en algemene voorzieningen gestimuleerd en gecontinueerd.
- In 2023 wordt gestart met de herijking van het mantelzorgbeleid.
- In 2023 wordt het ouderenbeleid geharmoniseerd. De werkconferentie Ouderenbeleid die eind 2022 plaatsvindt dient hiervoor de eerste bouwstenen op te leveren.

Fysiek gezonde leefstijl stimuleren

Kwaliteit (toelichting)

We stellen een gezondheidsnota op, die beschrijft welke prioriteiten de gemeente heeft op het gebied van preventie, gezondheid en een gezonde leefstijl en hoe daarop wordt ingezet. We willen inwoners bewust maken dat zij zelf invloed hebben op hun eigen gezondheid. De belangrijkste aandachtspunten hierbij zijn roken, voeding, bewegen en alcoholgebruik. Daarnaast besteden we aandacht aan het tegengaan van eenzaamheid. Tot slot willen we er aan bijdragen dat mensen met dementie zo lang mogelijk en zo gewoon mogelijk thuis kunnen wonen.

Tijd (toelichting)

In 2023 wordt een nota gezondheidsbeleid aangeboden.

Goede zorg bieden

Kwaliteit (toelichting)

In de uitvoering van de Wmo bieden we de ondersteuning die nodig is. De komende jaren zal de 'doordecentralisatie beschermd wonen' plaatsvinden. Hierbij staat de ontwikkeling van beschermd wonen naar beschermd thuis centraal. Psychisch kwetsbare inwoners komen met ondersteuning in de wijk te wonen, middenin de samenleving. We geven uitvoering aan de 'regionale ontwikkelagenda opvang, ondersteuning en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid' en de 'werkagenda voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid in het Land van Cuijk'. We voeren een wijkscan uit waardoor we nog beter weten welke voorzieningen, gericht op participatie, zelfredzaamheid en herstel in de wijk we nodig hebben. Ook is er in samenwerking met het taakgebied 'ruimte' een woonzorgvisie opgesteld. In de woonzorgvisie staat hoe we omgaan met de toenemende vergrijzing, kwetsbare doelgroepen en het gebrek aan geschikte en betaalbare woonruimte voor jongeren/starters. We werken hierbij samen met woningcorporaties en zorgpartners. Deze woonzorgvisie is de basis voor een verdere uitwerking van concrete activiteiten in de kernen van het Land van Cuijk.

Tijd (toelichting)

- In 2023 treffen we voorbereidingen om de open inloop GGZ in Boxmeer en Cuijk te transformeren naar een voorziening die meer gericht is op participatie, zelfredzaamheid en herstel.
- In 2023 werken we de punten uit de woonzorgvisie verder uit in concrete activiteiten.
- In 2023 geven we verder uitvoering aan de wijkscan, zowel kwantitatief (cijfers en feiten), als kwalitatief (ervaringen, kansen en knelpunten).
- In 2023 geven we in regionaal verband verder invulling aan de voorbereidingen voor een nieuw Wmo-beleidskader (inclusief lokale paragraaf), een nieuwe centrumregeling en een inkoopplan.

Wat willen we bereiken?

Toekomstbestendige accommodaties

Accommodaties zijn de fysieke plekken waar ontmoeting, sport, en cultuurbeoefening plaats kunnen vinden. Denk hierbij aan sporthallen, gemeenschapshuizen en buitensportaccommodaties. In die zin zijn accommodaties een voorwaarde om invulling te geven aan inhoudelijke ambities op het terrein van ontmoeting, sport en cultuur. Accommodaties zijn het fundament voor leefbare kernen en de versterking van sociale cohesie.

Wat gaan we daarvoor doen?

Investeren in accommodaties

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 geven we uitvoering aan het geharmoniseerde accommodatiebeleid. De kaders worden nader uitgewerkt en toegepast. Dit doen we nadrukkelijk samen met de verenigingen/stichtingen. Voor de buitensport wordt er een model opgesteld en wordt een nulmeting gehouden.

Ook zijn er accommodaties die vragen om renovatie/nieuwbouw, uitbreiding of verduurzaming. De investeringen in deze accommodaties worden getoetst aan het beleidskader en in een voorstel aan uw raad voorgelegd. Verduurzamen en toekomstbestendig maken van de accommodatie staat centraal. Dit volgt uit de opgave van het Klimaatakkoord en de ondersteuning van verenigingen/stichtingen bij een gezonde exploitatie.

Tijd (toelichting)

In 2023 staan renovatie/nieuwbouw van Sporthal De Looierij in Mill, en renovatie van sportcomplex De Kwel in Cuijk geagendeerd. Ook wil het college in 2023 samen met de gevestigde sportverenigingen starten met de verkenning naar revitalisering en herinrichting van sportpark Groenendijkse Kampen te Cuijk.

6.1 Leefbaarheid

Leefbaarheid

Tot dit beleidsproduct behoren burgerparticipatie, Wmo, sociaal en cultureel werk, buurt en clubhuizen, collectief aanvullend vervoer, mantelzorg, ouderenbeleid, jeugdbeleid, wijkdorpsraden, vreemdelingen- en kinderopvang.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
6. SOCIAAL DOMEIN					
6.1 LEEFBAARHEID	-11.838	-9.754	-9.629	-9.616	-9.582
Baten					
6. SOCIAAL DOMEIN					
6.1 LEEFBAARHEID	2.673	632	633	633	633

6.2 Inkomensvoorziening

Inkomensvoorziening

Tot dit beleidsproduct behoren het armoedebeleid, kwijtschelding, inkomensvoorzieningen op grond van de wet Buig en fraudebestrijding.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
6. SOCIAAL DOMEIN					
6.2 INKOMENSVORZIENING	-23.353	-23.500	-23.499	-23.499	-23.499
Baten					
6. SOCIAAL DOMEIN					
6.2 INKOMENSVORZIENING	19.114	19.114	19.114	19.114	19.114

6.3 Werk en activering

Werk en activering

Tot dit beleidsproduct behoren participatie en inburgering.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
6. SOCIAAL DOMEIN					
6.3 WERK EN ACTIVERING	-17.428	-17.654	-16.674	-15.928	-15.442
Baten					
6. SOCIAAL DOMEIN					
6.3 WERK EN ACTIVERING	554	554	554	554	554

6.4 Jeugd

Jeugd

Tot dit beleidsproduct behoren alle vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele (niet vrij toegankelijke) voorziening worden aangemerkt.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
6. SOCIAAL DOMEIN					
6.4 JEUGD	-27.278	-28.317	-28.345	-28.327	-28.327
Baten					
6. SOCIAAL DOMEIN					
6.4 JEUGD	77	15	0	0	0

6.5 Maatschappelijke ondersteuning

Maatschappelijke ondersteuning

Tot dit beleidsproduct behoren voorzieningen en diensten, hulp en ondersteuning op maat gericht op zelfredzaamheid en participatie voor mensen met een fysieke en/of psychische beperking (Wmo).

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
6. SOCIAAL DOMEIN					
6.5 MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	-23.683	-25.930	-25.514	-25.514	-25.514
Baten					
6. SOCIAAL DOMEIN					
6.5 MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	1.326	1.328	426	426	426

6.6. Gezondheidszorg

Gezondheidszorg

Tot dit beleidsproduct behoren maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
6. SOCIAAL DOMEIN					
6.6 GEZONDHEIDSZORG	-3.296	-3.559	-3.559	-3.545	-3.545

6.7 Investerings

Investerings

Bedragen x € 1.000

Nieuwe investeringen	2023	2024	2025	2026	Toelichting
Ventilatie MFC 't Kruispunt Beugen	70				Door de voormalige raad van Boxmeer zijn alle gemeenschaps- en binnensportaccommodaties doorgelicht op voldoende ventilatiedebiet. Bij alle accommodaties zijn de aanbevelingen reeds in opdracht gegeven, behalve bij MFC 't Kruispunt te Beugen. Hier heeft een second opinion plaatsgevonden. De debieten per ruimte zijn nu bepaald en de maatregelen kunnen geïmplementeerd worden. Hiervoor wordt budget gevraagd.
Totaal 6. Sociaal domein	70				

6.8 Verbonden partijen

Werkvoorzieningsschap Noordoost Brabant - bestuur

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De Participatiewet vraagt om veranderingen en doet een beroep op het innovatief vermogen van gemeenten en SW-bedrijven. Het SW-bedrijf IBN moet deze herstructurering samen met de deelnemende gemeenten in de komende tijd vorm geven. De Participatiewet heeft als hoofddoelstelling het tot stand brengen van een wettelijke regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Omdat met de komst van de Participatiewet de voorgenomen bezuinigingen op de SW voor een belangrijk deel blijven bestaan, blijft het zaak om innovatieve oplossingen te zoeken in samenwerking tussen regiogemeenten en SW-bedrijf.

Paragraaf Verbonden partijen

GGD Hart voor Brabant

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

- In juli 2019 stelde het algemeen bestuur de beleidsvisie 2019-2023 vast. Deze visie is de vertaalslag van landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen, waaronder de coalitieakkoorden die na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2018 zijn opgesteld. Hij geeft inhoudelijk richting aan de GGD-organisatie en dient daarmee als uitgangspunt voor de begroting.
- Uitgangspunt in de begroting is het gedachtegoed positieve gezondheid. Daarin betekent gezondheid: zelf de regie voeren en je aanpassen aan de uitdagingen van het leven. Dat is dus veel meer dan alleen ziekte en zorg; het gaat ook over vitaliteit en preventie.
- Rapportages laten zien dat de GGD goed op weg is om de doelen uit de beleidsvisie 2019-2023 te halen. Natuurlijk had de coronacrisis gevolgen voor die doelen.
- De GGD houdt er rekening mee dat de beheersing en bestrijding van COVID-19 in 2023 nog aandacht vraagt. De daarvoor ontwikkelde werkwijzen maken steeds meer onderdeel uit van het gewone werk.
- Verwacht wordt dat door de invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2023 gemeenten een groter beroep doen op de GGD om vorm te geven aan het nadrukkelijker afwegen van het belang van gezondheid bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Paragraaf Verbonden partijen

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Niet van toepassing.

Paragraaf Verbonden partijen

Regionale ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

- De vraagtekens die de ambulancesector al jaren zet bij de 15-minutennorm, worden nu ook door het ministerie erkent. De verwachting is dan ook dat in de komende jaren het zwaartepunt zal verschuiven van tijdigheid naar kwaliteit van zorg. In dit kader noemt de minister een aantal belangrijke ontwikkelingen die kunnen leiden tot verbetering binnen de ambulancezorg:
 - zorgcoördinatie (gezamenlijke beoordeling van de zorgvraag),
 - zorg- en functiedifferentiatie (de juiste ambulancezorgverlener voor de juiste acute zorgvraag),
 - het sturen op inhoudelijke zorgindicatoren.
- Zorgcoördinatie: In 2019 werd de RAV geselecteerd om per 1 januari 2020 te starten met de pilot Zorgcoördinatie in de Bossche regio. De RAV ontvangt hiervoor via de zorgverzekeraars subsidie van VWS. Door de coronacrisis heeft deze pilot vertraging opgelopen.
- Zorgdifferentiatie: Het streven is om te komen tot differentiatie in het niveau van de ambulancezorg. In 2022 biedt de RAV Brabant Midden-West-Noord een breed aanbod in ambulancezorg, waarbij de patiënt wordt vervoerd of ter plaatse geholpen wordt. Zorgdifferentiatie biedt niet alleen een betere zorg op maat voor de patiënt, maar draagt ook bij aan efficiency van de inzet en het terugdringen van het personeelstekort.
- Dekkingsnorm: In samenwerking met de zorgverzekeraars zijn verbeterplannen uitgewerkt met als doel het zo vaak mogelijk behalen van de 15-minutennorm bij urgentie A1. Er is een tijdsplanning gemaakt van de uit te voeren paraatheidsuitbreidingen, met als doel een stapsgewijze verbetering van de prestaties. Het daadwerkelijk kunnen uitvoeren van de paraatheidsuitbreidingen valt of staat met het beschikbaar zijn van voldoende geschikt personeel, met name ambulanceverpleegkundigen. Bij volledige invulling van de paraatheid én onder normale omstandigheden verwacht de RAV in 2022 in beide RAV regio's 95% dekking te kunnen behalen.
- Op 1 januari 2021 werd de Wet ambulancevoorzieningen van kracht. Hierin is vastgelegd dat de vergunning tot ambulancezorg verleend wordt aan de huidige aanbieders, onder strakke overheidsregulering. Door de ambulancezorg wettelijk aan te merken als NEDAB (niet-economische dienst van algemeen belang) wordt voorkomen dat Europese aanbesteding plaats dient te vinden.

-
-
- Coronacrisis: Om de personeelscapaciteit te waarborgen tijdens de crisis werden in 2020 de meeste neventaken tijdelijk gestopt. Opleiding en training werden voor de rest van het jaar afgelast, niet alleen met het oog op de capaciteit, maar ook om de medewerkers na de piek van de crisis te ontzien en de tijd te geven om te herstellen. Na de zomerperiode werden een aantal kritische opleidingen hervat.

Paragraaf Verbonden partijen

6.9 Beleidskaders

Regelgeving, beleidsstukken en verordeningen

Hierbij verwijzen wij naar de website van de gemeente Land van Cuijk: <https://www.gemeentelandvancuijk.nl/verordeningen>

6.10 Beleidsindicatoren

Werk en inkomen

Waarstaatjegemeente: Werk en inkomen

Jeugd en jeugdhulpverlening

Waarstaatjegemeente: Jeugd en jeugdhulpverlening

Gezondheid

Waarstaatjegemeente: Gezondheid

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
6. SOCIAAL DOMEIN					
6.1 LEEFBAARHEID	-11.838	-9.754	-9.629	-9.616	-9.582
6.2 INKOMENVOORZIENING	-23.353	-23.500	-23.499	-23.499	-23.499
6.3 WERK EN ACTIVERING	-17.428	-17.654	-16.674	-15.928	-15.442
6.4 JEUGD	-27.278	-28.317	-28.345	-28.327	-28.327
6.5 MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	-23.683	-25.930	-25.514	-25.514	-25.514
6.6 GEZONDHEIDSZORG	-3.296	-3.559	-3.559	-3.545	-3.545
Totaal 6. SOCIAAL DOMEIN	-106.876	-108.714	-107.220	-106.429	-105.910
Baten					
6. SOCIAAL DOMEIN					
6.1 LEEFBAARHEID	2.673	632	633	633	633
6.2 INKOMENVOORZIENING	19.114	19.114	19.114	19.114	19.114
6.3 WERK EN ACTIVERING	554	554	554	554	554
6.4 JEUGD	77	15	0	0	0
6.5 MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	1.326	1.328	426	426	426
Totaal 6. SOCIAAL DOMEIN	23.743	21.642	20.727	20.727	20.727

Toelichting - Wat mag het kosten?

6.1 Leefbaarheid

De lasten van het budget kinderopvang zijn met € 100.000 verhoogd voor passende kinderopvang. Er is € 261.000 overgeheveld naar peuteropvang (zie programma 4).

De lasten van de combinatiefunctionaris van € 180.000 zijn afgeraamd van beleidsveld leefbaarheid en toegevoegd aan programma 5, beleidsveld sport.

In 2023 is de afschrijving en rente voor de investering in het dorpsplan Langenboom voor het eerst geraamd. Deze afschrijving en rente zijn tezamen € 152.000

6.4 Jeugd

In de begroting 2023 zijn de tarieven voor jeugdhulp geïndexeerd. Deze indexatie bedraagt € 1.200.000.

Voor Sterke basis voor Jeugd is structureel € 500.000 opgenomen in de begroting 2023.

Het incidentele project transformatie-opgave Jeugd is wel in 2022 geraamd, maar niet in 2023. Er is € 684.000 geraamd voor dit project in 2022.

6.5 Maatschappelijke ondersteuning

Zowel voor de WMO huishoudelijke verzorging en WMO individuele ondersteuning en dagbesteding zijn er wijzigingen in volume en tarieven. De volume en -tariefswijziging voor huishoudelijke hulp bedraagt € 780.000 en voor individuele ondersteuning en dagbesteding € 1.220.000.

De lasten voor het jongerenperspectieffonds zijn structureel geraamd in de begroting 2023. Hiervoor is € 200.000 begroot.

6.6 Gezondheidszorg

De bijdrage aan de GGD is in 2023 € 175.000 hoger door indexatie. Verder zijn er extra taken bij de GGD belegd, waarvoor er in de algemene uitkering een bedrag van € 52.000 wordt ontvangen.

7. Milieu

Milieu

Dit programma gaat over de inzameling van afval, het aanleggen en onderhouden van riolen, duurzaamheid, duurzame energie, klimaatbestendigheid, natuur en landschap en milieubeheer.

Wat willen we bereiken?

Afval

We hebben een wettelijke zorgplicht om huishoudelijk afval gescheiden in te zamelen. De gemeente Land van Cuijk heeft deze taak per 1 januari 2022 overgenomen van de Gemeenschappelijke Regeling Afvalinzameling Land van Cuijk en Boekel. De activiteiten worden deels bepaald door uitvoering van Europese, landelijke en provinciale regelgeving, deels door lokaal of regionaal ontworpen en vastgesteld beleid of de politieke intentie daartoe. Naast de inzameling van huishoudelijk afval aan huis behoren onder andere de verwerking van afval, de exploitatie van de milieustraten, glaszameling, inzameling van bruin- en witgoed en Klein Chemisch Afval, inclusief communicatie en voorlichting, tot de vaste taken. Daarnaast worden maatregelen genomen ter voorkoming en bestrijding van zwerfafval. Met deze brede aanpak willen we het aantal dumpingen, het onjuist aanbieden van huisvuil en verspreiden van zwerfafval zo veel mogelijk beperken. Bij het bepalen van de tarieven willen we zoveel mogelijk het uitgangspunt hanteren dat de vervuiler betaalt.

Wat gaan we daarvoor doen?

Afval

In 2022 is de Verordening verlening van inzamelvergoedingen aan non-profitinzamelaar van oud papier, de Afvalstoffenverordening gemeente Land van Cuijk en de bijhorende Uitvoeringsregels vastgesteld.

In 2022/2023 gaan we een grondstoffenbeleidsplan opstellen. Hierin komen per grondstoffenstroom concrete uitvoeringsmaatregelen te staan om de transitie naar circulair huishoudelijk afvalbeheer te versnellen. Hierbij zijn preventie en het inzamelen van zuivere grondstoffen belangrijke pijlers.

Kwaliteit (toelichting)

Opstellen grondstoffenbeleidsplan waarbij de focus ligt op preventie en schone grondstoffen. Daarnaast wordt gestart met de uitvoering van de voor te stellen maatregelen in 2023.

Tijd (toelichting)

Vierde kwartaal 2022 - eerste kwartaal 2023

Wat willen we bereiken?

Duurzaam bereikbaar

We streven naar het duurzaam bereikbaar maken van en behouden van voorzieningen in dorpen. We brengen de bestaande situatie in beeld, inventariseren knelpunten, onderzoeken de mogelijkheden om deze op te lossen of als dat niet kan, te verkleinen en kijken daarbij ook naar alternatieve vormen van vervoer en gedragsverandering.. De propositie ontwikkel- en verstedelijkingsstrategie voor onze gemeente, is essentieel als input voor het opstellen van de integrale mobiliteitsvisie. Bereikbaarheid maakt in samenhang deel uit van onze ruimtelijke opgave. In deze visie beschrijven we hoe we duurzaam bereikbaar willen bereiken en waarop we inzetten als gemeente, ook in relatie tot de regio.

Wat gaan we daarvoor doen?

We stellen een integrale mobiliteitsvisie op

We stellen een integrale mobiliteitsvisie op, in samenhang en samenwerking met de regio. Daarbij worden actuele onderzoeken naar verkeersstromen, verkeersveiligheid, parkeerbelasting, nieuwe ontwikkelingen op het gebied van wonen, economie en transitie buitengebied en innovatie op gebied van mobiliteit als bouwsteen ingezet en krijgen stakeholders een adviesrol via een klankbordgroep.

We zetten ook in op het te allen tijde beschikbaar hebben van de juiste data (meer data-gedreven werken).

Kwaliteit (toelichting)

We stellen een integrale mobiliteitsvisie op, in samenhang en samenwerking met de regio. Stakeholders worden hierbij betrokken. Daarbij worden actuele onderzoeken, naar verkeersstromen, verkeersveiligheid, parkeerbelasting, als bouwsteen ingezet. De mobiliteitsvisie kent een sterke relatie met de woonvisie, economische visie en het programma voor de transitie buitengebied, samengevat in de propositie gemeente Land van Cuijk.

We zetten in op verduurzaming en innovatie van mobiliteit.

We zetten in op het te allen tijde beschikbaar hebben van juiste data (meer data-gedreven werken).

De mobiliteitsvisie wordt vertaald naar een uitvoeringsprogramma en mobiliteitsplannen.

Belanghebbenden worden op passende wijze betrokken bij het opstellen van de mobiliteitsplannen en de uitvoering, dit conform raadsprogramma.

Tijd (toelichting)

Opdracht vierde kwartaal 2022 - eerste kwartaal 2023, doorlooptijd 1,5 tot 2 jaar.

Goede verbindingen voor fiets en (H)Openbaar Vervoer

We zorgen primair voor goede verbindingen voor fiets en (H)OV en werken aan een verschuiving van autogebruik naar fiets en (H)OV. Om de fietser ruim baan te geven stellen we tegelijkertijd met de mobiliteitsvisie een Fietsagenda 2023 – 2026 op. De fietsinfrastructuur (inclusief laadinfra), stallingen en verkeersveiligheid gaan deel uitmaken van deze agenda. Voor de langere termijn kijken we naar hoogwaardige fietsverbindingen als mobiliteitsoplossing, deze zijn eveneens bouwsteen voor de mobiliteitsvisie.

Kwaliteit (toelichting)

Een principiële minimumniveau van het Openbaar Vervoer zien we als recht in de bereikbaarheidsdiscussie van het platteland.

Door goede voorzieningen en stimuleringsprogramma's en projecten, stimuleren we lopen en fietsen en faciliteren we een gedragsverandering. Gedragsverandering vergt een lange adem en doorzettingskracht.

We streven naar een andere kijk op duurzame mobiliteit binnen twee jaar en zichtbare gedragsverandering van 30 % binnen 4 tot 5 jaar.

Tijd (toelichting)

Fietsagenda 2023-2026; Q 4 - 2023

Gedragsverandering 2023- 2030

Laadpalen voor elektrische auto's

Plaatsing van laadpalen op openbare parkeerplaatsen voor elektrische auto's.

Kwaliteit (toelichting)

We werken samen met RAL-Zuid en Vattenfall binnen de lopende concessie voor de plaatsing van laadpalen in onze gemeente. Inwoners kunnen zelf laadpalen aanvragen. Tevens onderzoeken we het pro-actief plaatsen van meer laadpalen om elektrisch rijden te bevorderen. We overleggen met de dorpen.

Tijd (toelichting)

Tweede kwartaal 2023: Visie over het pro-actief plaatsen van laadpalen en het verbreden van de mogelijkheden voor inwoners om zelf een laadpaal te plaatsen en openbaar terrein voor een kabel te benutten.

Duurzaam bereikbaar

We stellen een Fietsagenda 2023 - 2026 op. De fietsinfrastructuur (inclusief laadinfra), stalling en verkeersveiligheid maken deel uit van deze agenda.

Kwaliteit (toelichting)

Tijd (toelichting)

Verbeteren leefbaarheid in kernen

We harmoniseren het parkeerbeleid en onderzoeken in overleg met stakeholders en inwoners de mogelijkheden voor autoluwe zones en centra.

Kwaliteit (toelichting)

Tijd (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Duurzame bedrijventerreinen

Bedrijventerreinen zijn een belangrijke motor voor onze economie. Ze zorgen voor werkgelegenheid zoals beschreven is in het hoofdstuk economie, maar er wordt ook veel energie gebruikt op bedrijventerreinen. Bij het hoofdstuk milieu willen we ingaan op het verduurzamen van onze bestaande bedrijventerreinen. Dit doen we samen met de Industriële Kring Land van Cuijk en Noord-Limburg, Hoofdbedrijventerreinvereniging Land van Cuijk en Noord-Limburg, Stichting Duurzaam Bedrijven Overleg Land van Cuijk en Noord-Limburg, gemeenten Land van Cuijk, Gennep en Bergen. Samen gaan we een Green Deal sluiten voor 2022 – 2025. Deze partijen hebben eensluidende ambities en opdrachten op het gebied van duurzaamheid en klimaatbestendigheid en zijn voornemens afspraken te maken om daar waar mogelijk hier gezamenlijk invulling aan te geven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Green deal

Onderdeel van de Green Deal is het maken van een uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma heeft betrekking op informatievoorziening en bewustwording richting ondernemers, stimuleren, ondersteunen en (mede) initiëren van projecten met betrekking tot de energietransitie. Voor wat betreft klimaatadaptatie willen we aandacht schenken aan wateroverlast, hittestress en biodiversiteit.

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 sluiten we een Green deal met het bedrijfsleven en andere overheden.

We stellen vervolgens een uitvoeringsprogramma met budget op. Het uitvoeringsprogramma wordt in 2023 geïmplementeerd. Uitvoering vindt plaats gedurende 2023 en de daaropvolgende jaren.

Tijd (toelichting)

Start uitvoeringsprogramma eerste kwartaal 2023.

Wat willen we bereiken?

Duurzame opwekking

We maken vaart met de duurzaamheidsplannen en het opstellen van een meerjarige duurzaamheidsvisie die recht doet aan de ambities van Land van Cuijk. De doelstelling is een klimaatneutrale gemeente in 2045.

Wat gaan we daarvoor doen?

Energievisie Land van Cuijk

We stellen een langjarige energievisie (2024 - 2030+) op voor de gemeente Land van Cuijk. Hierin leggen we op hoofdlijnen de opgave vast. Ook leggen we vast aan welke toepassingen we ruimte geven en onder welke voorwaarden. Dit heeft bijvoorbeeld betrekking op duurzame elektriciteitsproductie (wind/zon/biomassa) en de warmtetransitie. De energievisie sluit aan bij de doelstellingen uit de Regionale Energiestrategie (RES). We zoeken naar creatieve oplossingen voor de netwerkcongestie en we stimuleren inwoners om zonnepanelen op hun woningen te leggen.

Kwaliteit (toelichting)

Samen met inwoners gaan we alternatieve bronnen kiezen en innovatieve technieken onderzoeken en waar mogelijk toepassen. Hierbij kijken we nadrukkelijk naar de samenwerking met het bedrijfsleven, woningbouwcorporaties, energiecoöperaties en andere overheden.

Tijd (toelichting)

Gereed tweede kwartaal 2023.

Vaststellen van de zoekgebieden zon- en windenergie

We harmoniseren het beleid voor de zoekgebieden voor zonnevelden en windenergie. Dit houdt in:

- Zoekgebieden waar we ruimte zien en de lokale randvoorwaarden die daaraan gekoppeld zijn.

Kwaliteit (toelichting)

In het kader van de RES-NOB stellen we nieuw geharmoniseerd beleid vast voor zon- en windzoekgebieden en lokale randvoorwaarden, zoals lokale participatie, afstanden tot woningen etc. We betrekken onze inwoners hierbij.

Tijd (toelichting)

Gereed tweede kwartaal 2023.

Energiebesparing

Energiebesparing is de basis van de energietransitie. We zijn lid van het energieloket Brabant Woont Slim waar inwoners onafhankelijk advies kunnen krijgen. We bieden gratis energiesprekuren aan die goed bezocht worden. Ook blijven we energiecafés organiseren.

Kwaliteit (toelichting)

We bieden energie gratis energiebespaarcoaches, spreekuren en energiecafés aan, aan alle inwoners.

Tijd (toelichting)

Gedurende het hele jaar.

Wat willen we bereiken?

Een groene gemeente

Een gemeente met voldoende natuur (ofwel groen) zorgt voor een prettig en gezond leef- en woonklimaat voor haar inwoners. De gemeente Land van Cuijk heeft mooie natuurgebieden, unieke landschappen en veel (natuurlijk) groen. Door onder andere klimaatverandering en druk vanuit onze woon- en werkomgeving zullen we extra inspanningen moeten verrichten om onze groene, natuurlijke omgeving te behouden en te versterken. We zorgen daarom voor groene groei binnenstedelijk en in het buitengebied vanuit een integrale benadering (gezondheid, klimaat, energie, landbouw en natuur) en leggen hiermee de basis voor een nieuwe balans in het landelijk gebied.

Wat gaan we daarvoor doen?

Meerjarenvisie Natuur

In 2022 wordt gestart met input ophalen bij alle stakeholders om in 2023 daadwerkelijk te kunnen starten met het opstellen van een Meerjarenvisie Natuur voor de periode 2024 - 2030 met Uitvoeringsprogramma. In de visie worden de ambities voor Natuur, Landschap en Ecologie weergegeven. De te ontwikkelen Meerjarenvisie Natuur maakt onderdeel uit van Transitie Landelijk Gebied en de Omgevingsvisie, in het proces worden alle betrokken stakeholders meegenomen. Op basis van de Meerjarenvisie wordt een uitvoeringsprogramma met bijbehorende budgetten opgesteld. Onderdeel van de visie is het doen van een nulmeting biodiversiteit. We meten de toename aan biodiversiteit in de periode 2024 t/m 2030.

Kwaliteit (toelichting)

De Meerjarenvisie Natuur geeft duidelijk de ambities en doelen weer op het gebied van Natuur, Landschap en Ecologie voor de periode 2024 - 2030 en biedt hiermee het groene kader voor de Omgevingsvisie. Het uitvoeringsprogramma bevat alle acties en projecten die nodig zijn om de gestelde doelen in 2030 te halen.

Tijd (toelichting)

Vierde kwartaal 2023 Meerjarenvisie Natuur met bijbehorend uitvoeringsprogramma.

Bomenbeleidsplan

We stellen een integraal bomenbeleidsplan op dat onderdeel wordt van de Meerjarenvisie Natuur. Een tijdelijk afwegingskader biedt tussentijds voor het kapbeleid van gemeentelijke (laan)bomen in de gemeente.

Kwaliteit (toelichting)

Het Bomenbeleidsplan geeft weer hoe de gemeente omgaat met haar bomen en waarom.

Tijd (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Energie besparing specifieke regelingen

Energiebesparing is de basis van de energietransitie. We zetten in op het stimuleren van energiebesparing door onze inwoners en het isoleren van alle woningen. We hebben samen met andere gemeenten ons eigen digitale energieloket: Brabant Woont Slim. Hier kunnen inwoners onafhankelijk advies krijgen over energiebesparing en verduurzaming van de woning. Ook bieden we gratis energiespreekuren in de bibliotheken aan die goed bezocht worden. We blijven energiecafés organiseren en pakken energiearmoede aan. Tevens blijven we particulieren en (sport)verenigingen aantrekkelijke duurzaamheidsleningen aanbieden om de woningen en verenigingsgebouwen te verduurzamen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Nationaal Isolatieprogramma

Het rijk wil een versnelling bereiken door woningen met de laagste energielabels versneld te isoleren. Ook gemeenten hebben hierin een rol voor de particuliere woningeigenaren en particuliere verhuurders. Voor het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) gaan we een programma uitwerken om die versnelling te bereiken.

Kwaliteit (toelichting)

Het plan moet aan bepaalde eisen voldoen om budget te krijgen van het Rijk voor de uitvoering. Daarom gaan we samenwerken met andere gemeenten in de regio.

Tijd (toelichting)

Eerste kwartaal 2023: Meerjarenplan maken en indienen bij het Rijk t.b.v. de NIP gelden.

Energiearmoede

Door de stijgende energieprijzen en de toenemende inflatie kunnen steeds meer mensen hun energierekening niet meer betalen. Om deze mensen te helpen hebben we een plan van aanpak gemaakt. Een deel van deze plannen voeren we samen uit met andere gemeenten in

de regio. Andere onderdelen voeren we zelf uit. De aanpak start voor de inwoners met een gesprek met een energiebespaarcoach. Samen kijken ze welke maatregelen het beste gaan werken.

Kwaliteit (toelichting)

Het project wordt in nauwe samenwerking met sociale partners zoals bijvoorbeeld Sociom en een lokale energiecoöperatie uitgevoerd.

Tijd (toelichting)

Start vierde kwartaal 2022, doorlooptijd tot eind 2023.

Verduurzamen gemeentelijk vastgoed

Niet alleen inwoners en bedrijven moeten hun huis of bedrijf verduurzamen. Als gemeente bezitten we ook veel maatschappelijk vastgoed, dat geïsoleerd en van het aardgas af moet. We willen dit versneld gaan doen en in 2030 ons eigen vastgoed klaar hebben voor de toekomst.

Kwaliteit (toelichting)

We maken een plan van aanpak voor het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed.

Tijd (toelichting)

Start in tweede kwartaal 2023

Wat willen we bereiken?

Inzicht in kwaliteit grondstoffen en samenstelling restafval

Transitie naar circulair huishoudelijk afvalbeheer, hierbij zijn preventie en inzamelen van zuivere afvalstoffen belangrijks pijlers.

Wat gaan we daarvoor doen?

Opstellen grondstoffenbeleidsplan

Kwaliteit (toelichting)

Tijd (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Klimaatbestendig Land van Cuijk

Samen met externe partners en overheden verbeteren we de klimaatbestendigheid van het Land van Cuijk.

Wat gaan we daarvoor doen?

Nieuw programma Klimaatbestendig Land van Cuijk

In het kader van het programma Klimaatbestendig Land van Cuijk streven we ernaar om het Land van Cuijk klimaatbestendig te maken. Samen met het waterschap Aa en Maas en de provincie Noord-Brabant wordt een klimaatadaptieve agenda opgesteld. We werken aan het uitvoeren van projecten die inwoners, ondernemers, scholen of organisaties stimuleren om klimaatmaatregelen te nemen.

Kwaliteit (toelichting)

Er bestaat de behoefte om beleid vast te stellen om te komen tot een klimaatbestendige inrichting van het Land van Cuijk. Het gaat hierbij zowel om de openbare ruimte als de (semi)particuliere gronden.

We stellen SMART gedefinieerde doelstellingen op die aansluiten op de eerder genomen stappen binnen het programma Klimaatbestendig Land van Cuijk.

In 2023 maken we een nieuw uitvoeringsprogramma Klimaatbestendig Land van Cuijk 2024-2027. We stellen dit samen met onze partner Waterschap Aa en Maas op.

Tijd (toelichting)

Vaststelling, uiterlijk vierde kwartaal 2023.

Voortzetten van het lopende programma Klimaatbestendig Land van Cuijk

Samen met externe partners en overheden verbeteren we de klimaatbestendigheid van het Land van Cuijk.

Kwaliteit (toelichting)

We gaan door met een aantal lopende projecten uit het bestaande programma Klimaatbestendig Land van Cuijk. Een aantal projecten heeft door corona en de herindeling vertraging opgelopen. Deze zijn nog in ontwikkeling en voeren we in 2023 uit.

Tijd (toelichting)

Gedurende 2023.

Wat willen we bereiken?

Milieubeleid

We willen een leefomgeving creëren die uitnodigt tot een gezonde levensstijl en die bijdraagt aan het bevorderen van de gezondheid. Geur en geluid zijn twee aspecten die van invloed kunnen zijn op het ervaren van een gezonde leefomgeving. Voor beide aspecten willen we beleid opstellen, passend bij het karakter van een gebied.

Wat gaan we daarvoor doen?

Harmonisatie van beleid

De harmonisatie betreft het omvormen van het meervoudige milieubeleid op het gebied van externe veiligheid, geluid en geur (agrarisch) van de voormalige gemeenten tot een enkel beleid van de nieuwe gemeente Land van Cuijk. Per beleidsonderdeel zal de meest geschikte werkwijze worden gekozen om dit te realiseren. Dit doen we in samenwerking met onze

regionale partners en andere stakeholders. De bestaande geurverordeningen in het kader van de Wet geurhinder en veehouderij hebben ieder hun eigen doelen en normen. Het is noodzakelijk om deze te actualiseren, een en ander gericht op het omgevingsplan. Voor het opstellen van lokaal geurbeleid is het van belang dat dit aansluit aan (nieuw) landelijk en provinciaal beleid. Dit proces loopt parallel aan de opgave transitie landelijk gebied. We inventariseren ook het geluidsbeleid van de voormalige gemeenten en bakenen dit af. Vervolgens gaan we nieuw beleid opstellen gericht op het omgevingsplan.

Kwaliteit (toelichting)

Geharmoniseerd beleid dat van toepassing is op de gehele Gemeente Land van Cuijk.

Tijd (toelichting)

Gereed derde kwartaal 2023.

Wat willen we bereiken?

Riolering en Stedelijk water

Gemeenten hebben drie zorgplichten vanuit de Wet milieubeheer en de Waterwet:

- De zorgplicht voor inzameling en transport van stedelijk afvalwater.
- De zorgplicht voor doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater.
- De zorgplicht voor het grondwater.

We streven naar een doelmatige invulling van deze zorgplichten tegen de laagst maatschappelijk kosten bij geringste milieubelasting.

Wat gaan we daarvoor doen?

Harmonisatie beleid

Het hebben van een Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) is voor gemeenten een wettelijke verplichting (de Wet milieubeheer, artikel 4.22). Het vGRP bevat de regels voor de fysieke leefomgeving op het beleidsterrein water. Met de komst van de Omgevingswet wordt de wettelijke verplichting tot het hebben van een GRP ingevuld via het Programma Water. Een belangrijk onderdeel van dit Programma is de verplichte inhoud van het GRP, maar nu in een nieuw jasje.

Kwaliteit (toelichting)

De gegevens op orde brengen en het beleid harmoniseren. Continuering planmatige uitvoering watertaken. Samen aan de slag met inwoners, bedrijven en andere waterpartners.

Tijd (toelichting)

Start proces opstellen Programma Water tweede kwartaal - derde kwartaal 2023. Alvorens te kunnen starten moeten eerst alle gegevens op orde zijn.

Wat willen we bereiken?

Schone Lucht Akkoord

Land van Cuijk heeft het Schone Lucht Akkoord ondertekend. We gaan dit uitwerken in een plan van aanpak. Hierin maken we onderscheid in de verschillende beleidsterreinen, waaronder bijvoorbeeld houtstook, duurzame mobiliteit en geuroverlast. Door deelname dragen we bij aan de doelstelling om de negatieve gezondheidseffecten van luchtverontreiniging, gemeten in verloren levensjaren met 50% verminderd te hebben in 2030.

Wat gaan we daarvoor doen?

Opstellen van, en uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma

Opstellen van een uitvoeringsprogramma Schone Lucht Akkoord voor de gemeente Land van Cuijk.

Kwaliteit (toelichting)

In het uitvoeringsprogramma Schone Lucht Akkoord geven we aan op welke wijze en met welke fasering we invulling geven aan de verschillende maatregelen uit dit akkoord.

Tijd (toelichting)

Eerste kwartaal 2023. Vaststelling van het uitvoeringsprogramma Schone Lucht Akkoord. Vervolgens de vastgestelde maatregelen implementeren conform het uitvoeringsprogramma.

Wat willen we bereiken?

Versterken van Natuur en Landschap

In een gezonde, groene omgeving is het rijk wonen, werken en recreëren. We verbinden natuurgebieden tussen Maasheggen aan de oostzijde en de hogere gebieden aan de westzijde, beschermen de groenblauwe zones en leggen meer natuur aan in het buitengebied, zorgen voor meer biodiversiteit en herstellen oude landschappen. Hiermee creëren we ook kansen voor de transitie van het agrarisch landschap. We geven prioriteit aan natuurontwikkeling, waaronder de aanleg van ecologische verbindingzones (EVZ), herstel van biodiversiteit, natuurbehoud, integraal bomenbeleid en gebiedsgerichte natuurontwikkeling (Verborgten Raamvallei, Unesco Maasheggen en Geopark Peelhorst en Maasvallei o.a.).

Wat gaan we daarvoor doen?

Stimuleringsregeling Landschap

Dit betreft een subsidieregeling voor grondeigenaren in het buitengebied. Cofinanciering van de provincie bedraagt 50%. De voormalige gemeenten doen al jaren aan deze succesvolle regeling mee. Het contract loopt eind 2023 af, maar zeer waarschijnlijk loopt de cofinanciering van de provincie door. Ook deze regeling gaat onderdeel uitmaken van de Meerjarenvisie Natuur.

Kwaliteit (toelichting)

Betreft een provinciale subsidieregeling in combinatie met een gebiedscontract.

Tijd (toelichting)

De regeling is het hele jaar toegankelijk zolang er budget is.

Advieskosten expertise

Voor ontwikkelingen op het gebied van natuur, landschap en ecologie willen we ondersteuning bieden bij gebiedsprocessen met stakeholders. Hierbij valt te denken aan proces kavelruil, maken van inrichtingsplannen per gebied, taxatiebegeleiding en indiening en afhandeling van subsidieverzoeken.

Kwaliteit (toelichting)

Nauwe samenwerking tussen diverse disciplines intern, maar ook met de provincie en het waterschap is van groot belang om nieuwe natuurontwikkelingen te laten slagen.

Tijd (toelichting)

Door het jaar heen wordt ingespeeld op actuele ontwikkelingen.

Realisatie Ecologische verbindingzones

De gemeente heeft een verplichte opgave voor de aanleg van nieuwe natuur, de zogenaamde ecologische verbindingzones. Er zijn al de nodige kilometers aangelegd. Op basis van normbedragen is een inschatting gemaakt van de kosten.

Kwaliteit (toelichting)

De ecologische verbindingzones maken onderdeel uit van het Natuurnetwerk Brabant. Realisatie vindt plaats in samenwerking met zowel provincie als waterschap.

Tijd (toelichting)

Uiterlijk in 2026 dienen de door de provincie vastgestelde ecologische verbindingzones, zowel natte als droge, gerealiseerd te zijn. Door middel van jaarlijkse voortgangsrapportages geven we inzicht in de stand van zaken.

Beheer Ecologische verbindingszones

Na realisatie van ecologische verbindingszones en stapstenen is beheer nodig. Over welke kosten voor de gemeente zijn, wordt een bandbreedte berekend, inclusief kansen voor agrarisch landschapsbeheer. De maximale kosten zijn bekend en het opstellen van de beheervarianten wordt in 2023 nader uitgewerkt.

Kwaliteit (toelichting)

Ecologische verbindingszones vormen een essentiële bouwsteen voor het Natuurwerk Brabant.

Tijd (toelichting)

In 2023 worden verschillende beheervarianten uitgewerkt inclusief kosten.

Koppelkansen Verborgten Raamvallei

Binnen het gebiedsproces Verborgten Raamvallei zijn kansrijke koppelkansen aanwezig met cofinanciering van het waterschap en de provincie op het gebied van recreatie, klimaatadaptatie en het zichtbaar maken van de cultuurhistorie (investering).

Kwaliteit (toelichting)

De koppelkansen dienen op de gebruikelijke manier in het planproces meegenomen te worden.

Tijd (toelichting)

Realisatie is afhankelijk van het planproces.

Wat willen we bereiken?

Warmtetransitie

Met warmteplannen willen we stap voor stap onze kernen van het aardgas afhaken. Samen met inwoners gaan we alternatieve bronnen kiezen en innovatieve technieken onderzoeken en waar mogelijk toepassen. Hierbij kijken we ook nadrukkelijk naar de samenwerking met het bedrijfsleven, woningbouwcorporaties, energiecorporaties en andere overheden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Herzien Transitievisie warmte

De Transitievisie warmte is de basis van de energietransitie. Nu werken we nog met vijf visies vanuit de oude gemeenten. We willen toe naar één Transitievisie warmte voor heel Land van Cuijk. We betrekken hierbij ook onze inwoners.

Kwaliteit (toelichting)

De nieuwe Transitievisie warmte wordt meteen geactualiseerd naar aanleiding van nieuwe wetgeving en de Omgevingswet.

Tijd (toelichting)

Vierde kwartaal 2023.

Opstellen wijkuitvoeringsplannen

Om een wijk of kern van het aardgas af te halen is een plan nodig. Het plan moet samen met inwoners gemaakt worden. Het is tenslotte hun huis dat van het aardgas afgaat.

Kwaliteit (toelichting)

De oplossingsrichting is voor veel kernen en wijken hetzelfde. Daarom werken we een werkwijze uit die voor alle kernen gevolgd kan worden. Pas daarna beginnen we met de invulling van de wijkuitvoeringsplannen. Omdat we niet alle wijkuitvoeringsplannen in één keer klaar hebben, zullen we een fasering aanbrengen.

Tijd (toelichting)

Vierde kwartaal 2023.

7.1 Riolering

Riolering

Tot dit beleidsproduct behoren de zorg voor stedelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater en grondwater.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
7. MILEU					
7.1 RIOLERING	-7.246	-7.777	-7.498	-7.440	-7.372
Baten					
7. MILEU					
7.1 RIOLERING	9.881	10.420	10.277	10.285	10.292

7.2 Afval

Afval

Tot dit beleidsproduct behoren het inzamelen en laten verwerken of recyclen van huishoudelijk afval, en het heffen van afvalstoffenheffing voor deze dienstverlening.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
7. MILEU					
7.2 AFVAL	-9.719	-9.656	-9.654	-9.654	-9.654
Baten					
7. MILEU					
7.2 AFVAL	12.460	12.088	12.085	12.085	12.085

7.3 Milieubeheer

Milieubeheer

Tot dit beleidsproduct behoren gemeentelijke taken ter bescherming van het milieu en het realiseren van een duurzame leefomgeving.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
7. MILEU					
7.3 MILIEUBEHEER	-6.275	-6.088	-6.292	-6.242	-6.227
Baten					
7. MILEU					
7.3 MILIEUBEHEER	800	416	325	325	325

7.4 Investerings

Investerings

Bedragen x € 1.000

Autonome investeringen	2023	2024	2025	2026	Toelichting
Rioolbeheer oud Boxmeer (vervanging, watermaatregelen, afkoppelen hemelwater en onderhoud gemalen.	3.125				Maatregelen conform gemeentelijk rioleringsplan (oud Boxmeer)
Tegengaan hittestress om te komen tot klimaatbestendige inrichting openbare ruimte	330	330	330	330	Treffen van fysieke maatregelen in de openbare ruimte voor het tegengaan van hittestress. In de praktijk betreft het hoofdzakelijk vergroenen en toevoegen van bomen. Insteek is integrale aanpak gecombineerd met onderhoud en klimaatbestendig maken.
Nieuwe investeringen	2023	2024	2025	2026	Toelichting
Aanleg van het geboortebos	100	100	100	100	Een bos waarin ouders een boom kunnen planten bij de geboorte van hun kind. Naast de symbolische waarde willen we met de geboortebossen ook draagvlak creëren voor de natuur. Budget wordt ingezet voor het werven, de aanlegkosten en onderhoud. Bestuurlijke ambitie, aangedragen door raad.
Meekoppelkansen Verborgten Raamvallei	150				Realiseren meekoppelkansen. Bijdragen aan realistische meekoppelkansen, aangedragen door de stakeholders van het gebiedsproces De verborgen Raamvallei. Project richt zich op de ontsluiting van het gebied, recreatie en het zichtbaar maken van de cultuurhistorie.
Natuurontwikkeling (Ecologische verbindingzones)	548	514	514	514	Aanleg nieuwe natuur, de Ecologische Verbindingszones (EVZ). Verplichte gemeentelijke opgave: realisatie uiterlijk 2026. EVZ's zijn essentiële bouwstenen van het Natuurnetwerk Brabant, onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland.
Uitvoeringsagenda meerjarenvisie natuur 2024 - 2030		150	150	150	Het uitvoeringsprogramma op basis van de meerjarenvisie Natuur, bevat acties en projecten die nodig zijn om de gestelde doelen in 2030 te behalen (Meerjarenvisie Natuur - ambities en doelen op het gebied van Natuur, Landschap en Ecologie voor de periode 2024 - 2030).
Uitvoeringsprogramma mobiliteitsvisie		1.750	1.750	1.750	Na vaststelling van de mobiliteitsvisie 2023-2033, volgt het uitvoeringsprogramma, met daarin deelprogramma's en concrete plannen en projecten.
Totaal 7. Milieu	4.253	2.844	2.844	2.844	

7.5 Verbonden partijen

Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)

Bijzondere ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Als deskundige uitvoeringsorganisatie staat de ODBN ook in 2023 klaar om haar kerntaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving te vervullen. Onze leefomgeving is volop in beweging. We staan met zijn allen voor grote maatschappelijke opgaven. De voornaamste inhoudelijke ontwikkeling is de komst van de Omgevingswet per 1 januari 2023. De ODBN en de deelnemende gemeenten staan hierbij voor een behoorlijke opgave. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de omzetting van ons inrichtingenbestand naar een bestand met milieubelastende activiteiten. Duidelijk is dat de Omgevingswet gaat zorgen voor een grote omslag, waarbij de impact op dit moment nog niet volledig te overzien is. Veel effecten van de Omgevingswet zullen pas in de praktijk zichtbaar worden.

Ook door de groeiende impact van gerechtelijke uitspraken op de werkzaamheden wordt het werk complexer. In het verlengde van de Urgenda-uitspraak en uitspraken in het kader van stikstof wordt de rechter steeds vaker bepalend voor het bijstellen of schrappen van beleid. Het is goed dat vaart gemaakt wordt met het terugdringen van de uitstoot en de bescherming van het milieu, maar het bijhouden van en het inspelen op de verschillende uitspraken vraagt wel van de capaciteit van de ODBN.

Juist deze capaciteit staat onder druk vanwege de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt. De ODBN kiest voor een proactieve benadering om een aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven door te zorgen voor permanente educatie en in te zetten op een duurzame inzetbaarheid van het bestaande personeelsbestand.

Daarnaast kijkt de ODBN naar de wijze waarop haar taken worden ingericht, en waar eventueel aanknopingspunten zijn om de werkzaamheden doelmatiger in te richten. De voornaamste ontwikkeling daarbij is de impuls van informatiegestuurd werken. Door slimmer gebruik te maken van de beschikbare informatie en door nieuwe databronnen aan te boren, kan het werk steeds slimmer worden ingericht.

Paragraaf Verbonden partijen

7.6 Beleidskaders

Regelgeving, beleidsstukken en verordeningen

Hierbij verwijzen wij naar de website van de gemeente Land van Cuijk:
<https://www.gemeentelandvancuijk.nl/verordeningen>

7.7 Beleidsindicatoren

Energietransitie

Waarstaatjegemeente: Energietransitie

Duurzame leefomgeving

Waarstaatjegemeente: Duurzame leefomgeving

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
7. MILEU					
7.1 RIOLERING	-7.246	-7.777	-7.498	-7.440	-7.372
7.2 AFVAL	-9.719	-9.656	-9.654	-9.654	-9.654
7.3 MILIEUBEHEER	-6.275	-6.088	-6.292	-6.242	-6.227
Totaal 7. MILEU	-23.239	-23.522	-23.444	-23.336	-23.252
Baten					
7. MILEU					
7.1 RIOLERING	9.881	10.420	10.277	10.285	10.292
7.2 AFVAL	12.460	12.088	12.085	12.085	12.085
7.3 MILIEUBEHEER	800	416	325	325	325
Totaal 7. MILEU	23.141	22.923	22.686	22.694	22.701

Toelichting - Wat mag het kosten?

7.1 Riolering

Stijging van de lasten 2023 worden voornamelijk veroorzaakt door incidentele lasten voor het opstellen van programma water (omgevingsvisie), uitwerken klimaatlabels, wateroverlast en hittestress en door het opstellen van diverse bestekken t.b.v. beheer riolering (€ 235.000). Het overige wordt veroorzaakt door structurele stijging van lasten als lonen, prijzen en energiekosten.

De opbrengsten uit rioolheffingen zijn geactualiseerd en bijgesteld. Dit levert een hogere baat op welke ingezet zijn voor de kostenstijging riolering (gesloten systeem).

7.2 Afval

De daling van de baten wordt voornamelijk veroorzaakt door het wegvallen van de subsidie zwerfafval ad € 115.000 van het rijk. Daarnaast is er in 2022 incidenteel € 200.000 uit de

voorziening afval aangewend (inkomst voor de exploitatie) voor incidentele lasten (ophalen oud papier en afkeur PMD).

7.3 Milieubeheer

Ten opzichte van 2022 is het budget gestegen (€ 188.000). Dit bedrag kan verklaard worden uit meerdere mutaties t.o.v. 2022, waarvan de belangrijkste worden genoemd. De begroting 2022 was beleidsarm, in de begroting 2023 is nieuw beleid opgenomen. Onder andere het actualiseren van geurverordeningen en geurbeleid (€ 100.000), klimaatneutraal (€ 50.000), uitvoering van schone lucht akkoord (€ 55.000), verduurzaming woningen (€ 105.000), circulariteit (€ 25.000). Tevens is budget verhoogd a.g.v. autonome stijgingen, zoals de hogere bijdrage (€ 249.000) aan de Omgevingsdienst Brabant Noord Oost (ODBN) en de voortzetting van het programma Klimaatneutraal 2030 (€ 40.000). Een aantal budgetten bevat in 2023 t.o.v. 2022 geen raming, o.a. werd in 2022 het duurzaamheidsplan 2022-2023 vastgesteld, € 376.000 (uitvoering in 2022 en 2023),

8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Dit programma omvat de ruimtelijke beleidsontwikkeling. Hierbij moet worden gedacht aan ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen en beleidsontwikkeling op het gebied van wonen, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing. Daarnaast maken ook de grondexploitatie, de voorbereiding op de nieuwe Omgevingswet en vergunningverlening, de Transitie van het Landelijk Gebied én toezicht en handhaving (VTH) deel uit van dit programma.

Wat willen we bereiken?

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet (1 januari 2023) heeft een grote impact op onze organisatie. Niet alleen vraagt de wet om een andere manier van werken, ook van initiatiefnemers wordt meer verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid verlangd. De wet bundelt en moderniseert de regelgeving die betrekking heeft op de fysieke leefomgeving en vereist dat de omgevingsdialoog wezenlijk onderdeel gaat uitmaken van de procedures. De implementatie van de wet in de gemeentelijke organisatie is nagenoeg afgerond. In dat kader is ook een start gemaakt met het opstellen van twee nieuwe wettelijke instrumenten (omgevingsvisie en omgevingsplan). In de geest van deze nieuwe wet wordt gewerkt aan de positionering en profilering van onze gemeente en de maatschappelijke opgaven waarvoor we de komende jaren aan de lat staan. Majeure opgaven in dit verband zijn onder andere woningbouw en de transitie van het landelijk gebied.

Wat gaan we daarvoor doen?

Implementatie Informatiesystemen rond Omgevingswet

Samen met onze softwareleverancier voor de Omgevingswet gaan we informatiesystemen implementeren en aansluiten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Kwaliteit (toelichting)

Alle huidige bestemmingsplannen, die nu nog raadpleegbaar zijn via ruimtelijkeplannen.nl en alle nieuwe omgevingsplannen zijn straks raadpleegbaar via het DSO.

Tijd (toelichting)

Eerste kwartaal.

Oprichten omgevingstafel

We willen een regiekamer/omgevingstafel inrichten.

Kwaliteit (toelichting)

Een omgevingsvergunning of omgevingsplan kan sneller in behandeling worden genomen en in procedure worden gebracht.

Tijd (toelichting)

Eerste kwartaal - tweede kwartaal 2023.

Harmoniseren verordeningen en beleid

We gaan de verordeningen en beleid, die gericht zijn op de fysieke leefomgeving, opschonen en harmoniseren.

Kwaliteit (toelichting)

Minder en beter op elkaar afgestemde verordeningen en beleid die gericht zijn op de fysieke leefomgeving.

Tijd (toelichting)

Eerste kwartaal 2023 - vierde kwartaal 2024

Opstellen omgevingsvisie

We gaan van start met het opstellen van de omgevingsvisie. Deze omgevingsvisie is het centrale beleidsdocument en moet uiterlijk in 2024 klaar zijn. In de omgevingsvisie worden de strategische beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving bepaald. Op verschillende

plaatsen in deze kaderbrief is sprake van harmonisatie of nieuw beleid. Voor zover dat sectorale beleid van invloed is op de fysieke omgeving, is het een bouwsteen voor de omgevingsvisie of krijgt het haar doorvertaling in de omgevingsvisie. Behalve strategisch en gebiedsgericht, wordt de omgevingsvisie dus ook het document waarin belangen en doelen integraal zijn afgewogen.

Kwaliteit (toelichting)

Er komt een omgevingsvisie voor de gehele gemeente.

Tijd (toelichting)

In 2022 zijn de voorbereidingen voor het opstellen van een omgevingsvisie gestart. Eind 2024 moet de omgevingsvisie zijn vastgesteld.

Opstellen omgevingsplan

Opstellen van een omgevingsplan. Na de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2023 moeten gedurende de overgangperiode tot 1 januari 2030 diverse werkzaamheden plaatsvinden, zoals het stapsgewijs omzetten van bestemmingsplannen van de voormalige gemeenten naar uiteindelijk één omgevingsplan en het opstellen van een basisset omgevingsplanregels (handboek).

Kwaliteit (toelichting)

Een omgevingsplan voor de gehele gemeente en een handboek omgevingsplanregels.

Tijd (toelichting)

In 2022 zijn de voorbereidingen voor het opstellen van een omgevingsplan en een handboek gestart. Stapsgewijs werken we toe naar een omgevingsplan eind 2029. Het handboek wordt gedurende dit proces steeds verder gevuld.

Wat willen we bereiken?

Transitie Landelijk gebied

De economische dragers van het buitengebied gaan veranderen. Een goede mix van nieuwe, economische dragers is van belang om het buitengebied toekomstbestendig te maken en een goede verbinding te realiseren met het ecosysteem van Land van Cuijk. Landbouw staat vooral in verbinding met de energieopgave en met de ambities en doelen voor natuur en landschap. Om de verschillende ambities en doelen te bereiken wordt in eerste instantie een visie voor het buitengebied gemaakt, in samenhang met de omgevingsvisie. Belangrijk is hierbij de samenwerking en betrokkenheid van (landbouw)ondernemers en relevante organisaties.

Wat gaan we daarvoor doen?

Opgave Transitie Landelijk Gebied

Opstellen visie buitengebied.

Kwaliteit (toelichting)

Tijd (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Wonen

Het zorgen voor voldoende en geschikte woningen voor alle doelgroepen is een topprioriteit. Er ligt een stevige ambitie om 4.000 nieuwe woningen te realiseren vóór 2030. Dat is een versnelling van 1.250 woningen ten opzichte van de huidige prognose. Daarnaast zullen we additioneel nog moeten inzetten op tijdelijke woningen voor spoedzoekers. Het invullen van de opgave is noodzakelijk om het woningtekort op te lossen en de sociale en economische veerkracht te vergroten. De uitdaging daarbij is om nieuwe woonlocaties te zoeken die duurzaam- en klimaatbestendig zijn, goed bereikbaar en gelegen in de nabijheid van voorzieningen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Opstellen woonvisie

Om de ambities waar te maken is het belangrijk om met een gedegen woonvisie de opgaven in te vullen. Dit is ook een belangrijk product om de overprogrammering te legitimeren en afspraken te kunnen maken met de corporaties.

Kwaliteit (toelichting)

Voor het woonprogramma worden de volgende kaders en instrumenten ontwikkeld:

- Toetsingskader woningbouwplannen (niet alleen op basis van prijs).
- Bouwsteen omgevingsvisie (locaties).
- Kader voor prestatieafspraken met woningcorporaties.
- Weging instrumenten als: doelgroepenverordening, erfpacht, financieringsconstructies, koopconstructies, verkoop-onder-voorwaarden etc.

Tijd (toelichting)

In 2022 heeft de voorbereiding met betrekking tot de vraagontwikkeling plaatsgevonden en in 2023 wordt de woonvisie in de eerste helft van het jaar opgesteld.

Opstellen huisvestingsverordening

Opstellen Huisvestingsverordening

Ter uitvoering van de Woonvisie, kunnen in de Huisvestingsverordening regels worden vastgelegd over de toewijzing van huurwoningen en over het bepalen van de urgentievolgorde voor woningzoekenden. Daarnaast kunnen wijzigingen in de woningvoorraad (bijvoorbeeld splitsen van woningen) vergunningsplichtig worden gesteld. Andere mogelijkheden zijn het voorkomen/beperken van toeristische verhuur van woonruimten en het invoeren van een opkoopbescherming.

Kwaliteit (toelichting)

Een basis huisvestingsverordening wordt opgesteld.

Tijd (toelichting)

De huisvestingsverordening wordt gebruikt om mede sturing te geven aan de de uitvoering van de woonvisie. Deze wordt medio 2023 opgesteld.

8.1 Ruimtelijke ordening

Ruimtelijke ordening

Tot dit beleidsproduct behoren ruimtelijke ordening, bestemmingsplannen en faciliterend grondbeleid.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
8. VHROSV					
8.1 RUIMTELIJKE ORDENING	-5.314	-4.244	-3.916	-3.893	-3.890
Baten					
8. VHROSV					
8.1 RUIMTELIJKE ORDENING	2.510	662	662	662	662

8.2 Bouwen en wonen

Bouwen en wonen

Tot dit beleidsproduct behoren de grondexploitatie (niet bedrijventerreinen), volkshuisvesting en wonen.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
8. VHROSV					
8.2 BOUWEN EN WONEN	-15.751	-11.177	-9.423	-9.422	-9.420
Baten					
8. VHROSV					
8.2 BOUWEN EN WONEN	15.439	9.736	8.174	8.174	8.174

8.3 Investerings

Investerings

In dit programma zijn er geen (meerjaren)investerings voor bestand of nieuw beleid.

8.4 Beleidskaders

Regelgeving, beleidsstukken en verordeningen

Hierbij verwijzen wij naar de website van de gemeente Land van Cuijk:
<https://www.gemeentelandvancuijk.nl/verordeningen>

8.5 Beleidsindicatoren

Bouwen en wonen

Waarstaatjegemeente: Bouwen en wonen

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
8. VHROSV					
8.1 RUIMTELIJKE ORDENING	-5.314	-4.244	-3.916	-3.893	-3.890
8.2 BOUWEN EN WONEN	-15.751	-11.177	-9.423	-9.422	-9.420
Totaal 8. VHROSV	-21.065	-15.421	-13.339	-13.314	-13.310
Baten					
8. VHROSV					
8.1 RUIMTELIJKE ORDENING	2.510	662	662	662	662
8.2 BOUWEN EN WONEN	15.439	9.736	8.174	8.174	8.174
Totaal 8. VHROSV	17.949	10.397	8.836	8.836	8.836

Toelichting - Wat mag het kosten?

8.1 Ruimtelijke ordening

De RREW (Regeling Reductie Energiegebruik Woningen) stopt eind 2022. Hierdoor is er in 2022 een daling van de uitgaven met € 358.000. De inkomsten die hier tegen overstaan, dalen ook.

Vanaf 2023 zijn de uitgaven voor het klimaatbestendig beleid opgenomen onder het beleidsveld 7.3 Milieubeheer. Dit leidt tot een daling van de uitgaven (en de inkomsten) op dit programma met € 150.000.

In 2022 zijn in de begroting uitgaven opgenomen voor het project Invoering Omgevingswet. Per 1 januari 2023 start de nieuwe Omgevingswet en is het project om dit in te voeren afgerond. Hierdoor dalen de uitgaven met € 487.000.

Voor het natuur- en landschapsbeleid zijn in 2023 extra middelen beschikbaar voor externe ondersteuning maken van inrichtingsplannen per gebied, taxatiebegeleiding en indiening en afhandeling van subsidieverzoeken. Daarnaast zijn er incidentele middelen beschikbaar voor het opstellen van een Meerjarenvisie Natuur, een Bomenbeleidsplan en voor de transitie Landelijk gebied.

Voor het opstellen van de wettelijk verplichte Woonvisie is in 2023 een budget opgenomen van € 100.000. Tevens zijn er extra gelden voor advies, onderzoek en communicatie en advisering over het woonwagengebeleid.

Voor de projecten van het Uitvoeringsprogramma Sint Anthonis is in 2022 € 479.000 beschikbaar. Omdat dit incidentele budgetten zijn, dalen de uitgaven in 2023. Tegenover deze lasten staan baten (dekking vanuit de jaarrekening 2021).

De baten op dit beleidsveld dalen met totaal € 1,85 miljoen door een lagere onttrekking uit de reserve van € 1,09 miljoen (in 2021 voor dekking uitgaven Omgevingswet en het Uitvoeringsprogramma Sint Anthonis) en door het wegvallen van de inkomsten voor de RREW regeling (€ 364.000), de subsidieregeling Stallenaanpak (€ 180.000) en de bijdragen Klimaatbestendig Land van Cuijk (€ 150.000).

8.2 Bouwen en wonen

Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen), daling uitgaven met € 5,02 miljoen en daling baten met € 4.704.

Door het wegvallen van bijdragen aan andere gemeenten / overige instellingen dalen de uitgaven met € 161.000.

Door de invoering van de Omgevingswet per 1-1-2023 dalen naar verwachting de inkomsten uit de leges met structureel € 1 miljoen.

9. Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene middelen en onvoorzien omvat alle baten en lasten die niet specifiek aan een programma toegerekend kunnen worden. Dit betreft bijvoorbeeld de algemene uitkering en niet-gebonden belastingen, zoals de onroerendezaakbelastingen (OZB).

9.1 Algemene uitkering

Algemene uitkering

Tot dit beleidsproduct behoort de algemene uitkering: de financiële afdracht van de rijksoverheid uit het gemeentefonds.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN					
9.1 ALGEMENE UITKERING	-36	-35	-35	-35	-35
Baten					
9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN					
9.1 ALGEMENE UITKERING	164.413	172.177	174.036	175.885	158.011

9.2 Lokale heffingen

Lokale heffingen

Tot dit beleidsproduct behoren de OZB, parkeerbelastingen en belastingen die niet direct aan een programma zijn toe te rekenen.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN					
9.2 LOKALE HEFFINGEN	-1.555	-1.541	-1.537	-1.537	-1.537
Baten					
9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN					
9.2 LOKALE HEFFINGEN	25.438	26.322	26.351	26.351	26.351

9.3 Overige baten en lasten

Overige baten en lasten

Tot dit beleidsproduct behoren overige baten en lasten die niet direct aan een programma zijn toe te rekenen.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN					
9.3 OVERIGE BATEN EN LASTEN	-36.576	-7.553	-11.658	-15.370	-2.582
Baten					
9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN					
9.3 OVERIGE BATEN EN LASTEN	19.162	-2.738	-2.738	-2.738	1.355

9.4 Treasury

Treasury

Tot dit beleidsproduct behoren posten die betrekking hebben op treasury.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN					
9.4 TREASURY	556	-3.496	-3.369	-3.550	-3.542
Baten					
9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN					
9.4 TREASURY	653	4.253	4.074	3.905	3.739

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN					
9.1 ALGEMENE UITKERING	-36	-35	-35	-35	-35
9.2 LOKALE HEFFINGEN	-1.555	-1.541	-1.537	-1.537	-1.537
9.3 OVERIGE BATEN EN LASTEN	-36.576	-7.553	-11.658	-15.370	-2.582
9.4 TREASURY	556	-3.496	-3.369	-3.550	-3.542
Totaal 9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	-37.612	-12.626	-16.599	-20.493	-7.696
Baten					
9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN					
9.1 ALGEMENE UITKERING	164.413	172.177	174.036	175.885	158.011
9.2 LOKALE HEFFINGEN	25.438	26.322	26.351	26.351	26.351
9.3 OVERIGE BATEN EN LASTEN	19.162	-2.738	-2.738	-2.738	1.355
9.4 TREASURY	653	4.253	4.074	3.905	3.739
Totaal 9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	209.667	200.014	201.723	203.404	189.457

Toelichting - Wat mag het kosten?

9.1 Algemene Uitkering

In de begroting 2023 heeft de verwerking van de meicirculaire 2022 plaatsgevonden. Bij raadsinformatiebrief van 28 juni jl. bent u hier nader over geïnformeerd.

Bij de meicirculaire 2022 hebben we geld gekregen voor het verstrekken van energietoeslag aan huishoudens met een laag inkomen. Het Kabinet heeft inmiddels besloten om het richtbedrag van de eenmalige energietoeslag te verhogen van € 800 naar € 1.300. De van het Rijk ontvangen vergoeding verloopt via de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De gelden voor de verhoging van het richtbedrag zijn opgenomen in de onlangs ontvangen septembercirculaire 2022.

9.2 Lokale Heffingen

De stijging van de opbrengst belastingen zijn te danken aan de groei van de OZB objecten.

9.3 Overige baten en lasten

In eerste instantie stonden op deze posten bedragen geraamd die niet direct toe te rekenen waren aan de programma's. De verschuivingen hierbinnen is te wijten aan het feit dat er voor de begroting 2023 deze toewijzing wel heeft plaatsgevonden.

9.4 Treasury

Zowel bij de lasten als de batenkant is er in 2023 sprake van een stijging ten opzichte van het jaar 2022. Per saldo gaat het uiteindelijk om een klein verschil ten opzichte van het jaar 2022.

10. Overhead

10.1 Overhead

Overhead

Overhead is het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. De sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen, gericht op het realiseren van taken en doelen van een gemeente, wordt ook wel “bedrijfsvoering” genoemd. Onder de bedrijfsvoering vallen alle bedrijfsprocessen die ervoor zorgen dat een gemeente functioneert. Bedrijfsvoering gaat dus over de manier waarop een bedrijf of organisatie wordt bestuurd of beheerd. Het betreft de onderdelen:

- Inkoop.
- HRM.
- Juridische zaken.
- Digitale informatievoorziening (DIV).
- Informatievoorziening en automatisering.
- Facilitaire zaken en huisvesting (incl. beveiliging).
- Secretariaten.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
10. OVERHEAD					
10.1 OVERHEAD	-33.989	-37.462	-36.984	-36.193	-35.946
Baten					
10. OVERHEAD					
10.1 OVERHEAD	336	212	212	212	212

10.2 Investerings

Investerings

Bedragen x € 1.000

Autonome investeringen	2023	2024	2025	2026	Toelichting
Vervanging Peugeot Partner 41-VV-XS		28			Het voertuig is economisch en technisch afgeschreven en is aan vervanging toe.
Vervanging verrijker JCB		65			Het voertuig is economisch en technisch afgeschreven en is aan vervanging toe.
Vervanging zoutstrooiers	121				Het voertuig is economisch en technisch afgeschreven en is aan vervanging toe.
Vervangingsinvestering van het wagenpark	355				De vrachtwagen en een drietal combo's van de voormalige gemeente Boxmeer zijn economisch en technisch afgeschreven en zijn aan vervanging toe.
Totaal investering overhead	476	93			

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
10. OVERHEAD					
10.1 OVERHEAD	-33.989	-37.462	-36.984	-36.193	-35.946
Baten					
10. OVERHEAD					
10.1 OVERHEAD	336	212	212	212	212

Toelichting - Wat mag het kosten?

10.1 Overhead

Een groot gedeelte van de overheadkosten bestaat uit personeelslasten. In de begroting 2023 is rekening gehouden met de meest actuele loonontwikkelingen wat leidt tot een stijging van de salariskosten.

Er heeft een incidentele bij raming plaatsgevonden op het budget Externe Inhuur voor een bedrag van €400.000 voor uitvoering van bestaand en nieuw beleid.

Er heeft een incidentele bij raming plaatsgevonden op het budget Externe inhuur overig voor een bedrag van €1.500.000 voor de afwikkeling en afronding van harmonisatie vraagstukken.

Onze nieuwe organisatie wil duurzaam en vitaal zijn. Dat geldt ook voor de manier waarop vanuit huis naar werk gereisd wordt en/of tijdens het werk reizen. Met een Bedrijfsvervoersplan wordt gestimuleerd om duurzaam en activiteitgericht te reizen door deelmobiliteit, verduurzaming wagenpark en het stimuleren van fietsgebruik. Bijkomend aspect is dat hiermee onze gemeente ook aantrekkelijker wordt als werkgever. Dit bedrijfsvervoersplan kost structureel €350.000.

11. Vennootschapsbelasting

11.1 Vennootschapsbelasting

Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 is de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen ingevoerd. Vanaf deze datum hebben alle voormalige gemeenten en BCA jaarlijks de Vpb-aangifte gedaan. Voor 2021 volgt de afwikkeling voor de voormalige gemeenten. Hierover is contact gelegd met de belastingdienst.

Vanaf 2022 gaat de gemeente Land van Cuijk de aangifte doen en op hoofdlijnen worden alle activiteiten waar de gemeente Land van Cuijk optreedt als ondernemer en het winstogram hanteert Vpb-plichtig. De belangrijkste activiteiten zijn grondexploitaties en grondverkoop, opbrengsten buitenreclame en verkoop van reststromen afval.

De hoogte van de Vpb is nog niet bekend voor 2023 en volgende jaren. Indicatief hebben we onderstaande bedragen meerjarig opgenomen.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
11. VENNOOTSCHAPSBELASTING					
11.1 VENNOOTSCHAPSBELASTING	-200	-180	-180	-180	-180

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
11. VENNOOTSCHAPSBELASTING					
11.1 VENNOOTSCHAPSBELASTING	-200	-180	-180	-180	-180

12. Onvoorzien

12.1 Onvoorzien

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
12. ONVOORZIEN					
12.1 ONVOORZIEN	-249	-299	-299	-299	-299

Onvoorzien

Op basis van de BBV (Besluit begroting en verantwoording) en het Gemeentelijk Toezichtskader van de provincie, is het verplicht om een redelijk bedrag voor onvoorzien op te nemen. Het beleid voor de post onvoorzien moet nog worden opgesteld.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
12. ONVOORZIEN					
12.1 ONVOORZIEN	-249	-299	-299	-299	-299

13. Mutaties in de reserves

13.1 Mutaties in de reserves

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
13. MUTATIES IN DE RESERVES					
13. MUTATIES IN DE RESERVES	-2.191	-3.143	-847	-847	-847
Baten					
13. MUTATIES IN DE RESERVES					
13. MUTATIES IN DE RESERVES	6.673	6.844	4.271	4.261	4.261

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
13. MUTATIES IN DE RESERVES					
13. MUTATIES IN DE RESERVES	-2.191	-3.143	-847	-847	-847
Baten					
13. MUTATIES IN DE RESERVES					
13. MUTATIES IN DE RESERVES	6.673	6.844	4.271	4.261	4.261

Paragrafen

1. Lokale heffingen

Algemeen

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is in artikel 10 een aantal eisen opgenomen waaraan deze paragraaf moet voldoen. Die eisen hebben tot doel meer transparantie in het besluitvormingsproces te bieden en daarmee een grotere betrokkenheid van alle belanghebbenden. Een ander doel is een betere vergelijkbaarheid van kosten en beleidsresultaten met andere gemeenten. Verder kan hiermee een versterkt inzicht in de financiële positie van de gemeenten worden bereikt.

Geraamde opbrengsten

In onderstaand overzicht zijn de geraamde opbrengsten 2023 van alle lokale heffingen weergegeven.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
10. OVERHEAD					
10.1 OVERHEAD	0	0	0	0	0
Baten					
1. BESTUUR EN VEILIGHEID					
1.2 BURGERZAKEN	964	847	1.207	1.207	1.207
1.3 VEILIGHEID	40	79	79	79	79
Totaal 1. BESTUUR EN VEILIGHEID	1.004	926	1.286	1.286	1.286
10. OVERHEAD					
10.1 OVERHEAD	33	33	33	33	33
2. OPENBARE RUIMTE					
2.1 VERKEER EN VERVOER	226	226	226	226	226
2.3 WATER	0	0	0	0	0
Totaal 2. OPENBARE RUIMTE	226	226	226	226	226
3.ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME					
3.1 ECONOMIE	90	90	90	90	90
3.2 RECREATIE EN TOERISME	4	4	4	4	4
Totaal 3.ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME	94	94	94	94	94
5. SPORT EN CULTUUR					
5.1 SPORT	0	0	0	0	0
6. SOCIAAL DOMEIN					
6.1 LEEFBAARHEID	8	8	8	8	8
6.5 MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	13	14	14	14	14
Totaal 6. SOCIAAL DOMEIN	21	22	22	22	22
7. MILEU					
7.1 RIOLERING	8.829	10.058	10.108	10.108	10.108
7.2 AFVAL	8.295	8.779	8.776	8.776	8.776
7.3 MILIEUBEHEER	315	315	315	315	315
Totaal 7. MILEU	17.439	19.152	19.199	19.199	19.199
8. VHROSV					

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
8.1 RUIMTELIJKE ORDENING	307	307	307	307	307
8.2 BOUWEN EN WONEN	3.195	2.195	2.195	2.195	2.195
Totaal 8. VHRROSV	3.502	2.502	2.502	2.502	2.502
9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN					
9.2 LOKALE HEFFINGEN	25.353	26.240	26.269	26.269	26.269
9.3 OVERIGE BATEN EN LASTEN	2	2	2	2	2
Totaal 9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	25.355	26.242	26.271	26.271	26.271
Totaal Baten	47.674	49.198	49.634	49.634	49.634

Beleid ten aanzien van de lokale heffingen

De beleidskaders, dus ook die op het terrein van de lokale heffingen, zijn opgenomen in de programma's. Korthedshalve wordt hiernaar verwezen. De beleidsuitgangspunten met betrekking tot de kostendekking en de daaraan gekoppelde tariefstelling moeten op grond van de BBV in deze paragraaf zelf worden opgenomen.

Overzicht op hoofdlijnen diverse heffingen

In dit overzicht is geprobeerd inzichtelijk te maken hoe bij de berekening van tarieven van deze heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt geborgd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden. Voorts wordt vermeld wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling zijn en worden gehanteerd.

Hiervoor staan de heffingen die in onze gemeenten worden geheven. Deze zijn gebaseerd op de Gemeentewet en de Wet milieubeheer en verder uitgewerkt in de belastingverordeningen. In dit onderdeel gaan wij met name in op de rioolheffingen, de reinigingsheffingen, de graf- en begrafenisrechten/lijkbezorgingsrechten en de leges. Volgens de toelichting op de BBV moet voor deze heffingen de kostendekking inzichtelijk worden gemaakt. De geraamde baten van deze heffingen mogen de ter zake geraamde lasten niet overschrijden. Anders gezegd: er mag geen "winst" worden gemaakt. Dat gebeurt ook niet.

Bij het opstellen van de tarieven en de leges wordt gebruikt gemaakt van de handreikingen Kostenonderbouwing uitgebracht door de VNG en de BBV-notitie Overhead. Bij het inzichtelijk maken van de kostendekkendheid van riolering, afval en begraven dient een berekening te worden gemaakt op basis van de volgens BBV toe te rekenen overhead.

Onroerende-zaakbelastingen

Onroerende-zaakbelastingen worden geheven van eigenaren van woningen en niet-woningen en van gebruikers van niet-woningen. De eigenaar/gebruiker op 1 januari van enig jaar is belastingplichtig voor het gehele jaar. Grondslag is de waarde van de onroerende zaak die is vastgesteld met een WOZ-beschikking. Voor het belastingjaar 2023 geldt de waarde van de onroerende zaak per 1 januari 2022.

In het raadsprogramma is geen (trendmatige) verhoging opgenomen ten aanzien van de OZB. De tarieven zijn vooralsnog niet verhoogd met inflatiecorrectie, tijdens de beraadslaging van de begroting in november zal pas duidelijk worden of dit nog wijzigt. Tevens moet nog de kanttkening worden gemaakt dat na bepaling van de nieuwe WOZ-waarden de tarieven worden bijgesteld. Uitgangspunt hierbij is: stijgt de waarde, dan daalt het tarief, waarna de geraamde opbrengst gelijk blijft.

Rioolheffing

De beleidsuitgangspunten (artikel 10, onderdeel c van het BBV):

- Rioolheffing is een bestemmingsheffing.
- Met de rioolheffing kan de gemeente naast de zorg voor het riool tevens voorzieningen bekostigen op de zorg voor het hemelwater en grondwater.
- Deze zorgtaken zijn destijds opgenomen n de door de vijf gemeenteraden vastgestelde verbrede gemeentelijke rioleringsplannen (VGRP's 2019-2023).
- Via storting en aanwending van de gevormde voorziening kunnen de tarieven gelijkmatig worden ingezet.
- De VGRP's 2019-2023 zijn budgettair verwerkt in de taakvelden in de programmabegroting 2023.
- Beoordeeld is welke kosten van activiteiten toerekenbaar zijn en daarmee kunnen worden verhaald via de rioolheffing.
- De BTW en de overheadskosten zijn extra comptabel toegerekend.
- De raming van de baten is tot stand gekomen op basis van historische opbrengsten, de ontwikkeling van het aantal belastingplichtigen en de tarieven 2023.
- In 2023 bedraagt de kostendeckendheid, op basis van de huidige tarieven 96%. Hierdoor is het niet nodig de rioolheffing voor 2023 te verhogen met het gewogen gemiddelde uit de VGRP's 2019-2023.

Hieronder volgt nog een overzicht ten aanzien van de berekening van de kostendeckendheid rioolheffing 2023.

Overzicht in de begroting

Kosten taakveld (directe kosten + toerekenbare indirecte kosten -/- overhead -/- BTW)	€ 8.634.011
---	-------------

Inkomsten taakveld excl. Heffingen (baatbelasting + huurinkomsten)	€ -21.214	
Netto kosten taakveld		€ 8.612.797
Toe te rekenen kosten:		
Overhead (conform financiële verordening LvC 2022 Art. 13 lid 3)	€ 1.574.184	
BTW	€ 692.608	
		€ 2.266.792
Totale kosten		€ 10.879.589
Opbrengst heffingen + aanwending voorziening		€ -10.419.553
Dekking		€ 460.036
		96%

Reinigingsheffingen

De beleidsuitgangspunten (artikel 10, onderdeel c van het BBV):

- Reinigingsheffingen omvatten de afvalstoffenheffing en de reinigingsrechten.
- De afvalstoffenheffing wordt geheven voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijke afvalstoffen.
- Reinigingsrechten worden in rekening gebracht voor het op verzoek van belanghebbende ophalen van bedrijfsafval wat naar aard en omvang gelijkwaardig is aan huishoudelijke afvalstoffen.
- Beoordeeld is welke kosten van activiteiten toerekenbaar zijn en daarmee kunnen worden verhaald via de afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht.

- De raming van de baten is tot stand gekomen op basis van historische opbrengsten, de ontwikkeling van het aantal belastingplichtigen en de tarieven 2023.
- De huidige tarieven reinigingsheffingen blijven voor 2023 gehandhaafd. De kostendekkendheid bedraagt 90%.

Hieronder volgt nog een overzicht ten aanzien van de berekening van de kostendekkendheid reinigingsheffingen 2023.

Overzicht in de begroting		
Kosten taakveld (directe kosten + toerekenbare indirecte kosten -/- overhead -/- BTW)	€ 9.538.705	
Inkomsten taakveld excl. Heffingen (Opbrengsten afvalfonds)	€ -2.391.474	
Netto kosten taakveld		€ 7.147.231
Toe te rekenen kosten:		
Overhead (conform financiële verordening LvC 2022 Art. 13 lid 3)	€ 540.588	
BTW	€ 2.025.903	
		€ 2.566.491
Totale kosten		€ 9.713.722
Opbrengst heffingen		€ - 8.778.922
Dekking		€ 934.800
		90%

Graf- en begrafenisrechten / lijkbezorgingsrechten

De beleidsuitgangspunten (artikel 10, onderdeel c van het BBV):

- De rechten worden geheven voor diensten die verband houden met het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen.
- Bij het streven naar een verbetering van de kostendekking wordt permanent beoordeeld of de tarieven in de pas blijven lopen met de regionale tarieven.
- Het aantal begravingen neemt af ten opzichte van het aantal crematies.
- Verhoging van de tarieven kan leiden tot nog minder begravingen.
- Beoordeeld is welke kosten van activiteiten toerekenbaar zijn en daarmee kunnen worden verhaald via de graf- en begrafenisrechten.
- De BTW is waar van toepassing extra comptabel toegerekend.
- De raming van de baten is tot stand gekomen door historische opbrengsten, de ontwikkeling van de aantallen en de tarieven.

Hieronder volgt nog een overzicht ten aanzien van de berekening van de kostendekking graf- en begrafenisrechten 2023.

Overzicht in de begroting		
Kosten taakveld (directe kosten + toerekenbare indirecte kosten +/- overhead +/- BTW)	€	390.449
Netto kosten taakveld		€ 390.449
Toe te rekenen kosten:		
Overhead (conform financiële verordening LvC 2022 Art. 13 lid 3)	€	135.239
		€ 135.239
Totale kosten		€ 525.688
Opbrengst grafrechten	€	-314.919
Dekking		€ 210.769
		60%

Leges

De beleidsuitgangspunten (artikel 10, onderdeel c van het BBV):

- De tarieven zijn vooral gebaseerd op historische ervaringscijfers waarbij de gemiddelde tijdsbesteding, indien meetbaar, de basis vormt.
- Voor de berekening van de directe en indirecte kosten (overhead) zijn dezelfde uitgangspunten gehanteerd zoals die bij de rioolheffing, reinigingsheffingen en de graf- en begrafenisrechten.

- Als het om heel geringe aantallen gaat is aansluiting gezocht bij landelijk gangbare tarieven.
- Gelet op het maatschappelijk belang en/of de aard van de instelling of vereniging heeft de raad besloten voor een aantal diensten vrijstelling te verlenen.
- Door de Rijksoverheid zijn wettelijke legestarieven voorgeschreven die daarmee qua tariefstelling niet beïnvloedbaar zijn door gemeentelijke kostenberekeningen.
- De Rijksoverheid hanteert voor rijbewijzen en reisdocumenten wettelijke maxima.
- De raming van de baten is een resultaat van de historische opbrengsten, de ontwikkeling van de aantallen en de tarieven.
- Voor de legesbaten omgevingsvergunningen is de raming gecompliceerder. Bij incidentele grote bouwprojecten kan toerekening van de bate aan het incidentele jaar tot schommelingen leiden. Mocht blijken dat er structureel (3 jaar) meer leges worden ontvangen dan geraamd dan zal dat – in relatie tot de kosten van het in behandeling nemen – eventueel moeten worden vertaald in lagere tarieven.

In deze paragraaf moet op grond van het BBV een overzicht van baten en lasten (2023) worden opgenomen per hoofdstuk van de tarieventabel. Ook dient voor zover mogelijk de kostendekking per hoofdstuk worden gepresenteerd. Zoals bekend beoordeelt de belastingrechter uitsluitend de kostendekking op het niveau van de totale legesopbrengsten (toets artikel 229b Gemeentewet).

Lokale lastendruk

Hieronder volgt een overzicht van de gemiddelde lokale lastendruk voor iedere eigenaar / bewoner en huurder van een gemiddelde woning in de gemeente Land van Cuijk onderscheiden naar een meerpersoons- of eenpersoonshuishouden. Deze lasten bestaan uit de onroerendezaakbelastingen, de rioolheffingen en de afvalstoffenheffing. De eerder genoemde fiscale maatregelen ten aanzien van deze heffingen zijn hierin verwerkt. Omdat de nieuwe WOZ-waarden naar waardepelddatum 1 januari 2022 nog niet bekend zijn is bij de berekening van de OZB rekening gehouden met de huidige gemiddelde WOZ-waarde van een woning, deze bedraagt € 301.000. De bedragen zijn naar beneden afgerond op hele euro's.

Berekening belastingdruk per huishouden in euro's (afhankelijk van definitieve besluitvorming)	2022	2023	Vershil 2022 met 2023
<i>Eigenaar/bewoner (gemiddeld) Meerpersoonshuishouden</i>	€	€	€
Onroerende-zaakbelasting (OZB)	357	357	0
Afvalstoffenheffing	214	214	0
Rioolheffing eigenaar	117	117	0
Rioolheffing gebruiker	125	125	0
Totaal	813	813	0
Ontwikkeling gemiddelde woonlasten t.o.v. 2022			0%
<i>Eigenaar/bewoner (gemiddeld) Eenpersoonshuishouden</i>	€	€	€
Onroerende-zaakbelasting (OZB)	357	357	0

Afvalstoffenheffing	214	214	0
Rioolheffing eigenaar	117	117	0
Rioolheffing gebruiker	65	65	0
Totaal	753	753	0
Ontwikkeling gemiddelde woonlasten t.o.v. 2022			0%
<i>Huurder (gemiddeld) Meerpersoonshuishouden</i>	€	€	€
Afvalstoffenheffing	214	214	0
Rioolheffing gebruiker	125	125	0
Totaal	339	339	0
Ontwikkeling gemiddelde woonlasten			0%
<i>Huurder (gemiddeld) Eenpersoonshuishouden</i>	€	€	€
Afvalstoffenheffing	214	214	0
Rioolheffing gebruiker	65	65	0
Totaal	279	279	0
Ontwikkeling gemiddelde woonlasten			0%

De gemeente Land van Cuijk staat momenteel (2022) op de ranglijst van de gemiddelde woonlasten op de 73e plaats van de 342 gemeenten waarbij nummer 1 de goedkoopste is.

Kwijtscheldingsbeleid

Als een belastingplichtige over te weinig financiële middelen beschikt, kan kwijtschelding worden verleend. De kwijtscheldingsnormen in Land van Cuijk zijn zo ruim als wettelijk is toegestaan. Vermogensbestanddelen en onverantwoord bestedingsgedrag kunnen kwijtschelding in de weg staan.

Het aanvragen van kwijtschelding is in veel gevallen eenvoudig. Dat kan desgewenst zelfs digitaal via DigiD. Men hoeft dan geen uitgebreid inlichtingenformulier in te vullen en verplichte bijlagen mee te sturen.

De gemeente laat het Inlichtingenbureau een uitgebreide toets doen. Dit is een overheidsinstantie die daar helemaal voor is uitgerust. Het Inlichtingenbureau toetst of de aanvrager in aanmerking komt voor automatische kwijtschelding. Is dat niet het geval, dan ontvangt de gemeente zoveel mogelijk detailinformatie terug. Op die manier is de controle op rechtmatige verstrekking van kwijtschelding beter gewaarborgd. Voor de burger betekent dit dat zij veel minder gegevens hoeven te verstrekken. Als er een belemmering is om automatisch kwijtschelding te verlenen (bijvoorbeeld door vermogen of de kostendelersnorm), dan zal de aanvrager nadere informatie worden gevraagd.

Harmonisatie belastingverordeningen

Binnen twee jaar na datum herindeling moet (eventuele) harmonisatie van andere belastingverordeningen plaatsvinden. Hieronder het tijdsschema per (belasting)verordening:

<i>Verordening</i>	<i>Planning</i>	<i>vaststelling</i>
Toeristenbelasting	December	2022
Reclamebelasting		2023
Graf en begrafenisrechten		2023
Kwijtschelding	December	2022

Omgevingswet en leges

De Omgevingswet zorgt o.a. voor wijzigingen bij het heffen van leges. De inwerkingtreding van de Omgevingswet is (vooralsnog) uitgesteld tot 1 januari 2023. Leges zijn tijdstipheffingen. Voor de heffing is van belang wanneer het belastbaar feit zich voordoet, zoals het in behandeling nemen van een aanvraag om een omgevingsvergunning.

Wetgevingstraject

De wetgeving is min of meer afgerond. De beoogde inwerkingtreding is nog steeds 1 januari 2023. Er zijn nog wel wat struikelblokken, zoals de eis van een goed werkend Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Ook zijn er zorgen over de kosten en kostenverdeling van de nieuwe wet. De Eerste Kamer heeft een motie aangenomen die de minister oproept om vast te houden aan 1 januari 2023 als invoeringsdatum. Het kabinet heeft als voornemen om in november 2022 een definitief besluit te nemen over het ontwerp-Koninklijk Besluit. De VNG werkt ondertussen door aan de implementatie van de Omgevingswet.

Verruiming vermogensnorm kwijtschelding .

De Kamer nam de vorige kabinetsperiode een motie aan over het verruimen van de vermogensnorm bij kwijtschelding van de lokale belastingen, zodat mensen een kleine financiële buffer hebben. De minister van BZK heeft geregeld dat de vermogensnorm met maximaal € 2.000 wordt opgehoogd. Hiervoor is op 16 september 2022 een nieuwe Regeling kwijtschelding belastingen medeoverheden vastgesteld. Deze verruiming moet nog wel in de nieuwe gemeentelijke verordening Kwijtschelding worden opgenomen en werkt terug tot 1 januari 2022. Een voorstel daartoe is in voorbereiding.

Onderzoek naar eenvoudiger, sneller en beter waarderen van woningen

Binnen de VNG loopt een meerjarig gemeentelijk samenwerkingstraject getiteld: Samen Organiseren. Daar wordt bekeken of processen die alle gemeenten uitvoeren eenvoudiger / sneller / beter kunnen worden uitgevoerd. De uitvoering van de Wet WOZ is zo'n proces. In dat kader is een project opgestart met de focus op het modelmatig waarderen van woningen. Het project wordt ondersteund door de VNG en gefinancierd vanuit het fonds GGU (Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering). Binnen het project is een aantal pilots opgestart zoals Artificial Intelligence (Ai) in de Wet WOZ. Hebben Ai, locatiegegevens en Automated Valuation Models ons iets te bieden bij modelmatige waardebeoordeling van woningen? Dat wordt onderzocht in een aantal pilots bij diverse uitvoerders van de Wet WOZ. Wanneer daar de resultaten van bekend worden, is op dit moment nog niet bekend.

2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1. Inleiding

Het weerstandsvermogen van de gemeente geeft een indicatie van de mate waarin de gemeente in staat is om financiële tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit in gevaar komt (de financiële wendbaarheid). Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de mogelijkheid voor de gemeente om substantiële tegenvallers op te vangen zonder dat het bestaande beleid daarvoor hoeft te worden aangepast. De omvang van het weerstandsvermogen geeft de robuustheid van de financiële positie van de gemeente aan. Het in stand houden van voldoende weerstandsvermogen is van belang om de continuïteit van de organisatie bij de uitvoering van het vastgestelde beleid te waarborgen. Het kan en mag niet zo zijn dat, wanneer er sprake is van tegenvallers, de normale bedrijfsvoering en de uitvoering van het vastgestelde beleid dusdanig onder druk komen te staan, dat van een normale of gewenste uitvoering geen sprake meer kan zijn. Bekend mag zijn dat het ontwikkelen en uitvoeren van beleid niet mogelijk is zonder risico's aan te gaan. In de dagelijkse bedrijfsvoering liggen per definitie risico's besloten. Zowel financiële als niet-financiële risico's. Van belang is een goed systeem van risicomanagement om bewust en gecalculiseerd om te gaan met risico's en planmatig maatregelen te treffen om deze risico's zoveel mogelijk weg te nemen of te verminderen. Risicomanagement is iets wat door de hele organisatie bestaat. Deze begroting geeft inzicht in de risico's zoals deze in de voormalige gemeenten werden meegenomen (geactualiseerd) en de nieuwe risico's die reeds bekend zijn. In 2023 wordt gestart met een project om het risicomanagement voor de gemeente Land van Cuijk vanaf het jaar 2023 te ontwikkelen en een vaste plaats te geven in de organisatie en processen.

2. Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om de niet begrote kosten te dekken. De weerstandscapaciteit heeft betrekking op het vermogen om onverwachte tegenvallers incidenteel in de begroting op te vangen, zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van reguliere taken. De weerstandscapaciteit kan bestaan uit, een deel van, de algemene vrij reserve, de bestemmingsreserves en de stille reserve.

Algemene vrije reserve

In de gemeente Land van Cuijk is een algemene vrije reserve beschikbaar. De omvang van deze reserve is in zijn geheel vrij beschikbaar voor het opvangen van onverwachte risico's, zonder dat dit van invloed is op de lopende exploitatie. In de nota "reserves en voorzieningen gemeente Land van Cuijk" wordt de ondergrens opgenomen. Een bovengrens is niet van toepassing.

Bestemmingsreserves

Het GTK (Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader) 2020 geeft geen mogelijkheid om (een deel van) de bestemmingsreserves bij de weerstandscapaciteit te tellen. Indien het specifieke bestedingsdoel van algemene aard is of dat de middelen al voor langere tijd beschikbaar zijn zonder dat er zicht is op daadwerkelijke uitvoering van de beoogde bestemming kan de gemeenteraad besluiten deze middelen over te hevelen naar de algemene vrije reserve en tellen deze middelen mee in de incidentele weerstandscapaciteit. De gemeente Land van Cuijk neemt geen bestemmingsreserves mee in het bepalen van de weerstandscapaciteit.

Stille reserves

De belangrijkste activa waar sprake kan zijn van stille reserves zijn gemeentelijke gebouwen, bossen en natuurterreinen, openbaar groen en gronden. De stille reserve betreft de meerwaarde van het object of de grond die nog niet meegenomen is in de waardering. Een (gedeelte van de) stille reserve kan worden aangewend als weerstandscapaciteit. Omdat pas bij een daadwerkelijke verkoop van een object blijkt welke overwaarde wordt gerealiseerd ten opzichte van de boekwaarde is de waarde hiervan echter onzeker. Ten aanzien van de stille reserves is in het GTK 2020 bepaald dat het waardeverschil tussen de actuele marktwaarde en de boekwaarde kan worden meegenomen in de incidentele weerstandscapaciteit. Hierbij dient de actuele marktwaarde reëel onderbouwd te zijn. Voorts mag de stille reserve geen gebruiksnuut meer te hebben voor de gemeente en moet deze op korte termijn beschikbaar te kunnen komen.

Gezien de geringe verhandelbaarheid van de overige gemeentelijke eigendommen (exclusief grondbedrijf) en de aantasting van het functioneren van de gemeente bij verkoop van die eigendommen (bijvoorbeeld gebouwen) zijn deze eigendommen niet meegenomen in de berekening van de stille reserves. Daarnaast bestaan er, tot de harmonisatie is afgerond, nog verschillende methoden voor inventariseren en waarderen van de overige vormen van stille reserves. Uit voorzichtigheid is er daarom voor gekozen de stille reserves niet mee te nemen in het bepalen van de weerstandscapaciteit. De harmonisatie van het beleid ten aanzien van de stille reserves is bij de begroting 2024 afgerond. Dan wordt opnieuw beoordeeld of het realistisch is een deel van de stille reserves in de weerstandscapaciteit mee te nemen.

Berekening weerstandscapaciteit

In deze begroting beperken we ons primair tot de incidentele weerstandscapaciteit. Naar aanleiding van bovenstaande analyse blijkt dat de beschikbare weerstandscapaciteit gelijk is aan het saldo van de algemene vrije reserve (60 mln). Dit bedrag kan mogelijk in de toekomst worden aangevuld vanuit de stille reserves, maar die mogelijkheid is uit voorzichtigheid niet meegenomen. Daarnaast is het belangrijk te realiseren dat voor specifieke doelen/risico's reeds bestemmingsreserves zijn gevormd.

3. Risico's

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen, is naast de weerstandscapaciteit ook inzicht nodig in de omvang van de risico's waarmee in de begroting geen rekening is gehouden en waarvoor geen verzekeringen zijn afgesloten. Een risico is het gevaar van het ontstaan van schade of verlies door interne of externe omstandigheden. Hier worden die risico's bedoeld waarvan de financiële omvang (nog) niet of slechts bij benadering bepaald kan worden en waarvan het niet zeker is of, en zo ja, wanneer het risico zich voordoet. De kans dat de risico's zich gelijktijdig voordoen is klein. Mede daardoor is bij elk risico zo goed mogelijk geprobeerd aan te geven welk financieel gevolg dat risico kan inhouden. Ook is er een inschatting gemaakt van de kans dat het risico zich voordoet. De omvang van het risico is dan te berekenen door het geraamd bedrag te vermenigvuldigen met de risicokans (risico = kans x gevolg).

Inschatting kans dat risico voordoet:

Classificatie	Range
Laag risico	1-30%
Gemiddeld risico	30-60%
Hoog risico	60-99%

Risico's algemeen

De maatschappij kenmerkt zich door onzekere ontwikkelingen op het gebied van Covid-19, de oorlog in Oekraïne, het krapte op de arbeidsmarkt en de klimaatverandering. Deze onzekerheden hebben onder andere directe invloed op energiekosten, inflatiecijfers en de kosten van arbeid. De gemeente Land van Cuijk wil incidentele uitschieters op structureel beleid die door deze ontwikkelingen ontstaan opvangen vanuit de weerstandscapaciteit. Hiermee wordt het reguliere beleid niet direct beïnvloed door (tijdelijke) onzekere ontwikkelingen en blijven we financieel wendbaar. Hiervoor is het belangrijk hiervoor een bedrag mee te nemen in de risicoberekening van € 10 mln euro met een hoge kans dat deze kosten zich voor zullen doen (80%).

Juridische risico's gemeente Land van Cuijk

De gemeente Land van Cuijk heeft een aantal juridische risico's. De omvang van het mogelijke risico is afhankelijk van het verloop van de rechtszaak en in sommige casussen nog ongewis. Er wordt volstaan met een korte toelichting op de lopende casussen waar een significant risico kan ontstaan. In totaal zal hiervoor hiervoor een bedrag mee te nemen in de risicoberekening van € 10 mln euro met een gemiddelde kans dat deze kosten zich voor zullen doen (45%).

Risico's uitvoering beleid

De reguliere taken van de gemeente brengen risico's met zich mee. In het nog op te stellen risicomanagementsysteem zullen deze risico's nader in beeld worden gebracht en kunnen

maatregelen worden geïmplementeerd om deze risico's indien nodig te mitigeren. Vooralsnog is uit voorzichtigheid een bedrag opgenomen in de risicoberekening van 3% van de totale begroting. Ervan uitgaande dat de juridische risico's en de algemene risico's reeds hiervoor zijn meegenomen.

De volgende risico's worden in ieder geval gesignaleerd:

Grondexploitatie

Met betrekking tot een analyse van de grondexploitatie verwijzen wij naar de paragraaf Grondbeleid.

Stikstofbesluit

Het stikstofbesluit van de Raad van State van mei 2019 kan aanzienlijke gevolgen hebben voor de uitvoering van bouwprojecten. Dit kan leiden tot vertragingen binnen de uitvoering van gemeentelijke projecten (grondexploitatie) maar ook binnen de particuliere sector. In deze laatste situaties zullen de legesopbrengsten omgevingsvergunningen geraakt worden en (tijdelijk) dalen.

Risico's op eigendommen

De risico's op eigendommen zijn beperkt door het afsluiten van brand- en stormverzekeringen. Daarnaast voeren wij bij onze eigendommen planmatig beheer en onderhoud uit, dit op basis van beheerplannen en inspecties. De hiertoe benodigde budgetten zijn opgenomen in de jaarlijkse begroting. Bij eventuele schade-uitkeringen en bepaalde natuurverschijnselen hebben we te maken met eigen risico.

Cyberincidenten

Onze gemeente is een informatie verwerkende en informatie producerende organisatie, midden in de informatie- en netwerksamenleving. Uit het dreigingsbeeld van de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) blijkt dat het risico op cyberincidenten reëel blijft, waardoor het noodzakelijk is om maatregelen te blijven nemen om het niveau van informatiebeveiliging te verhogen. Want cyberincidenten hebben impact en kunnen leiden tot reputatie- en imagoschade. Ook heeft de gemeente Land van Cuijk waardevolle informatie die verloren kan gaan of kan ze schade lijden als deze informatie niet meer beschikbaar is. Deze schade blijft mogelijk niet beperkt tot onze organisatie, maar kan ook burgers, ondernemers en andere organisaties raken.

Samenvatting risico's

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Bedrag	Classificatie	Kans	Bedrag
Risico's algemeen	10.000	Hoog	80%	8.000
Risico's uitvoering beleid	272.000	Laag	5%	13.600
Juridische risico's	10.000	Gemiddeld	45%	4.500
Totaal				26.100

4. Ratio weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt landelijk uitgedrukt in een verhoudingsgetal, de weerstandsratio. De ratio wordt bepaald door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit (het totaal aan verwachte risico's). Hiervoor is landelijk de volgende tabel samengesteld:

Waarderingstabel score

Score < 0,6 Ruim onvoldoende

Score 0,6 – 0,8 Onvoldoende

Score 0,8 – 1,0 Matig

Score 1,0 – 1,4 Voldoende

Score 1,4 – 2,0 Ruim voldoende

Score > 2,0 Uitstekend

Op basis van de minimaal beschikbare weerstandscapaciteit per 1 januari 2022 van € 60 mln heeft de gemeente ruim voldoende capaciteit om het totaalbedrag van de risico's van € 26,1 mln op te vangen. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een verhoudingsgetal, de weerstandsratio. Deze ratio wordt bepaald door de minimaal beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit (het totaal aan verwachte risico's).

De weerstandratio voor de gemeente Land van Cuijk komt op uit op een score van: 2,3. Dit is uitstekend.

5. Financiële kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat gemeenten voortaan een basis-set van vijf financiële kengetallen moeten opnemen in de jaarrekening. Het betreft de volgende kengetallen:

- Netto schuldquote en deze gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen.
- Solvabiliteitsratio.
- Grondexploitatie.
- Structurele exploitatieruimte.
- Belastingcapaciteit.

Doel van deze kengetallen is om u op eenvoudige wijze inzicht te geven in de financiële positie van de gemeente.

Kengetallen	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Netto schuldquote	82%	94%	86%	90%	74%

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	79%	90%	83%	87%	70%
Solvabiliteitsratio	29%	27%	28%	28%	29%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	2%	3%	-3%
Grondexploitatie	9%	10%	10%	10%	11%
Belastingcapaciteit	90%	90%			

Netto schuldquote

Dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Een normale netto schuldenlast ligt tussen de 0% en 100%. Matig is tot 130% en daarna is dit slechter. Voor de gemeente Land van Cuijk is dit kengetal 94%.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Dit cijfer ligt doorgaans rond de 30% bij gemeenten. Voor de gemeente Land van Cuijk is deze ratio 27%.

Grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat de grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Hoe lager dit percentage, hoe beter.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerende zaakbelasting (OZB). Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Hoe hoger dit percentage, hoe beter. In onderstaande grafiek wordt dit kengetal weergegeven als de mate waarin structurele lasten worden gedekt door structurele baten.

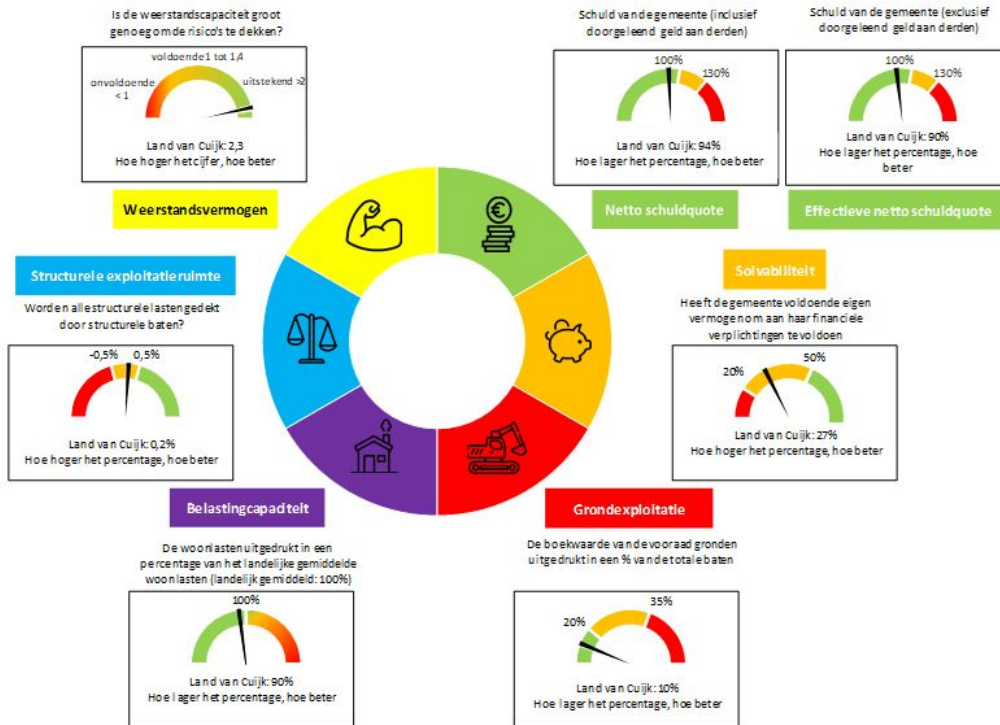
Belastingcapaciteit

Dit kengetal geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De belastingdruk binnen de gemeente Land van Cuijk ligt enigszins onder het landelijke gemiddelde. Onderstaand wordt een grafische weergave van de kengetallen weergegeven.

Overzicht kengetallen

Kengetallen in beeld

3. Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft een dwarsdoorsnede van de begroting. Lasten van onderhoud komen op diverse programma's voor. Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid.

Het betreft onderhoud van kapitaalgoederen voor:

- Wegen.
- Openbare verlichting.
- Groen en Spelen.
- Riolering.
- Gebouwen.
- Civiele objecten.

In deze paragraaf wordt ingegaan op het beleidskader, het uit het beleid voortvloeiende financiële consequenties en de vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

Openbare ruimte

De openbare ruimte wordt intensief gebruikt en is steeds belangrijker als ontmoetings- en verblijfsplek. De gebruikers van deze openbare ruimte verwachten dat deze aantrekkelijke is en aansluit op de behoeften. Het uitgangspunt daarbij is dat de openbare ruimte schoon, heel en veilig is.

We staan voor een complexe opgave om de groeiende druk op onze wegen, pleinen en parken op een duurzame en zo kostenefficiënte wijze in te richten en te beheren. De grote vraagstukken zoals de energietransitie, klimaatadaptatie, grondstoffenschaarste en gezondheid hebben een sterke relatie met het beheer van de openbare ruimte.

De komende decennia staat ook de nieuwe gemeente Land van Cuijk voor grote vervangingsopgaven. De grootste groei van de dorpen vond plaats in de naoorlogse periode. Veel gebouwen, infrastructuur en beplantingen uit die tijd moeten worden vernieuwd of vervangen. Deze vervangingsopgave is een grote kans voor vernieuwing en de verbinding met de sociaalmaatschappelijke opgaven. Kansen om gebieden gasloos te maken, klimaatadaptief of circulair.

De kwaliteit van de openbare ruimte, en daarmee ook het beheer, is van groot belang voor de lokale economie en de leefbaarheid in de kernen. Deze kwaliteit willen we minimaal vasthouden, waar mogelijk naar een hoger niveau tillen en aan laten sluiten bij het veranderend gebruik. Het jaar 2023 staat in het teken van de harmonisatie van de diverse beheer- en beleidsplannen. Uitgangspunt met betrekking tot de harmonisatie is budgetneutraal (exclusief inflatie). Bepaalde kapitaalgoederen in de fusiegemeenten hebben een ander vastgesteld niveau (bijvoorbeeld wegen, openbaar groen). Om dit te harmoniseren zal financieel een uitdaging zijn.

Wegen

De voormalige gemeenten in het Land van Cuijk kenden verschillende beleidsniveaus waarop de verhardingen werden onderhouden. Het beleid op basis van schoon, heel en veilig zal nog moeten worden geharmoniseerd en opnieuw worden vastgesteld. Daarvoor zijn we eind 2021, begin 2022 al gestart met een globale visuele inspectie van alle verhardingen in beheer bij de gemeente Land van Cuijk. Dit zien we als een nulmeting om de huidige kwaliteit te bepalen.

We richten ons verder op integrale aanpak om zoveel mogelijk werk met werk te kunnen maken. Denk daarbij aan combinatie met rioleringswerkzaamheden, verbeteren bereikbaarheid en verkeersveiligheid, werkzaamheden nutsbedrijven en woningbouwprojecten. Op basis hiervan kan nieuw beleid worden vastgesteld en kan ook worden bepaald waar de onderhoudsmiddelen zo doelmatig mogelijk kunnen worden ingezet.

Openbare verlichting

Alle fusiegemeenten hebben op het gebied van openbare verlichting de afgelopen jaren vooral ingezet op verduurzaming. Dit betekent dat verouderde armaturen zijn vervangen door LED-verlichting en dat de verlichting in de nachtelijke uren wordt gedimd volgens een bepaald dimregime. In 2023 gaan we hier mee door waarbij we het effect van de stijgende energieprijzen blijven monitoren. Er zal een beheer- en beleidsplan openbare verlichting worden opgesteld dat is gericht op het harmoniseren van bestaand beheer en formuleren van nieuw beleid gericht op verduurzaming en nieuwe technieken. Lag vroeger de nadruk vooral op lichtopbrengst, tegenwoordig zijn de eisen aan openbare verlichting een stuk complexer. Zo kijkt men steeds meer naar het energieverbruik, lichthinder of naar de circulariteit van de gebruikte materialen. De openbare verlichting moet hierdoor steeds intelligenter (smart) worden om te voldoen aan deze behoeften.

Openbaar Groen en Spelen

Dit onderdeel bestaat uit het openbaar groen en spelen. Voor beide onderdelen zijn door de voormalige gemeenten diverse beheerkwaliteitsplannen openbaar groen en speelruimteplannen opgesteld. Het jaar 2023 zal vooral in het teken staan van harmonisering van de bestaande beleidskaders en uitvoering van de bestaande plannen.

Gebouwen

In 2022 is het beheer en onderhoud geüniformeerd richting de gebruikers en beheerders van de gemeentelijke accommodaties. Daarnaast is gestart met de inventarisatie van het gemeentelijk vastgoed. Voor de actualisatie van het meerjarig onderhoudsprogramma (MJOP) wordt onderzocht in welke onderhoudsstaat de verschillende vastgoedobjecten zijn. In 2023 wordt de actualisatie van het MJOP afgerond en zal verdere invulling gegeven worden aan de routekaart verduurzaming maatschappelijk vastgoed.

Riolering

De voormalige, afzonderlijke gemeenten kenden ieder hun eigen vGRP, maar vanuit het samenwerkingsverband Land van Cuijk is het beleid op dit vlak al grotendeels geharmoniseerd. In 2023 gaan we verder aan de slag met het opstellen van een omgevingsvisie, samen met waterschap Aa en Maas. We kijken daarin breder dan sec de gemeentelijk (verplichte) watertaken. De klimaatopgave, met name waar het gaat over het verminderen van wateroverlast, hittestress en droogte krijgen hierin een prominente rol.

Civiele objecten

De voormalige, afzonderlijke gemeenten kenden ieder hun eigen beheer- en inspectieplan civiele objecten. In 2022 is gestart met de inventarisatie en inspectie op veiligheid van de diverse civiele objecten. Bijvoorbeeld bruggen en viaducten. In 2023 wordt dit verder afgerond. Het jaar 2023 zal vooral in het teken staan van harmonisering van de bestaande beleidskaders en uitvoering van de bestaande plannen.

4. Financiering

Algemeen

Deze paragraaf vloeit voort uit bepalingen van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido). Deze wet beoogt het bevorderen van een solide financiering en kredietwaardigheid van decentrale overheden en het beheersen van financiële risico's. Voor de gemeente Land van Cuijk is deze regelgeving vertaald in een 'treasurystatuut' dat door de gemeenteraad is vastgesteld op 3 januari 2022.

Treasuryfunctie

In het treasurystatuut worden allereerst het begrippenkader en de doelstellingen van de treasuryfunctie geformuleerd. Deze worden vervolgens geconcretiseerd voor verschillende deelgebieden van treasury: risicobeheer, gemeentefinanciering en kasbeheer. Daarna worden de organisatorische randvoorwaarden van de treasuryfunctie weergegeven. Daarbij ligt het accent op de helderheid betreffende de verdeling van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Tot slot worden de uitgangspunten vastgelegd voor de informatie die noodzakelijk is om het gehele proces beheersbaar en meetbaar te maken en te houden.

De treasuryfunctie van onze gemeente dient tot:

- Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities.
- Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, valutarisico's, kredietrisico's en interne liquiditeitsrisico's.
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.
- Het optimaliseren van renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van de financiële verordening.

Risicobeheer

De financiële risico's bestaan uit renterisico's, koersrisico's, valutarisico's, interne liquiditeitsrisico's en kredietrisico's.

De Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO) geeft een aantal verplichte elementen aan die het risico beperken. In het door de raad vastgestelde Treasurystatuut wordt aangegeven hoe de gemeente Land van Cuijk deze wet in de praktijk toepast. Het doel van dit statuut is, naast het beperken van deze risico's, het verhogen van een slagvaardig beleid bij het aantrekken respectievelijk het uitzetten van gelden. Een belangrijke eis uit de Wet FIDO is dat de uitvoering van de treasuryfunctie uitsluitend de publieke taak dient en dat het beheer prudent (voorzichtig) dient te zijn. De gemeente Land van Cuijk heeft geen beleggingen die niet in het verlengde van de publieke taak liggen

Renterisico

Bij de inwerkingtreding van de Wet FIDO is het begrip ‘renterisiconorm’ ingevoerd. De renterisiconorm beoogt een zodanige opbouw van de leningenportefeuille, dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering van leningen wordt beperkt. Uitgangspunt hierbij is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De wettelijk vastgestelde renterisiconorm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Uit de berekening van de huidige renterisiconorm, zoals hieronder weergegeven, blijkt dat voor de jaren 2023 - 2026 de renterisiconorm niet wordt overschreden.

Koersrisico

De koersrisico's van de gemeente zijn zeer beperkt omdat uitsluitend middelen worden uitgezet bij de schatkist of bij andere overheden. Dit gebeurt in vastrentende waarden. Vastrentende waarden garanderen dat op de einddatum de nominale waarde wordt uitgekeerd. Op de einddatum is dus geen sprake van koersrisico's.

Valutarisico

Valutarisico's worden door onze gemeente uitgesloten. Er worden uitsluitend leningen verstrekt, aangegaan of gegarandeerd in euro's. Aandelen worden in de balans opgenomen tegen de nominale waarde, waardoor er geen koersrisico's worden gelopen.

Kredietrisico

De gemeente gaat leningen aan, zet middelen uit en verleent garanties uitsluitend ten behoeve van de publieke taak. Uitzettingen geschieden uitsluitend aan tegenpartijen die aan de in het treasurywettelijk statuut genoemde eisen voor kredietwaardigheid voldoen. Daardoor worden kredietrisico's beperkt.

Kasgeldlimiet

Om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken is in de Wet FIDO de kasgeldlimiet opgenomen. Dit houdt in dat de gemeente haar financieringsbehoefte voor een beperkt bedrag met kort geld (looptijd < 1 jaar) mag financieren. De norm is in de wet gesteld op 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten bij aanvang van het jaar. Voor onze gemeenten bedraagt de limiet voor 2023 € 22.000.000

Renterisiconorm

Voor de lange termijn wordt de renteonzekerheid uitgedrukt in het renterisico. In de Wet Fido is een renterisiconorm voor decentrale overheden vastgelegd. Het uitgangspunt van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op langlopende schulden (leningen met een looptijd van langer dan één jaar). Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. Hiermee wordt voorkomen dat een groot deel van de leningen tegelijk opnieuw moeten worden afgesloten met het risico van snel oplopende rentelasten.

De renterisiconorm is bepaald op 20% van het begrotingstotaal. Dat wil zeggen dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Gelet op de huidige opgenomen geldleningen komen we niet in de problemen met de renterisiconorm in 2023.

Modelstaat B (Renterisico vaste schuld over de jaren 2023 t/m 2026)					
Stap	Variabelen renterisico(norm)	Jaar T:	Jaar T+1:	Jaar T+2:	Jaar T+3:
		2023	2024	2025	2026
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	12.151.808	12.050.410	12.294.782	9.162.746
3	Renterisico (1 + 2)	12.151.808	12.050.410	12.294.782	9.162.746
4	Renterisiconorm	54.800.000	54.800.000	54.800.000	54.800.000
5a = 4 > 3	Ruimte onder renterisiconorm	42.648.192	42.749.590	42.505.218	45.637.254
5b = 3 > 4	Overschrijding renterisiconorm				
Berekening					
renterisiconorm					
4a	Begrotingstotaal jaar T	274.000.000	274.000.000	274.000.000	274.000.000
4b	Percentage regeling	20	20	20	20
4 = 4a x 4b / 100	Renterisiconorm (van alleen jaar T)	54.800.000	54.800.000	54.800.000	54.800.000

Schatkistbankieren

Op basis van de Wet Verplicht schatkistbankieren zijn decentrale overheden (o.a. gemeenten) verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist bij het Ministerie van Financiën aan te houden. Dit houdt in dat geld en vermogen niet bij banken en instellingen buiten de schatkist mogen worden gehouden. Overtollige middelen mogen alleen in rekening-courant en via deposito's bij de schatkist worden aangehouden of onderling worden uitgeleend aan andere decentrale overheden.

5. Bedrijfsvoering

Algemeen

De paragraaf Bedrijfsvoering biedt inzicht in de beleidsvoornemens betreffende bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering bestaat uit de onderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en beleid (waaronder de administratieve organisatie, treasury, planning en control en de interne controle) en facilitaire dienstverlening. De kwaliteit van onze bedrijfsvoering bepaalt mede het welslagen van onze dienstverlening.

Ook in het jaar 2023 worden verdere kaders gesteld om te komen tot een wendbare, innovatieve en betrouwbare organisatie waarin de opgaven vanuit de kernen centraal staan en er goed wordt samengewerkt.

Personeel

In het derde kwartaal 2022 zijn we gestart met de strategische personeelsplanning (capaciteitsmanagement) waarbij we kijken naar de formatie op langere termijn. Uitgangspunt is het bij de herindeling vastgestelde functieboek (664,85 fte) hetgeen bij uw raad bekend is. Dit wil overigens niet meteen zeggen dat we meer formatie nodig hebben, maar het kan wel leiden tot een herverdeling van formatie. De invulling van de vacatures hangt ook weer samen met de beschikbaarheid van mensen in de arbeidsmarkt. Overigens doen we het goed als werkgever, met positieve PR en een goed recruitment bureau hebben we in 2022 circa een 100-tal vacatures reeds ingevuld.

In 2023 zullen we naast instroom gaan inzetten op doorstroom. Zo wordt ingezet op een verdere professionalisering van onze ontwikkeling en opleidingsaanbod aan bestaande medewerkers. Dit zal o.a. bestaan uit een breed opleidingsaanbod, loopbaanbegeleiding en digitale leeromgeving. Dit in het verlengde van onze opgave om in te blijven zetten op aantrekkelijk werkgeverschap (boeien en binden).

Organisatieontwikkeling breed bij de organisatie blijft een belangrijk speerpunt. Na de start van de nieuwe gemeente is het van belang om de doorontwikkeling van onze organisatie te blijven prioriteren, daarbij hoort het verder investeren in de uitwerking van de detailstructuur, opgavegericht werken en het verder ontwikkelen van leiderschap. Hiervoor zijn al verschillende programma's ingezet.

Dienstverlening en huisvesting

Als gemeente Land van Cuijk verbinden we ons aan de kernwaarden betrouwbaar, innovatief en wendbaar. Deze kernwaarden zijn bepalend voor het imago van de organisatie. Door de kernwaarden in onze dienstverlening toe te passen, blijven we geloofwaardig. Uiteindelijk blijven we steeds op zoek naar manieren waarop we onze dienstverlening kunnen verbeteren.

De nadruk in het dienstverleningsconcept inclusief het uitvoeringplan ligt op het ontwikkelen van de dienstverlening. Het continu verbeteren van de kwaliteit van onze (digitale) dienstverlening vraagt om het voortdurend meten op alle contactkanalen,

producten en processen. De antwoorden uit deze verschillende onderzoeken geven waardevolle informatie over de aspecten waarop de organisatie wordt gewaardeerd of waar juist ruimte is voor verbetering. Hiermee kunnen we situationeel op zoek gaan naar waar dienstverlening nog beter kan en tegelijkertijd geeft het inzicht in hoe betrouwbaar, innovatief en wendbaar we zijn. Om deze kernwaarden goed in te kunnen zetten en toe te kunnen (blijven) passen, is het nodig om structureel te investeren in expertise en middelen. Daarnaast is de doorontwikkeling van de digitale dienstverlening en online communicatie van belang.

Voor de centrale huisvesting (nieuw- en verbouw) heeft uw raad in 2022 het krediet beschikbaar gesteld. De projectgroep is druk doende met de realisatie hiervan. In de planning is opgenomen dat de aanbesteding eind 2022 / begin 2023 plaatsvindt waarna de realisatie na gunning kan plaatsvinden. Rekening houdend met een bouwtijd van ongeveer negentien maanden zou het gemeentehuis Land van Cuijk eind 2024 gerealiseerd dienen te zijn.

Informatiebeveiliging en privacy

In 2023 zal het Control Framework verder worden uitgerold binnen de organisatie . Dit betekent een verdere implementatie van het in 2022 vastgestelde beleid en daarmee een verdere implementatie van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Het geeft bovendien een beeld van waar de gemeente staat als het gaat om de bescherming van (persoons)gegevens.

Dit jaar zal voor het eerst voor de nieuwe gemeente een volledige ENSIA (Eenduidige Normatief Single Information Audit) cyclus zijn doorlopen waardoor een eerste beeld ontstaat van het informatiebeveiligingsniveau van de gemeente.

Bewustwording zal een punt van aandacht blijven. Door middel van training en voorlichting zal er aandacht blijven voor informatiebeveiliging en privacy en verkleinen we de risico's op beveiligingsincidenten en datalekken.

Inkoop

De gemeente Land van Cuijk werkt voor wat betreft inkoop en aanbesteden volgens de Aanbestedingswet 2012 die is ingaan op 1 juli 2016. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Land van Cuijk (vastgesteld in uw raad van 29 september 2022) is dan ook een uittreksel van voornoemde wetgeving. Wel is er in het eigen beleid extra aandacht voor specifieke items waar rekening mee gehouden dient te worden. Denk hierbij aan het kansen bieden aan de lokale en regionale economie. Tevens is er aandacht voor social return, duurzaamheid en circulariteit. Deze laatste drie onderwerpen worden door de desbetreffende teams nader uitgewerkt in beleidsplannen. Zodra deze zijn vastgesteld maken deze plannen integraal onderdeel uit van het inkoopproces.

Interne controle

In uw vergadering van september 2022 zijn de diverse financiële verordeningen vastgesteld. Voor 2023 geldt dat de interne controle verder verankerd dient te worden in de ambtelijke

organisatie. Het taakonderdeel "interne controle" werkt in gezamenlijkheid met de teams verder aan het verbeteren van de organisatie.

In 2023 komt de rechtmatigheidsverantwoording bij het college te liggen. Het wetsvoorstel "versterking decentrale rekenkamers" is op 31 mei jl. aangenomen door de Tweede Kamer. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is een onderdeel van dit wetsvoorstel.

Nu verstrekt de externe accountant een controleverklaring met een oordeel over getrouwheid en rechtmatigheid bij de jaarrekening. Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording wijzigt dit. Het college van burgemeester en wethouders geeft dan een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening. Daarmee komt de rechtmatigheidsverantwoording onder het getrouwheidsoordeel van de accountant. De accountant kijkt dus nog wel of de rechtmatigheidsverantwoording juist is. Dit zal voor het eerst gaan gelden (als alles volgens planning verloopt) voor de jaarrekening 2023 die in het jaar 2024 voor komt te liggen.

ICT

Waar 2022 het jaar was van dat de basis op orde is, waarin de harmonisatie ICT afgerond werd en de projectenkalender in samenspraak met de teams werd opgesteld, ligt in 2023 de focus binnen Informatie en ICT op een aantal speerpunten. Die speerpunten zijn opgenomen in de projectenkalender Informatie en ICT. Ze zijn in lijn met de opgestelde Informatievisie Land van Cuijk.

Ten eerste zal de focus liggen op verdere ontwikkeling van datagedreven werken. We willen beleid ontwikkelen dat niet alleen op de goede intuïtie van onze medewerkers is gestoeld, maar ook gestaafd is met de feitelijke informatie uit de data van onszelf en uit andere bronnen. Het datawarehouse waarin de gegevens worden samengebracht staat er en kan gebruikt worden om de data uit meerdere bronnen te combineren tot de gewenste informatie. Eén van de speerpunten hierin is de ontwikkeling van goede stuur- en beleidsondersteunende informatie binnen het Sociaal Domein.

Binnen het ruimtelijk domein werken we aan een overallvisie waarin de informatie-uitwisseling binnen de organisatie, maar juist ook naar onze inwoners, bedrijven en instellingen, als fundament dient. We willen inzichtelijk kunnen maken waar onze projecten en onze werkzaamheden plaatsvinden. Een goede geografische informatievoorziening helpt ons ook bij de ondersteuning van de Omgevingswet.

Daarnaast wordt verder gewerkt aan activiteitgericht werken. We werken daar en op die manier die het beste past bij de activiteit die we te doen hebben en het doel dat daarbij hoort. Dit doen we tijd- en plaats onafhankelijk. In de praktijk is dit vaak hybride - een combinatie tussen bij de klant, thuis en op kantoor - en digitaal. Dit wordt optimaal ondersteund met ICT-middelen voor de medewerkers en binnen onze kantoren. Ook in de verbetering van onze processen gaan we voor 100% digitale afhandeling, zodat we zo efficiënt mogelijk te werk kunnen gaan.

Informatiebeheer

Ook in 2023 is het doel om het informatiebeheer van de organisatie verder op orde te krijgen. Het op orde hebben van de informatiehuishouding is niet alleen een wettelijke verplichting, maar ook een voorwaarde voor openheid en transparantie. De juiste informatie op de juiste plaats (integere informatie) draagt bij aan een efficiënte taakuitvoering en daarnaast aan informatieveiligheid en -privacy.

In de informatiebeleidsvisie gemeente Land van Cuijk 2020-2024 is vastgelegd dat alle informatie, zoveel als mogelijk, in één centraal zaakstelsel wordt gebundeld. Daarom blijft optimalisatie van ons zaakstelsel “Join Zaak en Document” ook in 2023 een voortdurend aandachtspunt, waaronder verdere koppelingen met vakapplicaties, om meer grip op het informatiebeheer te krijgen. Verder zal in 2023 de focus liggen op het kwaliteitsbeheer.

Financiën

Met de start van de nieuwe gemeente is ook de financiële administratie opnieuw ingericht. In 2023 gaan we verder met de processen te optimaliseren om zowel interne als externe dienstverlening te verbeteren en meer in control te zijn op onze budgetten.

In 2021 heeft de aanbesteding van P&C-software (digitalisering) plaatsgevonden. Met dit pakket (Pepperflow) verwerken en publiceren we de P&C-producten in de toekomst. Ontwikkeling gaat plaatsvinden om de raad te voorzien van de juiste en tijdige informatie op beleidsontwikkelingen en financiën. Hier zal de auditcommissie ook een rol in spelen.

6. Verbonden partijen

Algemeen

Vanwege bestuurlijke, beleidsmatige en/of financiële belangen en mogelijke dito risico's is het gewenst dat in de begroting en jaarstukken aandacht wordt besteed aan derde rechtspersonen, waarmee de gemeente een bestuurlijke en financiële band heeft. Dat zijn deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen. Het is niet de bedoeling te rapporteren over alle partijen waarmee de gemeente op enigerlei wijze verbonden is. Het criterium is daarom gelegd bij die partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang (artikel 1 lid d BBV) wordt verstaan: zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht. Met een financieel belang (artikel 1 lid c BBV) wordt bedoeld: een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Overzicht verbonden partijen:

Gemeenschappelijke regeling	Programma	Gemeenschappelijke regeling	Vennootschappen en coöperaties	Stichtingen en verenigingen
Euregio Rijn-Waal		X		
Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)		X		
Werkvoorzieningsschap Noordoost Brabant - bestuur		X		
Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC)		X		
GGD Hart voor Brabant		X		
Veiligheidsregio Brabant Noord (VRBN)		X		
Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost		X		
GR voor het toezicht op het openbaar onderwijs		X		
Regionaal Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten Brabant		X		
Regionale ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord		X		
Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost				X
Bank Nederlandse gemeenten			X	
Brabant Water			X	
Agrifood Capital				X
Regionaal Bedrijvenpark Laarakker			X	
Enexis Holding N.V.			X	
Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV			X	
CSV Amsterdam BV			X	

Algemene informatie		
Programma:	3. Economie	
URL:	https://www.euregio.org/	
Verantwoordelijk bestuurder:	Maarten Jilisen	
Bestuurlijk vervanger:		
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling	
Bestuurlijk belang		
Vertegenwoordigd in Algemeen Bestuur Euregioraad door Wim Hillenaar, Maarten Jilisen, Marc Oudenhoven en Marcel van den Elzen.		
Openbaar belang		
De Euregio Rijn-Waal is een Nederlands-Duits openbaar lichaam, waarbij ongeveer 55 gemeenten en regionale overheden zijn aangesloten. De Euregio Rijn-Waal heeft als belangrijkste doel de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van economie en maatschappij te verbeteren en te intensiveren. In het werkgebied van de Euregio Rijn-Waal bestaan veel mogelijkheden voor een sterke economische en maatschappelijke ontwikkeling. De Euregio Rijn-Waal brengt partners bij elkaar om gezamenlijke initiatieven te starten en zo gebruik te maken van synergie-effecten.		
De belangrijkste risico's		
Niet van toepassing		
Financieel belang		
	Begroting 2022	Begroting 2023
Bijdrage van gemeente	24.498	24.498

Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)

Algemene informatie		
Programma:	7. Milieu	
URL:	https://www.odbn.nl	
Verantwoordelijk bestuurder:	David Sölez	
Bestuurlijk vervanger:		
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling	
Bestuurlijk belang		
Vertegenwoordigd in Algemeen Bestuur door David Sölez.		
Openbaar belang		
De omgevingsdienst voert voor de deelnemende gemeenten en de provincie taken uit op het gebied van omgevingsrecht en levert als verlengstuk van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage aan een schone, leefbare en veilige werk- en leefomgeving van de regio Brabant-Noord. De werkwijze van de omgevingsdienst is gericht op het zoveel mogelijk beperken van de uitvoeringskosten voor overheid en samenleving en het verder optimaliseren van vergunningverlening en toezicht en handhaving.		
De belangrijkste risico's		
Iedere organisatie loopt natuurlijk risico's. De omgevingsdienst streeft ernaar om risico's zoveel mogelijk te ondervangen door het treffen van beheersmaatregelen, de benodigde verzekeringen af te sluiten en/of buffers te vormen voor niet voorzienbare financiële tegenvallers. Aan het begin van 2021 is een nieuwe actualisatie van het risicoprofiel van de omgevingsdienst uitgevoerd. Hierbij zijn alle financiële risico's meegenomen die, na het nemen van beheersmaatregelen, nog steeds een mogelijke financiële impact hebben die niet uit de reguliere exploitatie gedekt kan worden. Eventuele risico's die afgedekt zijn door middel van een verzekering, een getroffen voorziening of een specifiek aangewezen bestemmingsreserve, zijn buiten beschouwing gelaten. Bij het bepalen van de impact van het risico is rekening gehouden met de kans van		

optreden van het risico. De impact van het risico wordt daardoor bepaald door de ingeschatte financiële jaaromvang te vermenigvuldigen met de kans van optreden. Daar waar een risico mogelijk een meerjarig effect heeft, is uitgegaan van het principe dat de financiële impact in één jaar vermenigvuldigd is met twee, vanuit het principe dat twee jaar doorgaans voldoende is om maatregelen te nemen om de financiële impact van het risico te beperken of te verwerken in de begroting. Per risico zijn de genomen beheersmaatregelen opgenomen en is inzicht gegeven in de financiële omvang, kans van optreden en impact van het risico. In de begroting 2023 wordt als nieuw risico aangedragen *Prijsstijgingen als gevolg van onrust in de wereld*. Toegenomen risico's zijn: externe ontwikkelingen als gevolg van politieke besluitvorming, juridische uitspraken en maatschappelijke veranderingen, niet realiseren opdrachtvolume en onevenredige stijgende inhuur tarieven.

Financieel belang

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Bijdrage van gemeente	3.143.491	3.424.772	3.725.015
Eigen vermogen per 1-1	9.844.000	8.147.900	8.403.000
Eigen vermogen per 31-12	10.127.000	8.185.700	8.445.000
Vreemd vermogen per 1-1	3.227.000	5.310.900	6.046.000
Vreemd vermogen per 31-12	6.046.000	5.048.100	6.046.000
Resultaat	1.569.000	106.200	42.000

Werkvoorzieningsschap Noordoost Brabant - bestuur

Algemene informatie

Programma:	6. Sociaal domein
URL:	https://www.wvs-nb.nl
Verantwoordelijk bestuurder:	Willy Hendriks - van Haren
Bestuurlijk vervanger:	
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk belang

Gemeenten zijn (indirect) eigenaar/aandeelhouder van IBN. Het aandeelhouderschap wordt uitgeoefend door het Algemeen Bestuur van het Werkvoorzieningsschap. Sinds 2019 is er een nieuwe governance structuur operationeel.

Vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur door Willy Hendriks - van Haren.

Openbaar belang

Het Werkvoorzieningsschap is opdrachtgever voor IBN als uitvoeringsorganisatie van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Het Werkvoorzieningsschap is namens elf gemeenten enig aandeelhouder en eigenaar van IBN.

De belangrijkste risico's

De hele operatie waarbij één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt werd geïntroduceerd is ook een bezuinigingsmaatregel. Met minder geld meer werkzoekenden bedienen. De financiële consequenties zullen geleidelijk in beeld worden gebracht met de daarbij behorende keuzes

Financieel belang

	Jaarrekening 2020	Begroting 2022	Begroting 2023
Bijdrage van gemeente	22.901	25.273	24.248
Eigen vermogen per 1-1	26.803.600	26.803.600	26.986.000
Eigen vermogen per 31-12	26.986.000	26.803.600	26.986.000
Vreemd vermogen per 1-1	2.310.200	2.310.200	1.848.000
Vreemd vermogen per 31-12	1.848.000	2.310.200	1.848.000
Resultaat	1.133.000	0	0

Algemene informatie			
Programma:	1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid		
URL:	https://www.bhic.nl		
Verantwoordelijk bestuurder:	Joost Hendriks		
Bestuurlijk vervanger:			
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling		
Bestuurlijk belang			
De gemeente Land van Cuijk is niet vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur.			
Openbaar belang			
Het Brabants Historisch Informatie Centrum heeft een wettelijke taak en een maatschappelijke opgave. De wettelijke taak bestaat uit het goed, geordend en toegankelijk beheren voor het Rijk, de aangesloten gemeenten, de aangesloten waterschappen en de provincie van de archieven die aan het BHIC zijn overgedragen. Dit alles volgens de Archiefwet en de daaruit voortvloeiende richtlijnen. De maatschappelijke opgave is de verbreiding van de kennis van de Brabantse geschiedenis.			
De belangrijkste risico's			
Uitgangspunt blijft dat binnen het beschikbare budget wordt gebleven en dat nieuw beleid budgettair neutraal wordt gerealiseerd. Belangrijkste risico's zijn gerelateerd aan de bijdragen van de de participanten en prijsstijgingen.			
Financieel belang			
	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Bijdrage van gemeente		334.500	354.200
Eigen vermogen per 1-1	1.169.576	418.100	1.444.000
Eigen vermogen per 31-12	1.444.272	418.100	1.265.000
Vreemd vermogen per 1-1	1.963.743	1.792.500	1.320.000

GGD Hart voor Brabant

Algemene informatie	
Programma:	6. Sociaal domein
URL:	https://www.ggdhvb.nl
Verantwoordelijk bestuurder:	Willy Hendriks - van Haren
Bestuurlijk vervanger:	
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijk belang	
Vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur door Wim Hillenaar en Willy Hendriks - van Haren.	
Openbaar belang	
De GGD geeft uitvoering aan de wet Publieke Gezondheid. De GGD doet dit in opdracht van de binnen de regio Oost-Brabant vallende 19 gemeenten. Het doel van de GGD is om mensen gezonde kansen te bieden om alles uit hun leven te halen. Het beleid van de GGD richt zich op de publieke en preventieve gezondheid; de taken die de overheid op zich neemt om de gezondheid van iedereen te bewaken, beschermen en bevorderen, zonder dat mensen daar altijd om vragen. Daarbij hebben ze extra aandacht voor mensen die meer hulp nodig hebben, bijvoorbeeld omdat ze kwetsbaar zijn of zorg mijden. Samenwerking staat daarbij centraal. De GGD wil haar kennis actief verbinden aan partijen in het sociaal- en veiligheidsdomein en het openbaar bestuur. De financiële voordelen, kwaliteit zorg/dienstverlening en het brede pakket aan diensten zijn argumenten voor gemeenten om deel te nemen aan deze gemeenschappelijke regeling. Taken GGD: - Jeugdgezondheid.	

<ul style="list-style-type: none">- Gezondheidsbescherming.- Gezondheidsbevordering en leefstijl.- Monitoren, signaleren en advies.- Toezicht houden.- Publieke gezondheid bij rampen en crisis.- Openbare geestelijke gezondheidszorg.			
De belangrijkste risico's			
<ul style="list-style-type: none">• Het werk staat nog steeds onder druk door de coronacrisis en door nieuwe ontwikkelingen, zoals de oorlog in Oekraïne en de vluchtelingen uit dat land.• Door schaarste op de arbeidsmarkt vertrekken medewerkers en zijn vacatures moeilijk in te vullen. Dit kan leiden tot achterstanden in het primaire proces.• Onzekerheid over het verloop van de coronacrisis maakt de organisatie rondom deze werkzaamheden risicovol.			
Financieel belang			
	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Bijdrage van gemeente		3.062.454	3.373.036
Eigen vermogen per 1-1	7.820.000	6.355.000	7.749.000
Eigen vermogen per 31-12	7.749.000	5.935.000	6.846.000
Vreemd vermogen per 1-1	18.953.000	12.112.000	18.950.000

Veiligheidsregio Brabant Noord (VRBN)

Algemene informatie			
Programma:	1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid		
URL:	https://www.vrbn.nl		
Verantwoordelijk bestuurder:	Wim Hillenaar		
Bestuurlijk vervanger:			
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling		
Bestuurlijk belang			
Vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur door Wim Hillenaar.			
Openbaar belang			
De Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft als taak zorg te dragen voor crisisbeheersing, risicobeheersing, brandweezorg, bevolkingszorg en geneeskundige hulpverlening bij rampen en crisis met als doel gezamenlijk de fysieke veiligheid en maatschappelijke continuïteit in de regio te borgen.			
De belangrijkste risico's			
De Veiligheidsregio Brabant-Noord presenteert een incidenteel sluitende begroting voor de jaren 2023 en 2024. Voor de tekorten 2025 en 2026 is een nog in te vullen taakstelling opgenomen van respectievelijk € 142.000 en € 174.000. De top drie risico's betreffen de taakdifferentiatie brandweer, de kosten huisvesting en de prijsstijgingen.			
Financieel belang			
Begroting 2022 is gebaseerd op begroting VRBN 2022.			
	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Bijdrage van gemeente		5.426.771	5.608.276
Eigen vermogen per 1-1	10.846.000		12.375.943
Eigen vermogen per 31-12	13.864.000		12.174.162

Vreemd vermogen per 1-1	28.133.000		
-------------------------	------------	--	--

Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noordoost

Algemene informatie			
Programma:	6. Sociaal domein		
URL:	https://www.regiotaxinoordoostbrabant.nl		
Verantwoordelijk bestuurder:	Willy Hendriks - van Haren		
Bestuurlijk vervanger:			
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling		
Bestuurlijk belang			
Vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur door Willy Hendriks - van Haren.			
Openbaar belang			
De regeling heeft ten doel het tot stand brengen, ontwikkelen en in stand houden van een stelsel van kwalitatief hoogwaardig kleinschalig collectief vervoer. Dit samenwerkingsverband is opgericht om een geïntegreerd en algemeen toegankelijk vervoerssysteem te ontwikkelen op grond van de Wmo, waardoor mensen zich lokaal kunnen verplaatsen. De doelgroep van deze regeling zijn mensen met een beperking die geen gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer en andere inwoners van Land van Cuijk.			
De belangrijkste risico's			
Belangrijkste risico's betreffen mogelijke faillissementen van leveranciers systemen en vervoerders. Het weerstandsvermogen is ruim voldoende om deze risico's op te vangen.			
Financieel belang			
	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Bijdrage van gemeente			
Organisatiekosten		68.725	102.711
Exploitatiekosten na eigen bijdrage			756.381
Eigen vermogen per 1-1	789.208	784.519	788.245
Eigen vermogen per 31-12	859.093	784.519	688.245
Vreemd vermogen per 1-1	325.976	680.000	684.000

GR voor het toezicht op het openbaar onderwijs

Algemene informatie	
Programma:	4. onderwijs
Verantwoordelijk bestuurder:	Joost Hendriks
Bestuurlijk vervanger:	
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijk belang	
De gemeente Land van Cuijk is centrumgemeente. Daarnaast is de wethouder onderwijs uit elke betrokken gemeente vertegenwoordigd in het Overlegorgaan toezicht openbaar onderwijs dat jaarlijks advies uitbrengt aan de centrumgemeente over de uitvoering van de toezichthoudende taken.	
Openbaar belang	

Het bestuur van het openbaar onderwijs is ondergebracht bij deze stichting. De gemeente heeft op grond van artikel 48 van de Wet op het primair onderwijs een toezichhoudende taak ten aanzien van het openbaar onderwijs. Het toezicht beperkt zich tot de in de wet genoemde taken.			
De belangrijkste risico's			
Niet van toepassing.			
Financieel belang			
Voor de uitvoering van de toezichhoudende taken en het secretariaat van het Overlegorgaan toezicht openbaar onderwijs door de centrumgemeente verstrekt elke deelnemende gemeente een gelijke bijdrage.			
	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Bijdrage van gemeente		812	812

Regionaal Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten Brabant

Algemene informatie			
Programma:	4. Onderwijs		
URL:	https://www.rblbno.nl		
Verantwoordelijk bestuurder:	Joost Hendriks		
Bestuurlijk vervanger:			
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling		
Bestuurlijk belang			
Vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur door Joost Hendriks.			
Openbaar belang			
Het Regionaal Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten Brabant Noordoost (RBL BNO) voert voor de regio de Leerplichtwet en de RMC-wet uit. Het bureau ziet erop toe dat kinderen tussen de 5 en 18 jaar onderwijs volgen en dat kinderen tussen de 16 en 23 jaar een startkwalificatie halen. Een startkwalificatie is een MBO-diploma op minimaal MBO-niveau 2.			
De belangrijkste risico's			
Deze gemeenschappelijke regeling kent een beperkte risicoparaagraaf. Indien de gemeente haar bijdrage aan het RBL drastisch terugbrengt, kan de dekking van de RBL-begroting in geding komen. Leerplicht is echter een wettelijke taak, waardoor bezuinigen op de bijdrage aan RBL feitelijk geen optie is.			
Financieel belang			
	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Bijdrage van gemeente		211.720	216.266
Eigen vermogen per 1-1	390.765	258.704	293.282
Eigen vermogen per 31-12	325.238	258.704	293.282
Vreemd vermogen per 1-1	niet van toepassing		

Regionale ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord

Algemene informatie	
Programma:	6. Sociaal Domein

URL:		https://www.ravbrabantmwn.nl	
Verantwoordelijk bestuurder:	Wim Hillenaar		
Bestuurlijk vervanger:			
Soort verbonden partij:	Gemeenschappelijke regeling		
Bestuurlijk belang			
Vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur door Wim Hillenaar.			
Openbaar belang			
Het openbaar lichaam heeft ten doel het verlenen of doen verlenen van ambulancezorg. Bij de RAV staat de patiënt centraal. Kwaliteit van zorg en patiëntveiligheid staan hoog in het vaandel.			
De RAV Brabant Midden-West-Noord heeft tot taak:			
<ul style="list-style-type: none">• Het instellen en in stand houden van een Regionale Ambulancevoorziening.• Het in stand houden van een meldkamer ambulancezorg.• Het vaststellen en (doen) uitvoeren van het Regionaal Ambulance Plan.• Het (doen) leveren van een bijdrage aan de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen voor de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant en de Hulpverleningsdienst Brabant-Noord.			
De doelstelling van de RAV Brabant Midden-West-Noord is het leveren van kwalitatief hoogwaardige ambulancezorg, die tijdig ter plaatse is en binnen de budgettaire kaders wordt gerealiseerd.			
De belangrijkste risico's			
<ul style="list-style-type: none">• Het grote knelpunt in de paraatheidsuitbreiding is nog steeds personeel. Het is al jaren erg lastig om voldoende geschikt personeel te werven en het personeelstekort in de acute zorg zal de komende jaren alleen nog maar toenemen. De RAV Brabant MWN heeft de laatste jaren veel aandacht besteed aan het bevorderen van de instroom van nieuwe medewerkers, duurzame inzetbaarheid van het zittende personeel en efficiëntere capaciteitsplanning.			
Financieel belang			
De begroting 2023 is kostendekkend en er is geen gemeentelijke bijdrage in opgenomen.			
	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Bijdrage van gemeente	0	0	0
Eigen vermogen per 1-1	13.670.000	13.664.000	14.260.000
Eigen vermogen per 31-12	13.738.000	13.406.000	14.260.000
Vreemd vermogen per 1-1	25.506.000	27.771.000	29.070.000
Vreemd vermogen per 31-12	25.744.000	26.021.000	33.970.000
Resultaat	173.720		0

Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost

Algemene informatie			
Programma:	1. Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid		
URL:		https://www.veiligheidshuizen.nl/veiligheidshuizen/zvbnbno	
Verantwoordelijk bestuurder:	Wim Hillenaar		
Bestuurlijk vervanger:			
Soort verbonden partij:	Vereniging		
Bestuurlijk belang			

Openbaar belang
Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost is dé plek waar veiligheid, zorg en lokaal bestuur samenkomen voor de integrale aanpak van complexe problematiek. Het is een netwerksamenwerking tussen partners uit de zorg- en strafrechtketen en gemeentelijke partners.
Alle partners kunnen complexe casuïstiek waarvoor inzet van de zorg-, straf- en bestuurlijke keten nodig is, aanmelden bij het Veiligheidshuis. Het Veiligheidshuis geeft advies over de aanpak, biedt expertise op het verbinden van partijen op het snijvlak van zorg en veiligheid en voert waar nodig procesregie. De hoofdtaken van het Veiligheidshuis zijn:
<ol style="list-style-type: none">1. Procesregie op keten overstijgende, complexe casuïstiek (probleemgestuurd en oplossingsgericht).2. Adviseren van ketenpartners en gemeenten over de aanpak van (complexe) casuïstiek.3. Signaleren van (overstijgende) knel- en verbeterpunten, gericht op optimalisatie van keten- en netwerksamenwerking.
De belangrijkste risico's
Indexering en reguliere loonontwikkelingen hebben tot gevolg dat de gemeentelijke bijdrage in 2023 toeneemt met € 0,11 per inwoner tot een bedrag van € 1,02 per inwoner. Voor de gemeente Land van Cuijk betekent dat een bijdrage van € 91.900. Risico's liggen in een stijging van de case-load of een uitbreiding van de werkzaamheden.

Bank Nederlandse gemeenten

Algemene informatie	1. Bestuur, dienstverlening en veiligheid
Programma:	
URL:	https://www.bng.nl
Verantwoordelijk bestuurder:	Maarten Jilisen
Bestuurlijk vervanger:	
Soort verbonden partij:	NV
Bestuurlijk belang	
De gemeente heeft geen zetel in het bestuur en de raad van commissarissen van de BNG Bank. De gemeente heeft als aandeelhouder wel stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.	
Openbaar belang	
BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.	
Toelichting. Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de staat, alsmede het door de statuten beperkte werkteerrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.	
De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van EUR 2,50).	
De belangrijkste risico's	
Het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de staat, alsmede het door de statuten beperkte werkteerrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is.	
Financieel belang	

De gemeente heeft 88.463 aandelen van € 2,50. Er wordt jaarlijks achteraf dividend uitgekeerd.

Over 2021 realiseerde BNG Bank een nettowinst na belastingen van EUR 236 miljoen (2020: EUR 221 miljoen). De hoogte van de nettowinst is met onzekerheden omgeven, omdat de bank geen voorspelling kan doen over de ontwikkeling van de ongerealiseerde marktwaardeveranderingen. Een betrouwbare schatting van de nettowinst voor 2022 en 2023 kan de bank daarom niet maken.

Over 2021 bedroeg de winstuitkering 2,28 per aandeel.

	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Eigen vermogen per 1-1	5.097.000.000		
Eigen vermogen per 31-12	5.062.000.000		
Vreemd vermogen per 1-1	155.262.000.000		

Brabant Water

Algemene informatie	
Programma:	1. Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid
URL:	https://www.brabantwater.nl
Verantwoordelijk bestuurder:	Antoinette Maas
Bestuurlijk vervanger:	
Soort verbonden partij:	NV
Bestuurlijk belang	
De gemeente heeft geen zetel in het bestuur en de raad van commissarissen van Brabant Water. De gemeente heeft als aandeelhouder wel stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.	
Openbaar belang	
Het voorzien in de behoefte van drinkwater en industriewater binnen het distributiegebied op een betrouwbare, veilige en maatschappelijk verantwoorde manier tegen een zo laag mogelijke prijs. De uitvoering van de wettelijke taak op het gebied van de openbare drinkwatervoorziening.	
De belangrijkste risico's	
Niet van toepassing.	
Financieel belang	
De gemeente is aandeelhouder. Er wordt geen dividend uitgekeerd.	

Agrifood Capital

Algemene informatie	
Programma:	3. Economie
URL:	https://www.agrifoodcapital.nl
Verantwoordelijk bestuurder:	
Bestuurlijk vervanger:	
Soort verbonden partij:	Stichting
Bestuurlijk belang	

Vertegenwoordigd in de Bestuurlijke Coördinatiegroep door Wim Hillenaar. Vertegenwoordigd in de Klankbordgroep door Jochem Jacobs en Bregje van Lieshout.
Openbaar belang
De Stichting heeft als doel het versterken van het unieke economische ecosysteem van AgriFood Capital ter bevordering van de (inter)nationale competitiviteit in de regio Noordoost-Brabant en daarmee ook in Nederland. De vertegenwoordigers met een verbinding naar de overheid informeren en raadplegen de bestuurlijke regiegroep (BRG) regio Noordoost-Brabant (RNOB) over de activiteiten van de Stichting.
De belangrijkste risico's
Geen.

Regionaal bedrijvenpark Laarakker

Algemene informatie	
Programma:	3. Economie
URL:	http://www.laarakker.com
Verantwoordelijk bestuurder:	Maarten Jilisen
Bestuurlijk vervanger:	
Soort verbonden partij:	CV
Bestuurlijk belang	
Het bestuur van RBL B.V. wordt gevormd door een statutair directeur. Deze directeur is benoemd op voordracht van de gemeente Land van Cuijk.	
RBL B.V. is beherend venoot van RBL C.V. Besluiten van de RBL C.V. betreffende daden van beschikking of beheer worden genomen door het bestuur van de RBL B.V. De gemeente Land van Cuijk heeft stemrecht als commanditaire venoot van RBL C.V. Bepaalde te nemen directiebesluiten hebben voorafgaande goedkeuring van de raad van commissarissen nodig, respectievelijk de algemene vergadering van aandeelhouders van de RBL B.V. De gemeente Land van Cuijk heeft per 31 maart 2022 volledige zeggenschap over RBL B.V./C.V.	
Openbaar belang	
Behoud en bevordering van werkgelegenheid door realisatie van een bedrijventerrein.	
De belangrijkste risico's	
De gebruikelijke risico's bij dit soort participaties en grondexploitaties. Na uittreding van BNG Gebiedsontwikkeling in 2022 zal de gemeente als enige aandeelhouder de resterende ontwikkeling van het bedrijvenpark voor 100% voor eigen rekening en risico uitvoeren.	
Financieel belang	
Alle toekomstige positieve en negatieve ontwikkelingen zijn voor 100% voor rekening en risico van de gemeente.	

Enexis Holding N.V.

Algemene informatie	
Programma:	3. Economie
URL:	https://www.enexisgroep.nl
Verantwoordelijk bestuurder:	Maarten Jilisen
Bestuurlijk vervanger:	
Soort verbonden partij:	NV
Bestuurlijk belang	
De zeggenschap die met het aandelenbezit verband houdt, komt tot uiting in de algemene vergadering van aandeelhouders.	
Openbaar belang	

Als gevolg van de invoering van de wet Onafhankelijk netbeheer in Nederland is Essent gesplitst in een netwerkbedrijf en een productie en leveringsbedrijf per 30 juni 2009. Op basis van de wet worden de publieke aandeelhouders van Essent N.V. voor exact hetzelfde aandelenpercentage aandeelhouder van Enexis. De vennootschap heeft ten doel:

- Het (doen) distribueren en het (doen) transporteren van energie, zoals elektriciteit, gas, warmte en (warm) water.
- Het in stand houden, (doen) beheren, (doen) exploiteren en (doen) uitbreiden van distributie en transportnetten in relatie tot energie.
- Het doen uitvoeren van alle taken die ingevolge de elektriciteitswet 1998 en de Gaswet zijn toebedeeld aan een netbeheerder zoals daarin bedoeld.
- Het binnen de wettelijke grenzen ontplooiën van andere operationele en ondersteunende activiteiten. De provincies en gemeenten trachten met hun aandeelhouderschap de publieke belangen te behartigen.

De belangrijkste risico's

Niet van toepassing.

Financieel belang

Het financiële belang bij effectenbezit in het algemeen is het risico van koersschommelingen en/of winstdalingen (daling dividend). De gemeente bezit 23.177 aandelen met een nominale waarde van € 1 per aandeel.

7. Grondbeleid

Algemeen

In deze paragraaf wordt aangegeven op welke wijze het grondbeleid bijdraagt aan de ruimtelijke doelstellingen van de gemeente. Daarnaast dient de uitvoering van het grondbeleid te worden omschreven. Van alle grondexploitaties is een actuele prognose weergegeven. Tot slot volgt een toelichting op de uitgangspunten bij de reserves en voorzieningen en de risico's in relatie tot de grondexploitatie.

De verantwoording over de grondexploitaties vindt jaarlijks plaats via een Meerjaren Prognose Grondexploitatie (MPG). Deze wordt separaat, voorafgaand aan de vaststelling van de jaarrekening behandeld. Daarnaast vindt de uitwerking van beleid plaats in de Nota Grondbeleid. Dit betekent dat de paragraaf Grondbeleid geconsolideerd van vorm is. Echter vanwege de herindeling is nog geen MPG en Nota Grondbeleid opgesteld.

Naast dat de verantwoording van de grondexploitaties via de MPG wordt gedaan, kan er binnen de planning- en controlcyclus ook verantwoording worden afgelegd.

Beleid

Vooruitlopend op het nieuwe beleid wordt vooralsnog het eigen beleid van de diverse fusiegemeentes gehanteerd. De verwachting is dat eind 2022 de nieuwe Nota Grondbeleid wordt vastgesteld. In deze nota wordt onder andere rekening gehouden met de omgevingswet.

Financiële positie

De gemeente Land van Cuijk heeft momenteel 71 actieve grondexploitaties. Voor de jaarrekening 2022 zijn voor elke fusiegemeente op basis van haar eigen uitgangspunten de grondexploitaties geactualiseerd. Gezien de momenten van vaststellen van de jaarrekeningen en het opstellen van de begroting 2023 vindt geen actualisatie van de grondexploitaties plaats.

Hieronder een overzicht van de resultaten van de meest recent geactualiseerde grondexploitaties per fusiegemeente gebaseerd op haar huidige parameters.

Bedragen x € 1.000

Gemeente Boxmeer

Omschrijving grondexploitatie	Datum voltooiing	Boekwaarde 1-1-2022	Netto contante waarde 1-1-2022
I. Woningbouw			
<i>Boxmeer</i>			
Bakelgeert	31-12-2025	€ 2.604	€ 1.441
Hoek Steen-/Burg. Verkuijlstraat	31-12-2025	€ 1.311	€ 777
Maasbroeksche blokken afronding 1e fase	31-12-2023	€ -1.167	€ -1.015
<i>Beugen</i>			
Lange Heggen West	31-12-2026	€ 526	€ 681
<i>Rijkevoort</i>			
Achter de Molen fase III	31-12-2028	€ 657	€ -304
<i>Vierlingsbeek</i>			
Soetendaal 3e fase	31-12-2024	€ 87	€ -7
't Hulder	31-12-2024	€ 630	€ 450
<i>Overloon</i>			
Stevenbeekseweg	31-12-2023	€ -555	€ -717
<i>Oeffelt</i>			
Hogehoek	31-12-2022	€ -109	€ -183
Brakels Eng 2	31-12-2029	€ 300	€ 709
<i>Maashees</i>			
Achter de school	31-12-2026	€ -213	€ -467
<i>Groeningen</i>			
Achter de kapel	31-12-2024	€ -55	€ -149
<i>Vortum-Mullem</i>			
St. Cornelisstraat	31-12-2024	€ -215	€ -194
Luinbeekweg	31-12-2024	€ 328	€ 328
<i>Holthees</i>			
Horstenweg	31-12-2024	€ 507	€ 456
<i>Sambeek</i>			
Catharinaklooster	31-12-2023	€ -1.000	€ -642
II. Bedrijventerreinen			
<i>Boxmeer</i>			
Uitbreiding Ind.terrein Saxe Gotha	31-12-2022	€ -1.178	€ -650
<i>Beugen</i>			
Sterckwijck	31-12-2034	€ 19.809	€ 1.533
Totaal:		€ 22.268	€ 2.048

- = negatief

Gemeente Cuijk

Omschrijving grondexploitatie	Datum voltooiing	Boekwaarde 1-1-2022	Netto contante waarde 1-1-2022
I. Woningbouw			
<i>Cuijk</i>			
De Valuwe	31-12-2022	€ 2.832	€ -4.170
Katwijkseweg	31-12-2022	€ -871	€ 837
Dienstenas	31-12-2021	€ 948	€ -948
Heeswijkse Kampen, fase 3	31-12-2026	€ -11.968	€ 8.954
Zicht op Parkbos	31-12-2022	€ 154	€ 285
vm. Scoutinglocatie Kouwenberg	31-12-2022	€ -275	€ 312
Grotestraat	31-12-2028	€ 4.658	€ -676
Merlet college	31-12-2025	€ 417	€ 974
Mgr. Zwijssenstraat	31-12-2024	€ 88	€ 207
Robijnlaan	31-12-2024	€ 375	€ 856
<i>Beers</i>			
De Wisse	31-12-2022	€ -101	€ 62
Burg. Thijssenstraat	31-12-2022	€ 169	€ -86
CPO II	31-12-2022	€ -563	€ 1.270
CPO III (Prinsenstal)	31-12-2022	€ -26	€ -19
<i>Haps</i>			
Beerseweg (kavels Ardts)	31-12-2023	€ 679	€ -625
vm. Gemeentewerf (CPO)	31-12-2022	€ 263	€ -334
De Schans	31-12-2022	€ -731	€ 763
<i>Katwijk</i>			
Liefkeshoek	31-12-2022	€ -270	€ 186
<i>St. Agatha</i>			
St Agatha (Kepserplein)	31-12-2022	€ 428	€ -634
II. Bedrijventerreinen			
<i>Cuijk</i>			
Groot Heiligenberg	31-12-2029	€ 3.033	€ -237
Beijerd en 't Riet-West	31-12-2028	€ 2.193	€ 1.169
Homburgterrein	31-12-2029	€ 6.519	€ -4.320
Lange Linden	31-12-2025	€ 63	€ 416
III. Overig			
<i>Cuijk</i>			
Dommelsvoort	31-12-2027	€ 3.404	€ -576
Totaal:		€ 11.418	€ 3.668

- = negatief

Omschrijving grondexploitatie	Datum voltooiing	Boekwaarde 1-1-2021	Netto contante waarde 1-1-2021
I. Woningbouw			
<i>Grave</i>			
De Sprankel	31-12-2025	€ 290	€ 640
<i>Velp</i>			
Dorpshart Velp	31-12-2021	€ 2	€ -3
II. Bedrijventerreinen			
<i>Grave</i>			
Bedrijvenpark De Bons	31-12-2024	€ 783	€ 625
Totaal:		€ 1.075	€ 1.262

- = negatief

Gemeente Mill en Sint Hubert

Omschrijving grondexploitatie	Datum voltooiing	Boekwaarde 1-1-2022	Netto contante waarde 1-1-2022
I. Woningbouw			
<i>Mill</i>			
Havikstraat	31-12-2021	€ -642	€ 149
Straethof	31-12-2021	€ -8	€ 8
Leeuwerik	31-12-2023	€ 573	€ 59
t Kavelt	31-12-2029	€ 1.973	€ 829
Concertzaal	31-12-2022	€ -14	€ -31
Centrumplan	31-12-2022	€ 5.831	€ -6.700
Tielemans	31-12-2029	€ 665	€ 200
Mergen	31-12-2022	€ 122	€ -134
<i>Langenboom</i>			
Bosrand	31-12-2021	€ -1.363	€ 1.349
<i>St. Hubert</i>			
Grootven	31-12-2022	€ -8	€ 8
<i>Wilbertoord</i>			
Moerboom	31-12-2027	€ -941	€ 1.273
II. Bedrijventerreinen			
<i>Mill</i>			
Mill-Zuid	31-12-2022	€ -872	€ 913
Totaal:		€ 5.318	€ -2.076

- = negatief

Gemeente Sint Anthonis

Omschrijving grondexploitatie	Datum voltooiing	Boekwaarde 1-1-2021	Netto contante waarde 1-1-2021
I. Woningbouw			
<i>Landhorst</i>			
Landhorst Oost	31-12-2025	€ 990	€ 645
<i>Wanroij</i>		€ -	€ -
Kattenstraat	31-12-2024	€ 252	€ 57
<i>Westerbeek</i>		€ -	€ -
Koehardstraat/Den Eik	31-12-2023	€ -108	€ 211
<i>Ledacker</i>		€ -	€ -
Den Dries	31-12-2024	€ 381	€ 245
Den Dries fase III	31-12-2026	€ -1.613	€ 2.596
Den Dries fase IV	31-12-2029	€ -17	€ 415
<i>Sint Anthonis</i>		€ -	€ -
Oelbroeck woningbouw	31-12-2025	€ -2.768	€ 1.648
Hanenspoor	31-12-2023	€ -789	€ -1.003
De Sprengel/Op de Beek	31-12-2023	€ 990	€ 168
Drieskens II	31-12-2026	€ -547	€ 1.647
Drieskens II fase III	31-12-2031	€ -35	€ 679
Garage Vd Weem	31-12-2022	€ -	€ 1
Zuidzijde Breestraat	31-12-2028	€ -	€ -789
Gemeentehuis e.o.	31-12-2022	€ -	€ 988
Totaal:		€ -3.264	€ 7.507

- = negatief

Winstnemingen

In de Notitie Grondexploitaties 2016 is door de commissie BBV bepaald dat, indien het resultaat op de grondexploitatie op betrouwbare wijze kan worden ingeschat, tussentijdse winst dient te worden genomen. Het betreft een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. De regels met betrekking tot de winstneming zijn door de commissie BBV concreet geworden. De BBV commissie heeft de "percentage of completion" regel (PoC) opgenomen om gemeenten in staat te stellen om tussentijds tot winstneming over te gaan. In formule ziet dat er als volgt uit: % kostenrealisatie x % opbrengstrealisatie = % PoC (ingeval de kosten voor 50% zijn gerealiseerd en de gronden voor 50% zijn verkocht, dan is de PoC dus 25%).

Bij de actualisatie voor de jaarrekening heeft dit geleid tot tussentijdse winstnemingen binnen de grondexploitaties van de gemeente Land van Cuijk.

In de begroting is geen rekening gehouden met een eventuele winstneming op de bouwgrondexploitaties.

Reserves en voorzieningen

Reserves

In de nog vast te stellen Nota Grondbeleid wordt een voorstel gedaan hoe om te gaan met risico's en de reserves.

Vorzieningen

Bij de jaarrekeningen van de fusiegemeentes zijn er voor de gecalculeerde verliezen voorzieningen gevormd. De voorzieningen worden conform de financiële verordening gevormd op basis van de Netto Contante Waarde (NCW).

Bij de voormalige gemeenten Boxmeer en Sint Anthonis werden de gecalculeerde verliezen gevormd op basis van eindwaarde. Bij de jaarrekening 2022 worden de voorzieningen gewaardeerd op NCW.

Financiële begroting

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
1. BESTUUR EN VEILIGHEID					
1.1 BESTUUR	-4.917	-5.323	-5.253	-5.253	-5.253
1.2 BURGERZAKEN	-3.250	-3.291	-3.431	-3.431	-3.431
1.3 VEILIGHEID	-8.596	-9.356	-9.320	-9.157	-9.157
Totaal 1. BESTUUR EN VEILIGHEID	-16.763	-17.969	-18.004	-17.841	-17.841
2. OPENBARE RUIMTE					
2.1 VERKEER EN VERVOER	-13.756	-16.232	-14.398	-14.281	-14.136
2.2 OPENBAAR GROEN	-7.465	-6.058	-6.062	-6.079	-6.075
2.3 WATER	-520	-353	-355	-352	-351
Totaal 2. OPENBARE RUIMTE	-21.741	-22.643	-20.816	-20.712	-20.562
3.ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME					
3.1 ECONOMIE	-2.009	-2.687	-2.553	-2.474	-2.472
3.2 RECREATIE EN TOERISME	-1.534	-1.525	-1.495	-1.463	-1.453
3.3 BEDRIJFSLOCATIES	-3.866	-3.608	-3.400	-3.395	-3.391
Totaal 3.ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME	-7.408	-7.819	-7.448	-7.332	-7.316
4. ONDERWIJS					
4.1 ONDERWIJSBELEID	-3.799	-3.817	-3.853	-3.853	-3.852
4.2 ONDERWIJSHUIVESTING	-5.862	-5.962	-5.904	-5.817	-5.731
Totaal 4. ONDERWIJS	-9.661	-9.779	-9.757	-9.670	-9.583
5. SPORT EN CULTUUR					
5.1 SPORT	-5.242	-5.751	-5.557	-5.534	-5.504
5.2 CULTUUR	-6.331	-6.406	-6.297	-6.290	-6.284
Totaal 5. SPORT EN CULTUUR	-11.573	-12.157	-11.854	-11.824	-11.788
6. SOCIAAL DOMEIN					
6.1 LEEFBAARHEID	-11.838	-9.754	-9.629	-9.616	-9.582
6.2 INKOMENSVORZIENING	-23.353	-23.500	-23.499	-23.499	-23.499
6.3 WERK EN ACTIVERING	-17.428	-17.654	-16.674	-15.928	-15.442
6.4 JEUGD	-27.278	-28.317	-28.345	-28.327	-28.327
6.5 MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	-23.683	-25.930	-25.514	-25.514	-25.514
6.6 GEZONDHEIDSZORG	-3.296	-3.559	-3.559	-3.545	-3.545
Totaal 6. SOCIAAL DOMEIN	-106.876	-108.714	-107.220	-106.429	-105.910
7. MILEU					
7.1 RIOLERING	-7.246	-7.777	-7.498	-7.440	-7.372
7.2 AFVAL	-9.719	-9.656	-9.654	-9.654	-9.654
7.3 MILIEUBEHEER	-6.275	-6.088	-6.292	-6.242	-6.227
Totaal 7. MILEU	-23.239	-23.522	-23.444	-23.336	-23.252

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
8. VHROSV					
8.1 RUIMTELIJKE ORDENING	-5.314	-4.244	-3.916	-3.893	-3.890
8.2 BOUWEN EN WONEN	-15.751	-11.177	-9.423	-9.422	-9.420
Totaal 8. VHROSV	-21.065	-15.421	-13.339	-13.314	-13.310
9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN					
9.1 ALGEMENE UITKERING	-36	-35	-35	-35	-35
9.2 LOKALE HEFFINGEN	-1.555	-1.541	-1.537	-1.537	-1.537
9.3 OVERIGE BATEN EN LASTEN	-36.032	-9.674	-7.730	-8.169	-8.923
9.4 TREASURY	556	-3.496	-3.369	-3.550	-3.542
Totaal 9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	-37.067	-14.747	-12.671	-13.292	-14.037
10. OVERHEAD					
10.1 OVERHEAD	-33.989	-37.462	-36.984	-36.193	-35.946
11. VENNOOTSCHAPSBELASTING					
11.1 VENNOOTSCHAPSBELASTING	-200	-180	-180	-180	-180
12. ONVOORZIEN					
12.1 ONVOORZIEN	-249	-299	-299	-299	-299
13. MUTATIES IN DE RESERVES					
13. MUTATIES IN DE RESERVES	-2.191	-3.143	-847	-847	-847
Totaal Lasten	-292.023	-273.854	-262.862	-261.268	-260.870
Baten					
1. BESTUUR EN VEILIGHEID					
1.1 BESTUUR	126	126	126	126	126
1.2 BURGERZAKEN	964	847	1.207	1.207	1.207
1.3 VEILIGHEID	59	114	114	114	114
Totaal 1. BESTUUR EN VEILIGHEID	1.149	1.088	1.448	1.448	1.448
2. OPENBARE RUIMTE					
2.1 VERKEER EN VERVOER	738	2.159	637	637	637
2.2 OPENBAAR GROEN	90	90	90	90	90
2.3 WATER	0	0	3	3	3
Totaal 2. OPENBARE RUIMTE	828	2.249	730	730	730
3. ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME					
3.1 ECONOMIE	202	202	205	205	205
3.2 RECREATIE EN TOERISME	1.925	118	96	95	95
3.3 BEDRIJFSLOCATIES	3.885	3.571	3.342	3.342	3.342

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Totaal 3.ECONOMIE, RECREATIE EN TOERISME	6.012	3.891	3.642	3.642	3.642
4. ONDERWIJS					
4.1 ONDERWIJSBELEID	1.420	1.103	1.144	1.144	1.144
4.2 ONDERWIJSHUIVESTING	330	450	450	450	450
Totaal 4. ONDERWIJS	1.750	1.553	1.594	1.594	1.594
5. SPORT EN CULTUUR					
5.1 SPORT	749	677	677	677	677
5.2 CULTUUR	569	244	244	244	244
Totaal 5. SPORT EN CULTUUR	1.319	921	921	921	921
6. SOCIAAL DOMEIN					
6.1 LEEFBAARHEID	2.673	632	633	633	633
6.2 INKOMENSVORZIENING	19.114	19.114	19.114	19.114	19.114
6.3 WERK EN ACTIVERING	554	554	554	554	554
6.4 JEUGD	77	15	0	0	0
6.5 MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING	1.326	1.328	426	426	426
Totaal 6. SOCIAAL DOMEIN	23.743	21.642	20.727	20.727	20.727
7. MILEU					
7.1 RIOLERING	9.881	10.420	10.277	10.285	10.292
7.2 AFVAL	12.460	12.088	12.085	12.085	12.085
7.3 MILIEUBEHEER	800	416	325	325	325
Totaal 7. MILEU	23.141	22.923	22.686	22.694	22.701
8. VHROSV					
8.1 RUIMTELIJKE ORDENING	2.510	662	662	662	662
8.2 BOUWEN EN WONEN	15.439	9.736	8.174	8.174	8.174
Totaal 8. VHROSV	17.949	10.397	8.836	8.836	8.836
9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN					
9.1 ALGEMENE UITKERING	164.413	172.177	174.036	175.885	158.011
9.2 LOKALE HEFFINGEN	25.438	26.322	26.351	26.351	26.351
9.3 OVERIGE BATEN EN LASTEN	19.162	-2.738	-2.738	-2.738	1.355
9.4 TREASURY	653	4.253	4.074	3.905	3.739
Totaal 9. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	209.667	200.014	201.723	203.404	189.457
10. OVERHEAD					
10.1 OVERHEAD	336	212	212	212	212
13. MUTATIES IN DE RESERVES					

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
13. MUTATIES IN DE RESERVES	6.673	6.844	4.271	4.261	4.261
Totaal Baten	292.567	271.733	266.790	268.469	254.528

Uitgangspunten

Omschrijving uitgangspunt	Begroting 2023
<p>Indexering salaris/loonkosten</p> <p>In de meicirculaire gemeentefonds 2022 wordt op basis van het CPB voor het jaar 2023 voor de ontwikkeling van de loonvoet sector overheid uitgegaan van een percentage van 3,60 %.</p>	3,60 %
<p>Indexering leveringen, goederen en diensten</p> <p>In de meicirculaire gemeentefonds 2022 wordt voor het jaar 2023 voor de ontwikkeling van het prijs bruto binnenlands product (pbbp) uitgegaan van een percentage van 3,00 %.</p>	3,00 %
<p>Algemene uitkering</p> <p>De algemene uitkering ramen wij in de begroting volgens de meicirculaire 2022. Een van de componenten is de compensatie voor de verwachte indexatie.</p>	Meicirculaire 2022
<p>Rekenrente investeringen</p> <p>De rekenrente investeringen is berekend op basis van de richtlijnen zoals ze in de notitie rente (commissie BBV) zijn opgenomen. Het percentage voor 2020 wordt berekend op 1%. Het rentepercentage geldt voor de bestaande investeringen en nieuwe investeringen.</p>	1,00 %
<p>Disconteringsvoet (grondexploitaties)</p> <p>De commissie BBV heeft een notitie grondexploitatie vastgesteld. In deze notitie wordt o.a. ingegaan op de disconteringsvoet die gemeenten moeten hanteren voor het berekenen van de toekomstige baten en lasten van grondexploitaties en voor het bepalen van de te treffen verliesvoorziening. De disconteringsvoet die gemeenten vanaf 2016 moeten hanteren in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitatie bedraagt 2%.</p>	2,00 %
<p>Verbonden partijen</p> <p>De vastgestelde begrotingen van de GR-en door het Algemeen bestuur.</p>	Begroting GR 2023
<p>Incidentele baten en lasten</p> <p>In afwijking van de financiële verordening gemeente Land van Cuijk de incidentele baten en lasten vanaf € 50.000 als incidenteel aan te merken (is € 100.000).</p>	Incidentele baten en lasten aanmerken vanaf € 50.000
<p>Onroerendezaakbelasting (OZB)</p> <p>Het raadsprogramma Land van Cuijk 2022-2026 gaat uit dat wij kritisch zijn op onze uitgaven, maar het verhogen van lasten zoals onroerendezaakbelastingen (OZB) en afvalstoffenheffing wordt echter niet uitgesloten. Voor 2023 vindt echter geen indexatie plaats op de OZB.</p>	0,00%
<p>Rioolheffing</p> <p>In 2023 is er geen indexatie van toepassing op het tarief voor rioolheffing.</p>	0,00%

Reinigingsheffing	0,00%
De vaste tarieven reinigingsheffingen (afvalstoffenheffing en reinigingsrecht) worden in 2023 niet verhoogd.	

Incidentele baten en lasten

Zoals benoemd bij de financiële uitgangspunten en in afwijking van de financiële verordening worden alleen incidentele baten en lasten > € 50.000 als incidenteel aangemerkt. Hierbij hanteren ook het uitgangspunt als de lasten/baten over meerdere jaren betrekking hebben.

Programma	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	Toelichting
1	Aanpak van de gemeentelijk grensoverschrijdende overlast en criminaliteit.	120	120			Betreft continuering van het in de samenwerkende gemeenten flexibel inzetbare BOA-team (flying squad). Samenwerkende gemeenten Nijmegen, Venray en Land van Cuijk. Afgelopen jaar en tot en met mei 2022 werd hiervoor budget beschikbaar gesteld door het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Er is aanvraag ingediend voor de continuering van deze succesvolle aanpak.
1	Camerabewaking bedrijventerreinen	43	42			Een eenmalige stimuleringsbijdrage (25% kosten) voor de Stichting Duurzaam Bedrijven Overleg voor de ondersteuning van de implementatie van camerabewaking op de bedrijventerreinen Saxe Gotha (Boxmeer), Haven Cuijk, alsmede de uitbreiding voor De Beierd en 't Riet, voor de beveiliging van gebouwen, terreinen en personen. Het betreft hier niet de plaatsing van camera's met als doel de openbare orde te handhaven.
2	Opstellen mobiliteitsvisie	50	20			Opstellen van een nieuwe integrale mobiliteitsvisie
2	Opstellen parkeerbeleid	58				Harmoniseren van het parkeerbeleid Land van Cuijk. Samenvoegen van vijf gemeenten.
3	Storting in reserve duurzaamheid	44	44	44	44	Op 23 januari 2014 is door gemeente Boxmeer besloten deze reserve in te stellen met als doel te investeren in duurzame maatregelen. Gelijktijdig is besloten om een krediet beschikbaar te stellen van € 432.000 voor de uitvoering van het milieu uitvoeringsprogramma ZONBOX. In de raadsvergadering van 15 september 2016 is besloten om het restant van deze reserve samen met het budget voor regionaal milieubeleid in te zetten voor de uitvoering van het Duurzaamheidsplan 2016-2020

3	Storting in reserve reconstructie	223	223	223	223	De opbrengsten van de verkoop van landbouwgronden minus kosten worden gestort in deze reserve.
3	Opstellen economische visie Land van Cuijk	75				De economische ontwikkeling van de gemeente Land van Cuijk is één van de prioritaire hoofdpogaven in het herindelingsadvies. Het veelzijdige palet aan economische activiteiten in de gemeente Land van Cuijk draagt bij aan onze economische ontwikkeling. Daarbij is een visie nodig voor een goede sturing, prioritering en afbakening.
3	Transitie van centrumgebieden.	30	30			De verschillende midsize centra (waaronder Cuijk en Boxmeer) in de regio Noord Oost Brabant werken momenteel allemaal aan terugdringen van het aantal detailhandel- en horecameters, aan nieuwe afbakening van het centrumgebied om de leefbaarheid in stand te houden en een herinrichting van de openbare ruimte en routing. Daar horen praktische verplaatsingen bij maar ook het creëren van nieuwe woonmogelijkheden in oude winkelpanden door aanpassingen te maken. Vanuit de Regiodeal is het project "transitie van midsize centra opgezet om te komen tot voor het MKB in deze centra noodzakelijke vernieuwingen.
3	Opgave 'Toekomstbestendige Economie en Mobiliteit'	100				Opgave 'Toekomstbestendige Economie en Mobiliteit' (richtinggevende aanpak; communicatie, het organiseren van (participatie)bijeenkomsten, inrichten website, inschakelen deskundigheidsadvies en beperkt, het incidenteel bijdragen aan ontwikkelingen die deze opgave versterken (co-financiering).
3	Toeristische promotionele activiteiten Land van Cuijk	50	50			Activiteiten gericht om de gemeente Land van Cuijk toeristisch op de kaart te krijgen.
4	Storting in reserve onderwijshuisvesting	134	199	196	196	Vanuit de oude gemeenten Boxmeer en Cuijk: Alle kosten verband houdend met de huisvesting onderwijs verantwoord op de kostenplaats huisvesting onderwijs. De kosten van huisvesting worden gerelateerd aan de bijdrage voor de decentralisatie huisvesting onderwijs in de Algemene Uitkering. Het verschil tussen de uitgaven voor de huisvesting onderwijs en de uitkering in het gemeentefonds wordt verrekend met de reserve Huisvesting Onderwijs. Binnen het product Huisvesting Onderwijs worden budgettaire schommelingen voor 100% opgevangen uit deze reserve.
5	Storting in algemene reserve i.v.m. drie-eenheid	23	23	23	23	Storting in algemene reserve ivm drie-eenheid Velp

5	Archeologie - waardenkaart en verwachtingekaart ontsluiten.	50				De vijf voormalige gemeenten hebben ieder een eigen waardenkaart en verwachtingekaart ontwikkeld op het gebied van Archeologie. Het beleid moet op elkaar worden afgestemd en op archeologische waardenkaart ontsloten worden. De Archeologische waardenkaart maakt in één oogopslag duidelijk wat de beleidskeuzen van de gemeente zijn op het gebied van archeologie. De Archeologische waardenkaart is een hulpmiddel om het beleid tot uitvoering te brengen.
5	Cultuurhistorie - opstellen waardenkaart	60				De vijf voormalige gemeenten hebben ieder eigen beleid ontwikkeld op het gebied van Cultuurhistorie. De te beschermen cultuurhistorische waarden en het nieuwe erfgoedbeleid worden ontsloten op een cultuurhistorische waardenkaart voor het land van Cuijk. De cultuurhistorische waardenkaart maakt in één oogopslag duidelijk wat de beleidskeuzen van de gemeente zijn op het gebied van cultuurhistorie. De cultuurhistorische waardenkaart is een hulpmiddel om het beleid tot uitvoering te brengen.
5	Onderzoek sportpark Groenendijkse Kampen Cuijk	100				Onderzoek sportpark Groenendijkse Kampen Cuijk
8	Woonvisie (wettelijk verplicht)	100				Opstellen van de woonvisie die wettelijk verplicht is.
8	Meerjarenvisie natuur 2024 - 2030	125				Opstellen van een nieuwe natuurvisie voor het Land van Cuijk
8	Integraal bomenbeleidsplan (dit beleidsplan, wordt tevens onderdeel van de meerjarenvisie natuur)	100				Opstellen van een integraal bomenbeleidsplan
8	Opgave Transitie Landelijk gebied	100				opzetten visie, faciliteren klankbordgroepen en onderzoeken tbv opgave transitie Landelijk gebied
8	Opstellen Omgevingsvisie	100	30	10	10	Het opstellen van een omgevingsvisie voor Land van Cuijk

8	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)	270				Met ingang van 1 januari 2023 treedt de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking. Door de invoering van deze wet worden een aantal bouwtechnische controles bij private partijen neergelegd. Dat houdt in, dat er bij de gemeente minder bouwtechnisch wordt getoetst en gecontroleerd. Anderzijds komen er andersoortige werkzaamheden voor in de plaats. Per 1 januari 2023 zal de "oude" werkvoorraad op de oude manier moeten worden getoetst en gecontroleerd terwijl de nieuwe manier voor nieuwe gevallen gaat gelden. Uit een impactanalyse (2021) van de invoering van de Wkb is becijferd dat de implementatiekosten € 270.000 zullen bedragen.
9	Storting in reserve gebouwenbeheer	105	105	105	105	Storting in reserve gebouwenbeheer obv raadsbesluit december 2018 van gemeente Grave en gemeente Cuijk
10	Formatie capaciteit voor afronding harmonisatie Land van Cuijk	1.500				Voor de afronding van de harmonisatie Land van Cuijk is capaciteit benodigd.
	Totaal incidentele lasten	3.560	886	601	601	
Baten						
Programma	Omschrijving	2023	2024	2025	2026	Toelichting
1	Beschikking reserve brandweerkazerne	20	20	20	20	Beschikking reserve brandweerkazerne Veiligheidsregio
2	Dekking reserve i.v.m. planmatig onderhoud civiele objecten	41	41	41	41	Dekking uit reserve ivm planmatig onderhoud civiele objecten (raadsbesluit 18-12-2017 gemeente Cuijk)
3	Verkoop landbouwgrond	250	250	250	250	Betreft verkoop van stukken landbouwgrond, welke eigendom zijn van de Gemeente Land van Cuijk.
4	Dekking korting AU groot onderhoud scholen	105	105	105	105	Dekking korting AU groot onderhoud scholen
8	Dekking kosten facilitaire rol Wisseveld	100	100	100	100	Dekking kosten facilitaire rol Wissevel Grave
9	Inkomsten investeringsschema (IVS)	131	131	131	131	Vanuit gemeente Boxmeer werden de kapitaallasten in het jaar van investering voor 100% begroot en 50 % van de kapitaallasten als incidentele baat opgevoerd.
9	Dekking reserve gebouwenbeheer	243	104	104	104	Dekking Reserve Onderhoud Gemeentegebouwen
	Totaal incidentele baten	890	751	751	751	

Saldo incidentele baten en lasten	2.670	135	-150	-150
--	--------------	------------	-------------	-------------

Financiële positie

Inleiding

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de uitwerking van de begroting op de financiële positie in de komende jaren van de gemeente Land van Cuijk. Onderdeel van deze financiële positie betreffen de geprognostiseerde balans, het emu saldo, reserves en voorzieningen en investeringskredieten. De basis hiervoor zijn de vastgestelde jaarrekeningen 2021 in september stellen wij een beginbalans 2022 voor de gemeente Land van Cuijk op en daarop volgende de geprognostiseerde balans. Deze gegevens zijn op dit moment nog niet voorhanden maar stellen wij op een later moment beschikbaar.

Geprognosticeerde balans

Bedragen x € 1.000

Activa	Begroting 01-01-23	Begroting 01-01-24	Begroting 01-01-25	Begroting 01-01-26	Begroting 01-01-27	Passiva	Begroting 01-01-23	Begroting 01-01-24	Begroting 01-01-25	Begroting 01-01-26	Begroting 01-01-27
<u>Vaste activa</u>						<u>Vaste passiva</u>					
Immateriële vaste activa	16.223	15.417	14.674	13.949	13.227	Eigen vermogen	142.757	136.935	137.439	141.226	131.471
-Kosten geldleningen en disagio	0	0	0	0	0	-Algemene reserve	58.733	59.277	57.156	61.084	68.285
-Kosten van onderzoek en ontwikkeling	2.637	2.462	2.288	2.118	1.948	-	Bestemmingsreserves	83.480	79.779	76.355	72.941
-Bijdragen aan activa in eigendommen derden	13.586	12.955	12.385	11.831	11.279	-Gerealiseerd resultaat / begroot resultaat	544	-2.121	3.928	7.201	-6.341
Materiële vaste activa	356.754	366.446	348.794	368.217	308.271	Voorzieningen	36.136	38.430	40.848	43.434	46.014
-Investerings met een economisch nut	200.596	212.744	202.095	228.416	175.252	-Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
-Investerings met een economisch nut (heffing)	75.003	74.394	71.796	69.230	66.702	-Egalisatievoorzieningen					
-In erfpacht uitgegeven gronden	105	104	102	101	100	-Van derden verkregen middelen die					

						specifiek besteed moeten worden						
-Investerings in de openbare ruimte met een maats. nut	81.051	79.205	74.801	70.470	66.218							
						Vaste schulden looptijd > 1 jaar	148.079	135.927	123.877	111.582	102.420	
Financiële vaste activa	17.020	17.020	17.020	17.020	17.020	Onderhandse leningen van:						
- Kapitaalverstreking en aan deelnemingen	4.929	4.929	4.929	4.929	4.929	-Binnenlandse banken / overige financiële instellingen	148.023	135.871	123.821	111.526	102.364	
-Leningen aan woningcoöperaties	649	649	649	649	649	-Waarborgsommen	56	56	56	56	56	
-Leningen aan deelnemingen	77	77	77	77	77							
-Overige langlopende geldleningen u/g	8.725	8.725	8.725	8.725	8.725							
-Overige uitzettingen rentetypische looptijd	2.640	2.640	2.640	2.640	2.640							
Totaal vaste activa	389.998	398.883	380.488	399.186	338.518	Totaal vaste passiva	326.972	311.293	302.164	296.243	279.905	
<u>Flottende activa</u>						<u>Flottende passiva</u>						
Voorraden	27.000	27.000	27.000	27.000	27.000	Netto flottende schulden looptijd < 1 jaar	144.026	168.590	159.324	183.944	139.614	
Grond- en hulpstoffen						-Kasgeldleningen	23.278	22.677	22.820	22.174	22.174	
-Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie	27.000	27.000	27.000	27.000	27.000	-Banksaldi						
Uitzettingen rentetypische looptijd < 1 jaar	72.000	72.000	72.000	72.000	72.000	-Overige schulden	120.748	145.913	136.504	161.770	117.440	
-Vorderingen op openbare lichamen	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000							
-Uitzettingen in 's Rijks schatkist	27.000	27.000	27.000	27.000	27.000							

-Overige vorderingen	20.000	20.000	20.000	20.000	20.000	Overlopende passiva	28.000	28.000	28.000	28.000	28.000
-Rekening-courant met niet financiële instellingen	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000						
Liquide middelen	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000						
-Kassaldo											
-Banksaldi	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000						
Overlopende activa	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000						
Totaal vlottende activa	109.000	109.000	109.000	109.000	109.000	Totaal vlottende passiva	172.026	196.590	187.324	211.944	167.614
Totaal algemeen	498.998	507.883	489.488	508.186	447.518	Totaal algemeen	498.998	507.883	489.488	508.186	447.518

EMU-saldo

De term EMU-saldo moet worden gezien tegen de achtergrond van het (Europese) streven naar houdbare overheidsfinanciën. Europese begrotingsregels zijn grotendeels vastgelegd in het Stabi­liteits- en Groeipact (SGP). De belangrijkste uitgangspunten van het SGP zijn:

1. Het EMU-saldo ofwel het nationale begrotingstekort mag niet groter zijn dan 3% van het bruto binnenlands product (bbp). Van dit tekort neemt het Rijk 2,5% voor zijn rekening en de decentrale overheden 0,5%.
2. De EMU-schuld: de overheidsschuld moet lager zijn dan 60% van het bbp.
3. Het structurele EMU-saldo: elk land heeft een Medium Term Objective. Dit is een landenspecifiek structureel saldo (het saldo na correctie voor de conjunctuur) dat op de middellange termijn gerealiseerd moet worden. Voor Nederland is dit een structureel begrotingstekort van maximaal 0,5% van het bbp.

In Nederland is het SGP verankerd in de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof). Het EMU-saldo bevat de inkomsten en uitgaven van de hele Nederlandse overheid en de beheersing ervan is ook een verantwoordelijkheid van alle lagen van de overheid. De Wet Hof bevat een bepaling dat het Rijk en de decentrale overheden een gezamenlijke en gelijkwaardige inspanningsplicht hebben om de Europese begrotingseisen te respecteren. De Wet Hof bevat ook procedurebepalingen over de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de gelijkwaardige inspanningsplicht van de decentrale overheden (gemeenten, provincies, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen). Deze gelijkwaardige inspanning in termen van een macronorm voor het EMU-saldo van de decentrale overheden gezamenlijk, wordt aan het begin van een kabinetsperiode na bestuurlijk overleg, voor de duur van de kabinetsperiode vastgesteld. In het bestuurlijk overleg van 18 januari 2013 is een akkoord bereikt voor de ontwikkeling van de decentrale overheden met een na te

streven ontwikkeling van - 0,5% in 2013 naar respectievelijk - 0,2% (ambitie) en – 0,3% (tekortnorm) in 2017. Hoewel er sprake is van een macro norm voor het EMU-saldo van de decentrale overheden is die niet onderverdeeld in een (micro)norm per individuele overheid. Wel is er sprake van een referentiewaarde per individuele overheid. De koepelorganisaties van decentrale overheden hebben aangegeven dat de idee van een macro norm voldoende borgt dat de decentrale overheden hun gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de naleving ervan serieus nemen.

In de Wet Hof is wel opgenomen dat de decentrale overheden een sanctie opgelegd kunnen krijgen bij een overschrijding van de macro norm ook als Nederland als geheel uit hoofde van de afspraken uit het SGP geen financiële sanctie opgelegd zou krijgen door de Europese Raad. Het instrumentarium in de Wet Hof, bestuurlijk overleg met als laatste redmiddel een sanctie-instrument, biedt de minister van Financiën een instrument om zijn verantwoordelijkheid in te vullen ter beheersing van het EMU-saldo van decentrale overheden.

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt in het vernieuwde BBV een geprognosticeerde balans voorgeschreven en het meerjarig opnemen van het EMU-saldo. Via de geprognosticeerde balans krijgt de raad meer inzicht in de ontwikkeling van onder meer investeringen, het aanwenden van reserves en voorzieningen en in de financieringsbehoefte.

Het EMU-saldo of vorderingensaldo is het financieringssaldo minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking, uitgedrukt in geld, van een overheid die lid is van de EMU.

Het EMU saldo van de gemeente Land van Cuijk is:

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2022	Begroting 2023
Exploitatiesaldo voor toevoeging aan / onttrekking uit reserves (BBV, artikel 17c)	-3.866	-5.822
Mutatie (im)materiële vaste activa	73.578	8.884
Mutatie voorzieningen	2.140	2.294
Mutatie voorraden (inclusief bouwgronden in exploitatie)	-297	0
Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, inclusief de afwaardering van financiële vaste activa	0	0
EMU-Saldo	-75.006	-12.412

Investerings

Hier vindt u het overzicht van de meerjareninvesteringen 2023-2026. De afschrijvings- en rentelasten (samen kapitaallasten) die hier uit voortkomen, nemen we als kosten op in de stelpost kapitaallasten. Hiermee zijn deze kosten afgedekt in de programmabegroting.

De investeringen voor het begrotingsjaar 2023 voteren wij bij de programmabegroting.

Bedragen x € 1.000

Omschrijving investering	2023	2024	2025	2026	Toelichting
2. Openbare ruimte					
<u>Autonoom</u>					
Aanpak onderhoudsintensieve bomen / boombeheerplan	150	288	288	288	Vervangen van bomen waarvan de standplaats en soortkeuze niet in overeenstemming zijn met de locatie en daardoor onwenselijk veel onderhoud vragen.
Aanpassen groen i.v.m. reconstructie wegen		44	44	44	Vervanging van het openbaar groen bij reconstructieprojecten.
Aanpassing Openbare Verlichting i.v.m. reconstructie wegen		63	63	63	Vervanging openbare verlichting bij reconstructieprojecten.
Centrumplan Mill	400				Reconstructieproject Centrum Mill
Herinrichting Raadhuisplein Boxmeer			938		Herinrichting Raadhuisplein klimaatbestendig maken tegenaan hittestress en waterelement toevoegen.
Natuurlijke bestrijding eikenprocessierups (oud Boxmeer)	188	188	188	188	Bestrijding eikenprocessierups bomen
Reconstructie parkeerterreinen Entrepot en Koorstraat Boxmeer gecombineerd met klimaatbestendige inrichting	1.188				Totale herinrichting van beide pleinen
Reconstructiewegen, planmatig grootonderhoud levensduur verlengend (oud Boxmeer)	525	525	525	525	Reconstructie wegbeheer
Verbeteren verkeersveiligheid Bilderbeekstraat Boxmeer		225			Maatregel vergroten verkeersveiligheid schoolroute
Verfraaien dorpentrees (oud Boxmeer)	188	188	188	188	Dorpsentrees met enkele groen meer uitstraling geven.
Verkeersveiligheid	125	125	125	125	Verbeteren verkeersveiligheid kleine maatregelen vanuit klachten en knelpunten
Verkeersveiligheid Bocstraat		375			Tweede fase klimaatbestendig inrichten Bocstraat en verbeteren verkeersveiligheid. Omvormen van 50 km naar 30 km zone.
Verstevigen wegbermen	125	125	125	125	Wegbermen verharderen
Vervangingskrediet beheerplan wegen	750	1.913	1.788	1.788	Reconstructie wegbeheer
Vervangingskrediet openbaar groen		575	575	575	Renoveren van plantvakken om het openbaar groen in stand te houden.
Vervangingskrediet openbare verlichting	125	244	409	231	Vervanging van masten en armaturen die hun levensduur hebben bereikt.

Vervangingskrediet spelen	81	288	288	288	In samenspraak met burgers het vernieuwen van speelterreinen die hun levensduur hebben bereikt.
WIU processen Aanleg en vervanging speeltuinen diverse kernen.	125				Op basis van wensen vanuit wijk- en dorpsraden bestaande en nieuwe speelterreinen (her)inrichting
WIU processen Reconstructie Raaijweg-Overloon	375				Ontsluitingsweg bungalowpark de Vers richting kom Overloon herinrichten
WIU processen. Fietsstraat Oeffeltseweg Beugen.			438		Inrichten ontbrekende schakel in fietsroute Boxmeer-Oeffelt.
WIU processen. Reconstructie aansluiting Hazewinkel Beugen.			438		Verbeteren verkeersveiligheid aansluiting Hazewinkel.
WIU processen. Verbeteren verkeersveiligheid Grotestraat Sambeek realiseren voetpad			625		Mede op verzoek van dorpsraad Sambeek verbeteren verkeersveiligheid Grotestraat oa een volwaardige voetverbinding richting Boxmeer.
WIU processen. Verlichting fietspad Maashees-Vierlingsbeek-Venray			381		Verbeteren verkeersveiligheid fietsroute
<u>Nieuw</u>					
Kraaijenbergse plassen (groen/verkeer/parkeren/veiligheid)	200				Uitwerking van de vastgestelde visie 2018 (Waterrecreatieparadijs Kraaijenbergse Plassen) - Inrichting, veiligheidsmaatregelen, toezicht, en monitoring waterkwaliteit en biodiversiteit.
Meekoppelkansen Ruimte voor de Maas bij Oeffelt		200			Verhoging van raming kosten deelname door gemeente aan verbetering Maasheggenlandschap, gebiedsprogramma Noordelijke Maasvallei.
Reconstructie N321 op basis van wegvakkentheorie provincie. 30 juni behandeling in besluitvormende raadsvergadering.		1.150			Bijdrage in kosten rotondes op de N321, aan project N321 van de Provincie Noord-Brabant, op basis van de wegvakkentheorie.
Planuitwerkingskosten meekoppelkansen Dijkversterking Cuijk - Ravenstein (CuRa)	313	626			Meekoppelkansen (investeringen voor de gemeente) in het project dijkversterking traject om de dijken in het tracé Cuijk Ravenstein (project Waterschap Aa en Maas).
Reconstructie Weth. Lindersstraat Wilbertoord	1.700				Totale reconstructie Weth. Lindersstraat en inrichting 30 km zone.
Totaal 2. Openbare ruimte	6.557	7.139	7.421	4.425	
3. Economie, toerisme en recreatie					
<u>Nieuw</u>					
Initiëren toeristische ontwikkeling	200	200	200	200	Grote projecten als Romeins Verleden Cuijk, Maasheggen en wandel/fiets/ruiternetwerken willen we initiëren en willen we ondersteunen. Uitvoering van projecten draagt bij aan de ontwikkeling en het vergroten van de aantrekkelijkheid van de verschillende gebieden vanuit toeristisch perspectief.
Realiseren van veldhekken in het UNESCO Maasheggengebied op basis van de toponiemen met	50				Realiseren van veldhekken in het UNESCO Maasheggengebied op basis van de toponiemen

Sagen en legenden verhalen ten behoeve van de beleving van het gebied.					met Sagen en legenden verhalen ten behoeve van de beleving van het gebied.
Totaal 3. Economie, toerisme en recreatie	250	200	200	200	
4. Onderwijs					
<u>Nieuw</u>					
IHP onderwijshuisvesting gymzalen	1.867	1.867	1.867		Betreft vervangingsopgave uit IHP voor gymzalen ivm verplaatsing of verstrijken levensduur gebouw (Beers/Vianen; Metameer; Merlet). Gelijkelijk over de jaren verdeeld
IHP onderwijshuisvesting primair onderwijs	3.995	3.995	3.995	3.995	Betreft vervangingsopgave uit IHP voor primair onderwijs ivm verplaatsing of verstrijken levensduur gebouw (De Nienekes Cuijk; De Akkerwinde & Jan de Quay Beers/Vianen; Sint Annaschool Vortum-Mullem; De Lindekring Sint Agatha; SBO Palet Boxmeer; 't Stekske Langenboom; Sint Antonius Maashees). Gelijkelijk over de jaren verdeeld
IHP onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs	3.537		39.394		Betreft vervangingsopgave uit IHP voor voortgezet onderwijs ivm verplaatsing of verstrijken levensduur gebouw (Merlet EOA Velp 2023; Metameer Stevensbeek/Metameer Boxmeer/Elzendaal; Merlet Mill 2025)
Totaal 4. Onderwijs	9.399	5.862	45.256	3.995	
5. Sport en cultuur					
<u>Autonoom</u>					
Ophogen krediet kunstgrasvelden Civicum	130				Als verhuurder van buitensportaccommodaties in de voormalige gemeente Cuijk, is de gemeente aan zet om voldoende budget te hebben voor vervanging van de aanwezige kunstgrasvelden. Door aanscherping van de eisen voor kunstgras in het kader van milieuaspecten (zoals infill van rubber korrels en tegengaan van verspreiding van microplastics) wordt budget gevraagd voor de kunstgrasvelden van hockey en voetbal te Cuijk.
Ophogen krediet kunstgrasvelden JVC Cuijk/SIOL	170				
<u>Nieuw</u>					
Opslagruimte Warandahal Sambeek	50				De toestellenberging van de Warandahal is overvol. Dit levert veiligheidsrisico op en is niet praktisch voor gebruikers.
Renovatie/nieuwbouw sporthal Looierij Mill		4.000			Door de voormalige raad van Mill en Sint Hubert is in het overdrachtdossier opgenomen om met een voorstel te komen voor een toekomstbestendige sporthal De Looierij te Mill. Verduurzaming en groot onderhoud of nieuwbouw is benodigd. Hiervoor is budget geraamd, en de raad wordt een separaat voorstel aangereikt voor de toekomst van deze accommodatie.

Totaal 5. Sport en cultuur	350	4.000			
6. Sociaal domein					
<u>Nieuw</u>					
Ventilatie MFC 't Kruispunt Beugen	70				Door de voormalige raad van Boxmeer zijn alle gemeenschaps- en binnensportaccommodaties doorgelicht op voldoende ventilatiedebiet. Bij alle accommodaties zijn de aanbevelingen reeds in opdracht gegeven, behalve bij MFC 't Kruispunt te Beugen. Hier heeft een second opinion plaatsgevonden. De debieten per ruimte zijn nu bepaald en de maatregelen kunnen geïmplementeerd worden. Hiervoor wordt budget gevraagd.
Totaal 6. Sociaal domein	70				
7. Milieu					
<u>Autonoom</u>					
Rioolbeheer oud Boxmeer (vervanging, watermaatregelen, afkoppelen hemelwater en onderhoud gemalen.	3.125				Maatregelen conform gemeentelijk rioleringsplan (oud Boxmeer)
Tegengaan hittestress om te komen tot klimaatbestendige inrichting openbare ruimte	330	330	330	330	Treffen van fysieke maatregelen in de openbare ruimte voor het tegengaan van hittestress. In de praktijk betreft het hoofdzakelijk vergroenen en toevoegen van bomen. Insteek is integrale aanpak gecombineerd met onderhoud en klimaatbestendig maken.
<u>Nieuw</u>					
Aanleg van het geboortebos	100	100	100	100	Een bos waarin ouders een boom kunnen planten bij de geboorte van hun kind. Naast de symbolische waarde willen we met de geboortebossen ook draagvlak creëren voor de natuur. Budget wordt ingezet voor het werven, de aanlegkosten en onderhoud. Bestuurlijke ambitie, aangedragen door raad.
Meekoppelkansen Verborgten Raamvallei	150				Realiseren meekoppelkansen. Bijdragen aan realistische meekoppelkansen, aangedragen door de stakeholders van het gebiedsproces De verborgen Raamvallei. Project richt zich op de ontsluiting van het gebied, recreatie en het zichtbaar maken van de cultuurhistorie.
Natuurontwikkeling (Ecologische verbindingzones)	548	514	514	514	Aanleg nieuwe natuur, de Ecologische Verbindingszones (EVZ). Verplichte gemeentelijke opgave: realisatie uiterlijk 2026. EVZ's zijn essentiële bouwstenen van het Natuurnetwerk Brabant, onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland.

Uitvoeringsagenda meerjarenvisie natuur 2024 - 2030		150	150	150	Het uitvoeringsprogramma op basis van de meerjarenvisie Natuur, bevat acties en projecten die nodig zijn om de gestelde doelen in 2030 te behalen (Meerjarenvisie Natuur - ambities en doelen op het gebied van Natuur, Landschap en Ecologie voor de periode 2024 - 2030).
Uitvoeringsprogramma mobiliteitsvisie		1.750	1.750	1.750	Na vaststelling van de mobiliteitsvisie 2023-2033, volgt het uitvoeringsprogramma, met daarin deelprogramma's en concrete plannen en projecten.
Totaal 7. Milieu	4.253	2.844	2.844	2.844	
9. Algemene dekkingsmiddelen					
<u>Autonoom</u>					
Vervanging Peugeot Partner 41-VV-XS		28			Het voertuig is economisch en technisch afgeschreven en is aan vervanging toe.
Vervanging verrijker JCB		65			Het voertuig is economisch en technisch afgeschreven en is aan vervanging toe.
Vervanging zoutstrooiers	121				Het voertuig is economisch en technisch afgeschreven en is aan vervanging toe.
Vervangingsinvestering van het wagenpark	355				De vrachtwagen en een drietal combo's van de voormalige gemeente Boxmeer zijn economisch en technisch afgeschreven en zijn aan vervanging toe.
Totaal 9. Algemene dekkingsmiddelen	476	93			
Eindtotaal	21.355	20.138	55.721	11.464	

Totale kapitaallasten per programma

	2023	2024	2025	2026
Bestuur en veiligheid	0	0	0	0
Openbare ruimte	0	271	555	869
Economie, toerisme en recreatie	0	46	87	128
Onderwijs	0	329	531	2.113
Sport en cultuur	0	18	157	156
Sociaal domein	0	6	6	6
Milieu	0	121	218	313
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	0	0	0	0

Algemene dekkingsmiddelen	0	53	63	63
	0	844	1.617	3.648

Reserves en voorzieningen

Het is op dit moment nog niet mogelijk om de reserves en voorzieningen hier te presenteren.

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
0.10 Mutaties reserves	-2.263	-3.143	-847	-847	-847
Baten					
0.10 Mutaties reserves	6.673	6.844	4.271	4.261	4.261
Saldo	4.410	3.701	3.424	3.415	3.415

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
0.8 Overige baten en lasten	-33.369	-5.933	-10.178	-13.898	-1.111
Baten					
0.8 Overige baten en lasten	18.214	-3.687	-3.687	-3.687	406
Saldo	-15.156	-9.619	-13.865	-17.584	-705

Taakvelden per programma

Taakvelden per programma

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Lasten					
0.1 Bestuur	-4.917	-5.323	-5.253	-5.253	-5.253
0.10 Mutaties reserves	-2.191	-3.143	-847	-847	-847
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0
0.2 Burgerzaken	-3.250	-3.291	-3.431	-3.431	-3.431
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-3.455	-1.919	-1.778	-1.770	-1.769
0.4 Overhead	-33.989	-37.462	-36.984	-36.193	-35.946
0.5 Treasury	556	-3.496	-3.369	-3.550	-3.542
0.61 OZB woningen	-518	-508	-508	-508	-508
0.62 OZB niet-woningen	-351	-338	-338	-338	-338
0.64 Belastingen overig	-686	-695	-691	-691	-691
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-36	-35	-35	-35	-35
0.8 Overige baten en lasten	-33.369	-5.933	-10.178	-13.898	-1.111
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-200	-180	-180	-180	-180
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-5.811	-6.112	-6.112	-6.111	-6.111
1.2 Openbare orde en veiligheid	-2.785	-3.244	-3.208	-3.046	-3.046
2.1 Verkeer en vervoer	-13.544	-15.960	-14.135	-14.018	-13.874
2.2 Parkeren	-212	-271	-263	-263	-262
2.4 Economische havens en waterwegen	-520	-353	-355	-352	-351
3.1 Economische ontwikkeling	-854	-1.035	-895	-895	-895
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-3.866	-3.608	-3.400	-3.395	-3.391
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-234	-239	-239	-239	-239
3.4 Economische promotie	-921	-1.412	-1.418	-1.340	-1.338
4.1 Openbaar basisonderwijs	-79	-70	-69	-69	-68
4.2 Onderwijshuisvesting	-5.862	-5.962	-5.904	-5.817	-5.731
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-3.720	-3.747	-3.784	-3.784	-3.784
5.1 Sportbeleid en activering	-522	-872	-871	-870	-870

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
5.2 Sportaccommodaties	-4.719	-4.879	-4.686	-4.663	-4.635
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-3.014	-3.347	-3.338	-3.331	-3.325
5.4 Musea	-661	-321	-322	-322	-322
5.5 Cultureel erfgoed	-751	-831	-721	-720	-720
5.6 Media	-1.905	-1.906	-1.917	-1.917	-1.917
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-8.999	-7.583	-7.558	-7.542	-7.528
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-11.838	-9.754	-9.629	-9.616	-9.582
6.2 Wijkteams	-1.088	-1.166	-1.209	-1.191	-1.191
6.3 Inkomensregelingen	-23.353	-23.500	-23.499	-23.499	-23.499
6.4 Begeleide participatie	-13.654	-13.704	-12.726	-11.980	-11.494
6.5 Arbeidsparticipatie	-3.775	-3.950	-3.949	-3.949	-3.949
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-3.738	-3.754	-3.751	-3.751	-3.751
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-19.143	-21.373	-21.373	-21.373	-21.373
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-17.029	-17.560	-17.545	-17.545	-17.545
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-802	-803	-390	-390	-390
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-9.161	-9.591	-9.591	-9.591	-9.591
7.1 Volksgezondheid	-3.296	-3.559	-3.559	-3.545	-3.545
7.2 Riolering	-7.246	-7.777	-7.498	-7.440	-7.372
7.3 Afval	-9.719	-9.656	-9.654	-9.654	-9.654
7.4 Milieubeheer	-5.896	-5.698	-5.909	-5.858	-5.845
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-379	-390	-384	-383	-382
8.1 Ruimte en leefomgeving	-5.314	-4.244	-3.916	-3.893	-3.890
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-12.789	-7.787	-6.308	-6.308	-6.308
8.3 Wonen en bouwen	-2.962	-3.390	-3.115	-3.114	-3.112
Totaal	-292.567	-271.733	-266.790	-268.469	-254.528
Baten					
0.1 Bestuur	126	126	126	126	126
0.10 Mutaties reserves	6.673	6.844	4.271	4.261	4.261
0.2 Burgerzaken	964	847	1.207	1.207	1.207

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	949	949	949	949	949
0.4 Overhead	336	212	212	212	212
0.5 Treasury	653	4.253	4.074	3.905	3.739
0.61 OZB woningen	14.028	14.633	14.648	14.648	14.648
0.62 OZB niet-woningen	10.271	10.456	10.470	10.470	10.470
0.63 Parkeerbelasting	0	0	0	0	0
0.64 Belastingen overig	1.140	1.233	1.233	1.233	1.233
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	164.413	172.177	174.036	175.885	158.011
0.8 Overige baten en lasten	18.214	-3.687	-3.687	-3.687	406
1.2 Openbare orde en veiligheid	59	114	114	114	114
2.1 Verkeer en vervoer	706	2.119	606	606	606
2.2 Parkeren	32	39	32	32	32
2.4 Economische havens en waterwegen	0	0	3	3	3
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	3.885	3.571	3.342	3.342	3.342
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	87	87	87	87	87
3.4 Economische promotie	116	116	119	119	119
4.1 Openbaar basisonderwijs	1	1	1	1	1
4.2 Onderwijshuisvesting	330	450	450	450	450
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.419	1.101	1.143	1.143	1.143
5.1 Sportbeleid en activering	0	65	65	65	65
5.2 Sportaccommodaties	749	612	612	612	612
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	224	174	174	174	174
5.4 Musea	305	30	30	30	30
5.5 Cultureel erfgoed	12	12	12	12	12
5.6 Media	28	28	28	28	28
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.015	208	186	185	185
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.673	632	633	633	633

Exploitatie	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
6.3 Inkomensregelingen	19.114	19.114	19.114	19.114	19.114
6.5 Arbeidsparticipatie	554	554	554	554	554
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	28	30	30	30	30
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	397	397	397	397	397
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	77	15	0	0	0
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	902	902	0	0	0
7.2 Riolering	9.881	10.420	10.277	10.285	10.292
7.3 Afval	12.460	12.088	12.085	12.085	12.085
7.4 Milieubeheer	486	101	7	7	7
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	315	315	318	318	318
8.1 Ruimte en leefomgeving	2.510	662	662	662	662
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	12.207	7.503	5.942	5.942	5.942
8.3 Wonen en bouwen	3.233	2.233	2.233	2.233	2.233
Totaal	292.567	271.733	266.790	268.469	254.528
Saldo	0	0	0	0	0

Verdelingsprincipe taakvelden

De Programmabegroting 2023 heeft acht programma's naast de posten Overhead, Algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien. De programma's zijn onderverdeeld in meerdere beleidsvelden waarbinnen de beschikbare middelen verder worden uitgesplitst in budgetten op unieke grootboeknummers. Deze unieke grootboeknummers zijn vervolgens toebedeeld aan de taakvelden, conform de regeling van het Ministerie van BZK en Iv3-informatievoorschrift 2018.

Wij maken onderscheid in drie soorten budgetten: toegekende reguliere budgetten, door verdeelde personeelslasten en berekende kapitaallasten. De uitvoeringsinformatie is een overzicht van de toedeling van de begrote baten en lasten van de programma's naar de betreffende taakvelden. Op basis van de indeling in deze structuur in het financiële informatiesysteem worden de rapportages ten behoeve van regeling IV3 gevuld.

